

Poština pláčana pri Pošti 2327 Rače

NOVICE
OBČINE **RAČE-FRAM**

Št. 79 - 3/2018; september 2018

13 usebine Novic

ŽUPANOV UVODNIK

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Poletje, ki je bilo vremensko zelo raznoliko, se počasi poslavlja. Za nami je čas dopustov, pred nami pa zadnji kvartal letošnjega leta – jesen, ko že vemo, kako uspešni smo bili skupaj z naravo, ko se že veselimo rezultatov prizadevnega dela. Letošnja jesen je tudi čas, ko lahko analiziramo pretekle rezultate prizadevnega dela v samostojni občini Rače-Fram. Bil bi vesel, če z mano delite mnenje, da je za nami skoraj 24 uspešnih let v samostojni občini. V tem času je bilo veliko narejenega za čim prijaznejše bivanje vseh občanov in občank med Gorico in Planico.

V času, ko smo na 'svojem', je šel razvoj naše občine z velikimi koraki naprej. Danes je občina Rače-Fram razvita in uspešna lokalna skupnost – tako po zunanem videzu kot tudi po komunalni opremljenosti, družbenem standardu in drugih kazalcih.

Počasi se zaključuje mandat, ki ste ga sedanjemu občinskemu svetu in sedanjemu občinskemu vodstvu zaupali leta 2014. Menim, da smo vsi skupaj v veliki meri upravičili vaše zaupanje.

Ne glede na občasna razhajanja smo znali stopiti skupaj, ko se je odločalo o investicijah na področju celotne občine. Najzgovornejši dokaz usklajenega delovanja občinske uprave in občinskega sveta v zadnjem mandatu so številne pridobitve na področju celotne občine. Naj spomnim na nekatere: nova zdravstvena postaja v Račah, za potrebe OŠ Fram zgrajen nov objekt 'Turner', lani namenu predan medgeneracijski center, na novo zgrajenih in obnovljenih 21 km cest, 17 km vodovoda, 7 km kanalizacije, obnovljene 80 % javne razsvetljave, zgrajeno optično omrežje, obnovljeni javni objekti in igrišča po vaseh... Skratka, rečem lahko, da se je ogromno delalo in veliko naredilo.

Ne po naši krivdi pa nam je za naslednji mandat ostala izgradnja nove čistilne naprave v Račah, ki smo jo planirali v tem mandatu. Ker je bil razpis za nepovratna sredstva objavljen šele letos (imamo sklep za sofinanciranje v višini 1,6 MIO EUR), se bo gradnja nove čistilne naprave zamaknila v leto 2019. Dobra stran 'čakanja' na investicijo pa je dejstvo, da imamo za novo čistilno napravo namensko rezerviranih – prihranjenih 2 MIO EUR, zato investicija v čistilno napravo ne bo veliko bremenila razpoložljivih sredstev proračunov naslednjih let.

Kljub številnim investicijskim vlaganjem v celotnem mandatu smo se v občinski upravi, skupaj z občinskim svetom, trudili, da v okviru naših možnosti in pristojnosti razbremenimo naše občanske in občane na različne načine:

- dajemo žepnine v višini 400 EUR letno (40 EUR mesečno, za 10 mesecev) vsem dijakom in študentom (gre za edini tak primer v Sloveniji);
- imamo nižje cene komunalnih storitev kot sosednje in bližnje občine (čiščenje odpadne vode je več kot dva krat cenejše kot v sosednjih občinah);
- cene vrtcev so med najnižjimi v Sloveniji;
- za novorojence prispevamo več, kot je praksa drugod;
- dajemo sorazmerno več sredstev za socialne transfere, humanitarne organizacije in najrazličnejše pomoči;
- sorazmerno več prispevamo za delovanje skoraj 50-ih društev v občini ipd.

Kljub temu, da se prihodki proračuna zadnja leta niso bistveno povečevali, se pa stalno povečujejo obveznosti na najrazličnejših področjih, že ves čas in še vedno zastavljene cilje uresničujemo brez zadolženosti, s čemer se lahko v slovenskem prostoru pohvali le malo občin. Da je Občina Rače-Fram ena izmed redkih, ki ni zadolžena, gre v veliki meri zasluga tudi občinski upravi, ki je znala uspešno pridobivati nepovratna sredstva. Kot zadnji primer uspešnosti pridobivanja nepovratnih sredstev je, kot sem že omenil, sklep o sofinanciranju izgradnje ČN Rače v višini 1,6 milijonov evrov.

Trajnostnega napredka in razvoja se ne da ujeti v obdobje nekaj mesecev, pa tudi ne v obdobje nekaj let. Gre namreč za proces, ki se razvija in dopolnjuje, zato je moja vizija in vizija celotne občinske uprave usmerjena v prihodnost.

Imamo ideje, imamo želje, prav tako pa tudi potencial, znanje in izkušnje za nove investicije, ki so pred nami. Nova čistilna naprava Rače, izgradnja podvoza pod železniško progo na Ljubljanski cesti, pločnik in kolesarska pot preko avtoceste, pločnik in kolesarska pot med Morjem in Radizelom, nadaljevanje kontinuirane obnove komunalne infrastrukture, izgradnja dodatnih oddelkov vrtcev in knjižnice – to je le nekaj glavnih izzivov, ki nas čakajo v prihodnje.

Pred nami je torej čas jesenskih lokalnih volitev. Prav je, da se v čim večjem številu udeležimo volitev in s tem izkoristimo možnost vplivanja na vodenje in razvoj občine. Sam nameravam kandidirati za župana, saj so želje in cilji za razvoj občine veliki še vsaj za naslednja štiri leta. Zato se 18. novembra 2018 vidimo na volitvah.

Na koncu vam, spoštovane občanke in občani, želim, da jesen bogato obrodi in s tem nagradi ter poplača vaš trud v letu 2018. Prav tako vam želim, da bi se v naši občini še naprej dobro počutili in da bi bilo vaše življenje čim manj odvisno tako od muhaste narave kot muhastih politikov.

Branko LEDINEK,
župan

POZDRAV IZ NAŠEGA UREDNIŠTVA

Če smo lansko poletje preživljali ob štetju vročinskih valov, je bilo letošnje prav prijetno aprilsko obarvano. Skoraj vsak julijski dan deževen (vrt je bil vselej zalit in plevel se je še bolj neusmiljeno bohotil na njem), temperature pa prijetne in znosne. Je pa vročina naraščala na drugih področjih. Najbolj se je zapletalo pri sestavljanju vlade, katere levi in

desni delci se nikakor niso mogli složno poklopiti. Nam je preostalo le, da smo vsakodnevno spremljali politične komedije in se čudili vsakovrstnim adutom iz rokava in polenom, ki so letela z vseh strani. Turbulentno dogajanje nas je vodilo do avgustovskega preobrata z vročinskimi valovi, ko so po licih mnogih še tekale solze ob nedavni izgubi in presunljivem slovesu od hrvaške pevske legende, Oliverja Dragojevića, pregreta telesa pa se kopala v znoju.

Kljub negotovanju nad vremenskimi napovedmi pa nas je narava na srečnih koncih letos bogato obdarila s pridelki, saj so se veje dreves šibile od teže in količine sadnih plodov, tako da mi je maj minil v zobanju češenj, junij je bil obarvan z višnjevim marmeladami, avgustovska tehtnica se je prevesila v prid vlaganju feferonov, v času izida septembrskih Novic pa bosta že dišala jurkin sok in jabolčni zavitek. Za vsak tak dar sem hvaležna, na žalost pa dandanes redko kdo ceni, kar nam je na voljo. Dokler (v času tako velikih sprememb) Zemlja še zmore dihati z nami, se lahko zahvalimo za vsak dan, ki mine brez kazanja zob z njene strani. A kako dolgo bo tako? Ob samovolji in sebičnosti prekomerno v materialne dobrine

zagledanega človeka zagotovo ne v nedogled. Prav iz tega razloga se osebno najraje zatekam v kotičke, ki so manj znani, neopevani in še trenutno samevajo v svoji lepoti in prvobitnosti. Kako bogata je Slovenija, sem ponovno uvidela med kolesarskimi potepanji po Primorskem in Koroškem, kjer vsak ovinek skriva nekaj lepega, če to znaš videti. Tu uzreš zanimivo raščeno drevo, tam star križ. Pozornost pritegneta pozabljena kapelica ali zaraščena pot. Oko se ustavi na zapuščeni domačiji, od katere se zobu časa upirata le še spodjedeno zidovje in udrti streha. Svojestven pomen imajo spomeniki ljudem, ki so krojili usodo naše dežele, njene kulture in jezika daleč nazaj, a se jih sedaj ne spominjamo več. S tem pa zanimivosti in ogleda vrednih znamenitosti seveda še nikakor ni konec. Na srečo še obstajajo zanesenjaki, ki delujejo v korist ohranjanja kulturne in naravne dediščine. Naši predniki so vedeli, da je obkrožajoči svet dan v uporabo za časa življenja in ga je potrebno ohraniti za bodoče rodove. Danes pa se zdi, da se tako rekoč nihče ne ozira na jutri, saj je predvsem novim generacijam glavno vodilo 'živeti za dani trenutek'. To sicer včasih ni napačno, a nekje v zavesti bi vendarle morala tleti iskrica, da je stari temelj vedno trdna podlaga novemu.

Ko občudujem stvaritve naših prednikov, se vselej vprašam, čemu se bodo čudili naši potomci. Mar bodo fascinirani nad steklenimi nebotičniki, gigantskimi nakupovalnimi centri in nadvse pametno tehnologijo, saj mladim zgodovina, analogno in 'primitivno' ne pomeni nič oz. jim je vse skupaj vredno le posmeha? Pa se tolažim, da je že rodove tako, ko tarnamo nad podmladkom, ki sili izven okvirov, se steguje v druge dimenzije in stremi po novem, neodkritem. In se je svet kljub vsemu lepo vrтел

dalje. In se vrti še vedno. Me pa ob vsem tem bliskovitem napredku skrbi predvsem to, da je svet v bistvu postal velika vas, brez meja in preprek, kjer smo vsi povezani, a hkrati osamljeni. Vse več ljudi namreč stavi in se zateka k t. i. virtualnim prijateljem, kar jim povsem zadostuje, saj so v kokonu varni pred bolečinami, razočaranjem, zavrnitvijo, predvsem pa navezanostjo na nekoga, ki ne prinese le ljubeče bližine, marveč zahteva tudi delitev skrbi in odgovornosti. Slednje pa sodobnemu človeku ni več po volji. »Daleč od oči, daleč od srca« se glasi star pregovor, ta kratka in jedrnata modrost pa v novodobnem času ne velja nič manj. Če držiš 'prijatelje' na distanci, te ne morejo prositi za pomoč (a tudi ti ne njih), ne moreš z njimi (in/ali oni s teboj) deliti vzponov in padcev, temveč samo – so. Torej: obstajajo. Nekje. Nekje v prostranem morju, kjer – največkrat dejansko tako rekoč svetlobna leta oddaljeni drug od drugega in od tebe – v coni udobja in na varni razdalji plavajo na gladini, ne da bi se pred teboj upali potopiti, razkrivati globine svojih duš in src ter bili počaščeni ob povabilu za vpogled v tvoj jaz. Je to res vredno besede, pod katero smo (vsaj včasih) razumeli nekaj tako izjemno lepega in vrednega (pa tudi relativno redkega), kot je pravo, iskreno, trdno, nesebično in brezkompromisno prijateljstvo, ki se na lestvici odnosov in dragocenih čustev uvršča takoj za ljubeznijo (ali celo ob njen bok)?!?

Otroci se še vedno rodijo na svet nepopisani in pripravljeni na oblikovanje. Žal pa so kritike vredni starši, ki jih začnejo popisovati napačno. Ne od prve strani, ampak kar na sredini, in to še preden se malček postavi na noge. V mislih imam darila in aktivnosti, ki so jih deležni še preden so jim fizično in mentalno dorasli. Zakaj morajo v vrtcih izvajati nič koliko projektov, da se v ustanovi, ki je bila prvobitno namenjena zgolj varstvu in igri s sovrstniki, počutiš kot v znanstvenem centru? Zakaj bi prvošolec moral imeti pametni telefon? A je televizija v sobi primerna za osnovnošolca? Zakaj je samoumevno, da otrok dobiva žepnino, če doma biva v hotelu z all-inclusive ponudbo? Kdo pravi, da mora starš prispevati za vozniški izpit ob dopolnitvi 18. leta in nato še priskrbeti vozilo (pa ne kakšno staro šaro, prosim)? Ali se niso (še ne tako dolgo nazaj) po končani srednji šoli ali vsaj fakulteti otroci že osamosvojili, zaposlili in zapustili dom? To je delovalo, dokler se je tabula rasa, nepopisan list, začela pisati od črke A.

Zdaj niti približno ni več tako. Danes je otrok središče, gonilo družine, ki ukazuje in vse živi po njegovih željah. Že v zibki ga umirjajo zvoki televizorja in zaspil le ob brnenju motorja (kje je mamina uspavanka?). Ob prvih nemirnih raziskovanjih okolice ga je najlaže posaditi pred ekran in mu predvajati risanko (kje je crkljanje ob branju pravljic?). Da hranjenje ni pravi projektni podvig, mu pozornost preusmerijo s tabličnim računalnikom, kjer risani junaki vriskajo, divjajo, otrok pa zadovoljno golta (če imajo srečo, samo eno ponujeno jed, sicer dnevni jedilnik ponuja tudi več menijev!). Ko otrok še hlepi po tekanju, plezanju, igri, to zahteva preveč napora roditeljev – izvoli raje računalniško igrice in virtualno pobij čim več grdih mož (kje so sproščeni sprehodi?)... In tako vse do vstopa v šolo, kjer pa učitelji nič več ne delajo prav. Seveda, saj začno pisati od tiste strani, ki

je primerna in namenjena prvošolcem. A takoj naletijo na oviro, saj morajo namesto izobraževalnega vzvoda vklopiti vzgojnega, da otroka naučijo obleči, zavezati čevlje, brisati zadnjo plat... In da ga naučijo tudi pravega čustvovanja, obnašanja do vrstnikov in vseobčih družbenih vrednot. To žalostno in zaskrbljujoče dejstvo vodi do trčenja planetov, ko se želje in rezultati začno razhajati. Kršenje pravil pa prinaša posledice.

Nekoč se je družba gradila po ustaljenih, tradicionalnih pravilih. Ko se je otrok rodil v družino, se je vedelo, da ne bo eden in edini, zato se mu ni pelo slave in glorijske, temveč je rasel ob delu in molitvi z željo po boljšem življenju. Starejši so bili nedotakljivi in vredni spoštovanja, v tem duhu so bili otroci vzgojeni. Čeprav odnosi v družinah niso bili pretirano ljubeči in ni bilo materialnega blagostanja, je vsak vedel, kje mu je mesto in se je temu primerno vedel. Danes pa ne veš, ali so starši odgovorni za vzgojo otrok ali je to morda obratno. Žal se pojem ljubeče družine zamenjuje s permisivnostjo, podkupovanjem z darili in družinskimi posveti, v katerih ima otrok enakovredno vlogo, kar je nenaravno in v nasprotju z vso logiko. Otrok ni sposoben odločiti, ali bo obiskoval verouk ali ne, ali bo bival v sobi skupaj s sorojencem, ali bi raje imel podarjeno kolo namesto novega. Vselej se bo odločil sebi v prid in izbral lažjo pot (kar je povsem človeško), zato mu je potrebno brez razlag in utemeljevanja stvar predočiti in ga na nek način prisiliti v nekaj, kar mu ne bo ravno pogodu, saj je odrasel človek tisti, ki otroku da krila, a hkrati meje, do katerih lahko leti. In strogost ne pomeni, da otroka nimaš rad; ravno nasprotno, tako rad ga imaš, da ga držiš na močnih vejah in ga učiš zakonov narave (beri: moralnih vrednot) vsaj do konca osnovne šole, potem pa počasi popuščaš, dokler ne poleti iz gnezda, a se vanj še vedno rad vrača, če so korenine dovolj globoke in močne.

Simona NAPAST

Spoštovani občani, spoštovane občanke!

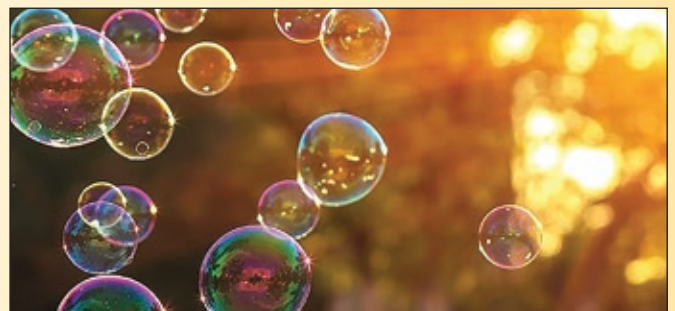
Tudi za naslednjo številko občinskega glasila, ki bo predvidoma izšla na pragu zime, vas prijazno vabimo, da v njej sodelujete s svojimi prispevki.

Slednje, skupaj s fotografijami, posredujte na naslov našega uredništva sprotno,

*najkasneje pa do torika, **20. novembra 2018***

*in sicer preko e-pošte: **urednistvo.novic@gmail.com**.*

Uredništvo

IZ DELA OBČINSKE UPRAVE

Investicije na področju družbenih dejavnosti

• **Izobraževanje - šolstvo**

Osnovni šoli Fram so bili z novim šolskim letom 2018/19 v uporabo predani dodatni prostori, namenjeni izvajanju pedagoške dejavnosti. Zaradi prostorske stiske v aktualnem objektu se bo izobraževanje izvajalo tudi v novih učilnicah, ki so locirane v prostorih bivšega objekta Turner (na posnetku eden od oddelkov četrtošolcev).

V zadnjih desetih mesecih so si kljuko teh prostorov namreč podajali mojstri različnih profilov, ki so hoteli z deli, pa tudi najrazličnejši nadzorni organi, ki so bdeli nad njihovim delom.

Celovito obnovljen objekt Turner z zunanje strani

Ker se s podobnimi težavami kot v Framu srečujejo tudi v Osnovni šoli Rače, smo tudi tam pristopili k reševanju problema utesnenosti in s posamičnimi koraki prišli do dodatnih površin znotraj obstoječega objekta. Za zagotovitev dodatnih prostorov, namenjenih izobraževanju, je tako že izdelana zahtevana dokumentacija in podana vloga za pridobitev gradbenega dovoljenja.

• **Predšolska vzgoja – otroško varstvo**

V naši občini se lahko pohvalimo (tudi) s konstantnim naraščanjem števila prebivalcev, med njimi predvsem mladih družin. To veselje pa po drugi strani prinaša tudi

- kot pravi župan - 'sladke skrbi', saj je potrebno bdeti nad podatki o interesu staršev za vpis otrok v katero od obeh enot naših vrtcev (pri OŠ Rače ali OŠ Fram; v nadaljevanju: vrtec).

Čeprav v času neposredno po marčevskem vpisu otrok v predšolske oddelke podatki že nekaj let nakazujejo, da naj bi potrebe po prostih mestih v naših vrtcih (pri čemer imamo v mislih najmlajšo populacijo, to je otroke v I. starostni skupini, t. i. jaslice) presegale trenutno razpoložljive prostorske možnosti, pa se je doslej preko vsakega poletja situacija (po podpisu pogodb med enim od vrtcev in starši) spremenila do te mere, da za formiranje dodatnega oddelka ni bilo ali vsaj ni bilo dovolj otrok iz naše občine, ki bi za vključitev v vrtec (po možnosti že z začetkom novega šolskega leta ali vsaj čim prej) izpolnjevali osnovni pogoj – starost minimalno 11 mesecev (enako velja tudi za šolsko leto 2018/19).

Ne glede na to pa se zavedamo, da bodo dodatne vrtčevske prostorske kapacitete že v bližnji perspektivi potrebne, zato smo na osnovi naročene in potrjene projektne dokumentacije vložili zahtevek za izdajo gradbenega dovoljenja za dograditev vrta v Račah, ki v sedanjih stavbi na Ulici Lackove čete 17 deluje z osmimi, v matični osnovni šoli na Grajskem trgu 1 pa gostuje z enim oddelkom (najstarejša skupina).

Vrtec v Račah je še relativno nov (namenu je bil predan s pričetkom šolskega leta 2011/12), pa je že potrebno razmišljati o njegovi prostorski razširitvi

Po končani investiciji, katere realizacijo plansko umeščamo v obdobje 2019-2020, bo lahko vrtec v Račah sprejel 10 oddelkov otrok.

• **Šport in prostočasne aktivnosti**

Po ureditvi športno rekreativnih površin v naseljih Rače in Fram smo to poletje uredili novo otroško igrišče v naselju Podova. Površini ob obstoječem nogometnem igrišču smo opremili z igrali za otroke različnih starosti ter hkrati uredili dovozne poti in parkirišče.

Pri ureditvi tako imenovane pumptrac steze oz. poligona, ki bo namenjen vsem ljubiteljem športa in zabave na kolesih ter bo primeren za vse velikosti koles, rolik, skirojev, rolerjev in podobnega ter bo hkrati preprosto omogočal učenje vožnje s kolesom, smo naleteli na trd oreh različnih lastniških razmerij in sprememb gradbene zakonodaje. Idejno zasnovo bo tako očitno možno izvesti le z dodatno vloženim naporom.

V objektu DTV Partizan Fram smo, po v lanskem letu izvedeni generalni obnovi sanitarij in tuširnic, letos popolnoma obnovili garderobe pri mali telovadnici.

Nekaj investicij v športne površine in objekte je bilo izvedenih tudi preko društev (veza: javni razpisi s področja športa in društev krajanov).

• Varovanje kulturne dediščine

V prostorih gradu Rače smo, po prekinitvi najemnega razmerja za prostore 'menze Grad', le-te obnovili, v uporabo pa jih na novo opremljene (in z novo namembnostjo: promocijsko-degustacijska soba) nameravamo predati v času, ko goduje sveti Martin.

• Zdravstvo

Na celotnem objektu Zdravstvene postaje Fram smo poskrbeli za obnovo fasade (osvežitev barve - beljenje), saniran je bil strešni napušč, pa tudi o nedavnem precej klavrnem videzu vhodnega podesta ni več sledi.

Vse foto: Mateja Frešer, Simona Antolič

Poleg navedenih že realiziranih novih pridobitev in izboljšav na področju družbenega standarda pa smo v proračunskem letu 2018 seveda znova veliko sredstev namenili tudi za vlaganja na drugih področjih (predvsem na področju komunalno-cestnega gospodarstva), o čemer vas, kolikor je to mogoče, sprotno obveščamo v vsaki številki Novic.

mag. Zorica ZAJC – KVAS
Mateja FREŠER

KOMUNALNO - CESTNO GOSPODARSTVO

Poleti so naše aktivnosti v dodatno pospešenem teku

Letošnje meteorološko poletje so zaznamovale precej visoke temperature. Po ugotovitvah meteorologov lahko uvrščamo poletje 2018 med deset najbolj vročih v zadnjih sto letih. V drugi polovici meseca avgusta so visoke temperature pripomogle k manjši izdatnosti vodnih virov in hkrati povečani porabi pitne vode. Sodelavci v režijskem obratu so posledično morali sprotno skrbeti za uravnavanje ustreznih vodostajev v šestih vodohranih, iz katerih napajamo javni vodovodni sistem.

Navkljub visokim vremenskim temperaturam na komunalnem področju ni bilo časa za počitek, zato smo delovne dni v polni meri izkoristili za sprotne vzdrževalne in sanacijske dela na komunalni infrastrukturi.

Na investicijskem področju oddelka za komunalno proračunska sredstva v tem obdobju namenimo rekonstrukcijam in sanacijam naslednjih odsekov občinskih cest: del Strme ulice v Morju – sanacija po položitvi komunalnih vodov (fekalna in meteorna kanalizacija ter zamenjava vodovodne cevi), obnova Pirkmajerjeve ulice v Framu, sanacija dela ulice Varta v Framu (proti Koželjevim) ter rekonstrukcija ceste v Kopivniku (proti Pliberškovim). Dela izvaja na razpisu najugodnejši ponudnik, tj. Podjetje za gozdne gradnje in hortikulturo s sedežem v Mariboru.

V delu Ješence s polno paro gradimo ločeno kanalizacijo za komunalne odpadne vode. Gre za dveletno investicijo, ki bo zaključena predvidoma v prvi polovici leta 2019. Gradbena dela izvaja na javnem razpisu izbran najugodnejši ponudnik - podjetje Nigrad d.d.

11. 7. 2018 sta bili podpisani pogodbi za izvedbo kanalizacije Ješence in gradbeni nadzor te investicije
Foto: Nataša Jambrovič Marin

Občane Ješence prosimo za strpnost in razumevanje, saj bo zaradi gradbenih del cesta na posameznih odsekih začasno zaprta.

Izgradnja ločene kanalizacije za komunalne odpadne vode v Ješenci

Z izgradnjo ločene kanalizacije za odpadne vode nadaljujemo tudi v Strmi ulici v Morju; kolektor bo izveden predvidoma do stičišča z ulico Tajna.

V sklopu izgradnje pločnika na delu Mariborske ceste v Račah smo kanalizirali obstoječi občestni jarek ter s talno signalizacijo izrisali dodaten prehod za pešce v neposredni bližini avtobusne postaje.

Mariborska cesta z novim pločnikom – smer proti Hotinji vas

Sledi še finalizacija cestnih del po izgradnji pločnika in položitvi meteoritnih kanalov v občestni jarek ob Mariborski cesti v Račah – smer proti centru kraja

Javna razsvetljava je bila realizirana na delu Ceste talcev v Račah, ob Cestarski poti v Morju, na Požegu (med Bistriško cesto in avtocesto - v sklopu izvedbe fekalne kanalizacije) ter v Kopivniku, na območju t. i. Lepega vrha.

Vzporedno z navedenimi investicijami v režijskem obratu po predvidenem planu izvajamo tudi sprotno vzdrževanje vodovodnih in kanalizacijskih sistemov, vzdrževanje treh čistilnih naprav z vsemi prečrpališči odpadnih vod, urejanje pokopališča z okolico v Framu ter sanacijo udarnih jam in mrežastih razpok na asfaltiranih občinskih cestah. Ko že omenjamo vzdrževanje kanalizacijskega omrežja, naj ponovno apeliramo na občane, da v javno kanalizacijsko omrežje ni dovoljeno odmetavati ostankov hrane, raznih olj in drugih snovi, ki tja nikakor ne sodijo. Sodelavcem režijskega obrata, vključno z udeleženci javnih del, gre zahvala tudi za lepo urejene javne površine.

In še nekaj besed o sprotnem ločevanju odpadkov. Da naj bi slednje že vrsto let dosledno ločevali, je vsem poznano, vendar: ali to dejansko izvajamo tudi v praksi?

Simpatičen slogan, s katerim k ločevanju odpadkov spodbujajo na gorenjskem koncu, pridružujemo pa se mu tudi v naši občini

V režijskem obratu ugotavljamo, da občani v Zbirni center za ločeno zbiranje kosovnih odpadkov, kljub vsem opozorilom, vse preveč dostavljajo vreče z raznim mešanim materialom, ki bi se ga z nekaj truda dalo ločeno razvrstili po posameznih frakcijah. Posledično pomeni ročno prebiranje in razvrščanje tako zbranih mešanih odpadkov precejšen strošek, ki bremeni občinski proračun. Tudi s strani prevzemnika odpadkov, Komunale Slovenska Bistrica d.o.o., smo bili pozvani, da je potrebno zmanjšati količine zbranih mešanih odpadkov v zbirnem centru v Račah, saj gre, kot izhaja iz njihovega pojasnila, za nesorazmerno (glede na število gospodinjstev v občini) velike količine nesortiranih materialov. Vsa gospodinjstva, ki še niso vključena v redni odvoz gospodinjstevskih odpadkov, obenem pozivamo, da to storijo (komunalni inšpektorji v tem letu vršijo poostren nadzor).

Poleg odvoza rumenih vreč (odpadna embalaža) in odvoza vsebine javnih zabojnikov (biološki odpadki) izvajalec po vnaprej določenem urniku prazni tudi črne zabojnike z mešanimi odpadki, ki ne sodijo nikamor drugam (takih odpadkov bi moralo biti v primeru pravilnega ločevanja najmanj)

V okviru občinskega Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu smo tudi letos izvajali aktivnosti na področju varnosti udeležencev v prometu. Pred začetkom šolskega leta sta bili obnovljeni talna in vertikalna prometna signalizacija, s poudarkom na okolici vrtcev in šol na območju naše občine.

*Obnova talne signalizacije v neposredni bližini OŠ Rače
Vse foto: Samo Rajšp, Simona Antolič*

Prve šolske dni policisti, v sodelovanju s sodelavci iz režijskega obrata, v neposredni bližini osnovnih šol v Framu in Račah že po ustaljeni praksi obveščajo in usmerjajo prvošolce ter ostale učence prve triade ob prehodih za pešce čez državno cesto.

**Pripravil:
Samo RAJŠP**

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Z vami od vzhoda do zahoda sonca življenja

Družbene dejavnosti so področje, kjer se z našimi občani občasno posredno ali neposredno srečujemo skozi celotno obdobje njihovega življenja – od prvega neboljšenega pomežika v svet in vse tja do odhoda 'čez mavrico'.

Začne se torej že z rojstvom otroka (občinski prispevek za novorojenčke in po potrebi subvencioniranje mlečnih nadomestkov – občinska programa), nadaljuje v njegovih pravljicnih in brezskrbnih letih (sofinanciranje predšolske vzgoje – otroškega varstva), ki jim sledi devetletka, se pravi obdobje osnovnega šolanja (na področju vzgojno-izobraževalnega in varstvenega dela z otroki so izvajalci programov tovrstni zavodi, občine pa imamo po domicilnem principu vlogo ustanoviteljev in sofinancerjev). Z našimi dijaki in študenti smo v stiku zaradi uveljavljanja njihove posebne, na občinski ravni dogovorjene pravice (žepnine – občinski program). V odraslih in zrejših letih se z občani v vlogah stranka – občinski organ srečujemo in skušamo po najboljših močeh pomagati predvsem v primerih, ko se jim kaj 'zalomi' – kadar ne dobijo službe ali le-to izgubijo, kadar razpadejo družinske skupnosti in ostanejo posamezniki (največkrat mamice z mladoletnimi otroki) sprva prepuščeni samim sebi, pa kadar se pripeti kakšna 'višja sila' ipd., zaradi česar se znajdejo v nenadni finančni stiski. Tedaj napoči čas za socialo (občinska enkratna denarna

pomoč – občinski program). Nekateri brezposelni občani se želijo vključiti v programe na področju t.i. aktivne politike zaposlovanja brezposelnih oseb (javna dela). Srečujemo se s tistimi, ki svoja interesna področja udeležujejo v organizirani skupnosti somišljenikov (dejavnost športnih, kulturnih, humanitarnih in vseh drugih društev). Ko starši delovno aktivne generacije otrok ostarijo, zbolijo in njihovi družinski člani v okviru lastnih možnosti ne uspejo več poskrbeti zanje, jim skušamo ublažiti probleme z vključitvijo v sistem organizirane občasne socialnovarstvene oskrbe na lokaciji bivanja (pomoč na domu), kadar to za premostitev nastalih težav ne zadošča, pa – če upravičenec in zavezanci nimajo dovolj lastnih sredstev – postanemo (so)financer institucionalnega varstva (na katerega pa je marsikdaj potrebno dolgo čakati, saj je domov za starejše oz. mest v njih v Sloveniji veliko manj kot prosilcev za vključitev vanje). Ko pisalo posameznikove življenjske zgodbe naredi zadnjo piko, pa se krog za nas sklone na področju zdravstva (plačilo mrliškega oglada in morebitne obdukcije).

To je zgolj hiter in bežen prelet čez tiste raznovrstne aktivnosti, ki na področju družbenih dejavnosti vodijo do najpogostejših stikov med vami, spoštovani občani in občanke, ter nami v občinski upravi.

Pa se v nadaljevanju osredotočimo na nekaj konkretnih in v tem času aktualnih informacij.

• Dobrodošlica našim najmlajšim

Med predhodno (78.) in tokratno (79.) številko Novic, to je med junijem in septembrom 2018, je bil (na osnovi vlog) prispevek za novorojence, ki ga namenja naša občina staršem ob rojstvu otrok in znaša 150 EUR za prvega in/ali drugega oz. 300 EUR za tretjega in naslednje otroke, uveljavljen za skupno 15 malčkov in malčic s stalnim prebivališčem na območju občine Rače-Fram. To so: Mia Pišek, Mila Sofia Pesek Guerrero, Ela Pauman, Lana Guttmann, Oto Hakl, Matija Ajd Dokl, Vit Šmid, Patrik Gojčič, Lana Rakuš, Iva Prgomet, Sia Hojnik, Ana Mila Galić, Iva Bračič, Anže Kirbiš in Loti Korez.

Ugotovimo lahko, da med dojenčki tokrat prevladujejo deklice, ki proti dečkom vodijo z 10 : 5.

V zadnjih treh mesecih so bile vloge za občinski denarni prispevek za novorojence vložene za 15 otrok, med katerimi z dvotretjinsko večino vodijo deklice

Naj nam bo ob teh čarobnih trenutkih rojstva in razneženosti ob brezzobih nasmehih dojenčkov dovoljene nekaj poetičnosti.

NOVOROJENČKU NA POT

(Ksenija Šoster Olmer)

*Naj boža te roka,
ki le nežnost pozna.
Naj te mamica tvoja
s svojim mlekom sladka.*

*Naj ti pojejo ptice,
veter kuštra lase,
naj prav zate cvetlice
najslajše dehte.*

*Naj ti svetijo zvezde
v dolgih, temnih nočeh,
ne ugasnejo nikdar
iskre v tvojih očeh.*

*Naj zavetje bo toplo,
ko spušča se mrak,
naj cesta bo ravna
in korak tvoj lahak.*

*Naj te spremlja ljubezen
na konec sveta
in sreča te najde
tam, kjer boš doma!*

Sicer pa gre v sedmih primerih za prvega, v šestih primerih za drugega otroka iste družine ter v dveh primerih za tretjega otroka družinske skupnosti oz. sedanjega skupnega gospodinjstva.

Prav vsem našim najmlajšim občankam in občanom želimo čim prijaznejše, ljubeče in zdravo otroštvo, njihovim staršem pa veliko sreče, navdušenja in ponosa ob spremljanju razvoja malih 'sončkov'. In čim več mirnih nočnih ur, kajpak!

• Prvi poletni tabor v občini Rače-Fram več kot uspel!

Čeprav ne skrivamo, da se pri vsakem prvem koraku in vsaki ledini, ki jo začnemo orati na novo, sprva pojavi kopica vprašanj, ščepec dvomov in kanček skrbi, pa lahko z veseljem povemo, da je poletni tabor, ki smo ga v času dela letošnjih poletnih počitnic (od 9. 7. do 17. avgusta 2018) skupaj z izvajalcem – Svizec šport d.o.o. – letos v naši občini organizirali prvič, tekkel kot 'po maslu'. In se zaključil z zadovoljstvom vseh; no, če malo pomislim, to najbrž ne drži povsem, saj je jasno, da bi si otroci, rojeni leta 2012 in tisti do vključno 15. leta starosti, torej osnovnošolci, gotovo (namesto zaključka) še naprej želeli počitnic in podobnega tabora vse leto, a to bi bilo prelepo, da bi lahko bilo res...

Organizirano dnevno varstvo za otroke je bilo mogoče koristiti v šestih zaporednih tedenskih terminih (v predhodno navedenem obdobju) in sicer vsak delovnik od 7. do 16. ure. Tabor je vključeval pestre vsebine, ki so otrokom všečne ter koristne za njihov vsestranski razvoj, vsaj enako težo pa imajo seveda prijateljska druženja,

nova poznanstva in številne skupne dogodivščine, ki ustvarjajo nepozabne spomine. Starši, ki nimajo neskončnih možnosti dopustovanja in/ali 'babica servisa', pa lahko sami najbolje povedo, koliko je vredno zavedanje, da je njihova radoživa in počitniško razpoložena mladež nekje na varnem in da se ji tam za simbolični prispevek (20 EUR/teden; od skupne cene 60 EUR je namreč 40 EUR za vsakega udeleženca tabora iz naše občine subvencionirala Občina Rače-Fram iz proračunskih sredstev) 'dogaja na polno' in to čisto zares, v živo, in da gre za zanimive, koristne aktivnosti. Da torej otroci ne spijo do poldneva, nato pa z mobilnim telefonom ali računalniško tablico v rokah v kotu mračne sobe nemo 'surfajo' po svetovnem spletu vse tja do polnoči ali še čez, vmes pa kvečjemu kaj na hitro vržejo v usta (če so jim starši kaj pripravili in če se na to seveda spomnijo) in nato ritual ponovijo in ponavljajo, dokler maksimalno lahko oz. dokler jih nekega zanje ranega jutra ne začne živcirati budilka, ki naznanja novo šolsko leto...

Ja, kot vse kaže, je bil ta poletni tabor 'zadetek v polno', kar nas seveda nadvse veseli in daje zagon za naprej.

Utrinek in pozdrav iz letošnjega prvega poletnega tabora za otroke iz občine Rače-Fram

Kako pa je vse skupaj pri več različnih dejavnostih izgledalo na licu mesta, pa si oglejte iz prve roke (na strani 15).

• **Informacija: novo vodstvo OŠ Fram**

Kot smo najavili že v prejšnji številki glasila, je stol dosedanje ravnateljice OŠ Fram, Eme Maver, po njeni upokojitvi, tj. v drugi polovici letošnjega avgusta, zasedel mag. Damjan Gašparič, ki bo ta vzgojno-izobraževalni in varstveni zavod (na osnovi imenovanja tamkajšnjega sveta šole) vodil v prihodnjem 5-letnem obdobju.

Ker so pred novim ravnateljem (na Fakulteti za naravoslovje in matematiko je pridobil znanstveni magistririj iz fizike, nazadnje je poučeval v OŠ Janka Kersnika Brdo, živi pa v Velenju) spričo spremembe delovnega mesta in delovnega okolja dokaj številni izzivi, mu bomo v uredništvu našega lokalnega medija pustili nekaj časa, da se seznanji z vsem, kar je potrebno za čim bolj kakovostno in konstruktivno delo z vsemi deležniki, neposredno in posredno vključenimi v varstveni in izobraževalni proces ter zagotavljanje pogojev zanj. Potem pa ga bomo seveda poprosili, da nam zaupa svoje dotedanje vtise in izkušnje v vlogi prvega moža na Turnerjevi ulici 120 v Framu, kjer ima sedež tamkajšnja 'učilna zidana', pa tudi o njegovem počutju v našem širšem lokalnem okolju nas bo kaj zanimalo.

Nam tako sedaj in na tem mestu ostane le še, da se sedaj že bivši ravnateljici, Emi Maver, zahvalimo za dobro sodelovanje in ji zaželimo čim več čim lepših in zdravih let v pokoju, novemu ravnatelju, mag. Damjanu Gašpariču, pa želimo kar se da uspešno delo, s ciljem zadovoljstva vseh, ki se zavedamo, da znanje, izkušnje in vedenjski ter čustveni vzorci, pridobljeni v času osnovnega šolanja, predstavljajo pomemben temelj za nadaljnje življenje slehernega otroka in mladostnika.

• **Do 10. 9. 2018 zbiramo vloge za dodelitev žepnin dijakom, pred študenti oddajanje vlog zanje**

Kot je izhajalo že iz predhodnega obvestila in javnega razpisa (oba sta bila objavljena v Novicah št. 78-2/2018, ki so izšle junija letos, dostopna pa sta tudi preko spletne strani www.race-fram.si), široki populaciji dijakov in študentov še naprej ponujamo možnost za uveljavitev občinske žepnine.

Upravičenci bodo tako deset mesecev v letu (za obdobje od septembra tekočega do vključno junija prihajajočega leto) iz proračuna Občine Rače-Fram na svoje transakcijske račune prejeli občinsko žepnino, ki znaša 40 evrov mesečno (400 evrov letno - za deset mesecev; prvo izplačilo bo realizirano novembra, s poračunom za nazaj).

Tudi v šolskem/študijskem letu 2018/2019 bodo dijaki in študenti prejeli občinsko žepnino v višini 40 evrov mesečno

Na osnovi dosedanjih večletnih izkušenj je realno pričakovati med 380 in 440 prosilcev, kar na letni ravni predstavlja proračunski izdatek v razponu med 152.000 in 176.000 EUR.

Vloge (najenostavneje dostopne preko spleta) za pridobitev žepnine dijaki vlagajo med 29. avgustom in 10. septembrom 2018, vloge študentov pa bomo zbirali med 26. septembrom in 8. oktobrom 2018. Posebnost letošnjega leta je, da je izpolnjene vloge potrebno osebno prinesiti (in ne poslati) na občino (zbira jih Tamara Repnik) - zaradi dodelitve šifre, pod katero se bo posamezni upravičenec lahko prepoznal na skupno izdani in javno objavljeni odločbi.

Osnovna pogoja za uveljavitev tovrstne pravice sta veljaven status (dijak, študent) in stalno prebivališče v naši občini, najpogostejši izločitveni razlog pa preseganje določenih starostih omejitev, ki jih nekateri vlagatelji očitno ignorirajo.

O vlogah bo odločeno s skupnima odločbama, ki bosta izdani najkasneje do 15. oktobra (za dijake) in 5. novembra (za študente) ter objavljeni na oglasni deski in spletni strani občine.

• Pomoč na domu našim občanom nudi že 5 socialnih oskrbovalk in to sedem dni tedensko

Da se prebivalstvo v povprečju stara, čemur botruje daljšanje življenjske dobe, ni le vse pogostejše slišana fraza, ampak golo dejstvo.

Socialno varstveno storitev pomoč družini na domu za potrebe naših občanov in občank že vrsto let izvaja posebej za te namene ustanovljen zavod – Center za pomoč na domu Maribor (CPD), katerega ustanoviteljica je Mestna občina Maribor, Občina Rače-Fram pa je ena od skupno treh zunanjih pogodbenih partneric (poleg nas sta to še Občina Hoče-Slivnica in Občina Starše).

Kot je (med drugim) razvidno iz zadnjega poslovnega poročila CPD, je socialna oskrba na domu namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem domačem okolju, zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni pa se ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti.

V praksi gre za različne oblike organizirane pomoči in opravil, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

Socialna oskrba na domu je torej strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja, koordinator, socialna oskrbovalka, upravičenec, eden izmed svojcev upravičenca (kontaktna oseba) ter prostovoljni sodelavci.

Izvajanje storitve se prične na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika, natančnejša vsebina storitev pa se prilagodi potrebam posameznega upravičenca, pri čemer so opravila razdeljena v naslednje sklope:

- **pomoč pri temeljnih dnevni opravilih** (v to skupino sodijo: pomoč pri oblačenju in/ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb ter vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov);

- **gospodinjstva pomoč** (prinašanje enega pripravljene obroka ali nabav živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora);

- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov** (vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo).

Primer nudenja pomoči pri hranjenju, kar sodi v sklop pomoči na domu pri temeljnih dnevni opravilih

Primer spremljanja upravičenke pri opravljanju nujnih obveznosti, kar sodi v sklop pomoči pri ohranjanju socialnih stikov

Foto: splet

Oseba je upravičena do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov predhodno navedenih opravil.

Upravičenci do storitev pomoči na domu so:

- osebe, starejše od 65 let (če zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, niso sposobne za popolnoma samostojno življenje),
- osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb (če te po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu),
- druge invalidne osebe (če jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij),
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja (če nimajo priznanega statusa invalida, so pa po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje),
- hudo bolni otroci ali otroci s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju (če niso vključeni v organizirane oblike varstva).

Služba pomoči na domu je na področju celotne občine Rače-Fram v letu 2018 organizirana vseh sedem (7) dni v tednu, od druge polovice tega leta pa jo izvaja 5 (pet) socialnih oskrbovalk (pred tem 4, nedavno nazaj še 3,5 in manj). Julija 2018 smo beležili 30 upravičencev, glede na avgusta izražene nove potrebe pa naj bi se njihovo število kmalu zvišalo.

Leta 2017 so socialne oskrbovalke na domovih naših občanov in občank obiskovale v povprečju 27 upravičencev in upravičenk, od katerih jih je 12 živelo oz. jih živi samih, 12 s svojimi partnerji, 3 pa z otroki. V dveh primerih je zadoščal en obisk gospodinjstva tedensko, v dveh dva in v prav tolikih trije, v enem primeru je bil sklenjen dogovor za štiri obiske tedensko, kar 20 gospodinjstev pa je potrebovalo pomoč vseh pet delovnih dni v tednu (lani pomoč na domu še ni bila vse leto nudena 7 dni v tednu, torej tudi ob sobotah, nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dneh; obseg smo tozadevno razširili s 1. 9. 2017).

Največ uporabnikov (skoraj 40 %) je potrebovalo gospodinjsko pomoč, sledila je potreba po pomoči pri temeljnih dnevni opravilih (blizu 37 %), dobrih 23 % upravičencev pa je bilo v sistem nudenja pomoči na domu vključenih prvenstveno zaradi pomoči pri ohranjanju socialnih stikov.

Naj omenimo še, da Centru za pomoč na domu Maribor omogočamo še vključitev naše občanke v program javnega dela 'Družabništvo in spremljanje', ki za koristnike pomoči na domu predstavlja dodano vrednost k osnovni storitvi.

Cene socialno varstvene storitve 'pomoč družini na domu', ki veljajo od 1. 6. 2018, znašajo:

1. za delo v rednem delovniku (od ponedeljka do vključno sobote):
 - ekonomska cena ure storitve =17,41 EUR/uro (100 %), od tega za uporabnika 4,53 EUR;
2. za delo ob nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dneh:
 - a) ekonomska cena ure storitve ob nedeljah =22,74 EUR, od tega za uporabnika 6,35 EUR;
 - b) ekonomska cena ure storitve za delo ob praznikih in dela prostih dneh =24,16 EUR, od tega za uporabnika 6,80 EUR.

Želimo, da bi bili tako meteorološka jesen kot jesen življenja vsakomur čim bolj naklonjeni!

Pripravila:
Simona ANTOLIČ

Javna vrta na območju občine Rače-Fram ponovno polno zasedena

Obe komisiji, ki sta v posameznem vrtcu imenovani in konstituirani za reševanje vlog za sprejem otrok v vrtec, če vrtec prejme več vlog za vpis otrok kot ima prostih mest, sta se v letošnjem letu sestali že konec meseca marca (kmalu po preteku roka za vpis novincev za šolsko leto 2018/2019).

Enota vrtca pri OŠ Rače, kjer so predvideli, da bodo imeli 41 prostih mest, je namreč med javnim vpisom prejela 38 vlog (9 več kot v lanskem letu), 31 vlog je vrtec prejel že med letom (lani je bilo takšnih vlog 16), 3 vloge (lani 2) pa je vrtec iz Rač imel še za otroke, ki so čakali na centralnem čakalnem seznamu (CČS) po končanem zadnjem - lanskoletnem javnem vpisu. Komisija v Račah je morala tako obravnavati in rešiti skupno 72 vlog (t.j. 25 vlog več kot v lanskem letu).

V Enoto vrtca pri OŠ Fram, kjer so predvideli, da bodo imeli 40 prostih mest, pa je v času javnega vpisa prispelo 28 vlog (2 več kot lani), med letom je bilo že oddanih 10 vlog (lani je bilo takšnih vlog 22), 7 vlog pa je vrtec v Framu imel še od čakajočih otrok na CČS (tudi lansko leto je bilo takšnih vlog 7). Komisija v Framu je tako v obravnavanje in reševanje sprejela 45 vlog (t.j. 10 vlog manj kot v letu 2017).

Komisiji sta ponovno obravnavali vse prejete vloge - tako za otroke, ki imajo (še vsaj z enim od staršev/skrbnikov) v naši občini stalno ali začasno prebivališče in tudi za otroke, ki imajo stalno prebivališče v drugih občinah. Vloge so bile znova oddane tako za otroke, ki s 1. 9. 2018 že izpolnjujejo starostni pogoj 11 mesecev za vključitev v vrtec, kot tudi za tiste, ki so mlajši in s septembrom 2018 še ne izpolnjujejo tega starostnega pogoja.

Skupno število vključenih otrok v šolskem letu 2018/2019

Kot določa zakonodaja, vrtci samostojno oblikujejo oddelke, in sicer ob upoštevanju državnih normativov, ki so določeni glede na starost vključenih otrok. V letošnjem šolskem letu bo v javna vrta na območju občine Rače-Fram ponovno vključenih skupno 309 otrok (lani 311).

Po podatkih, ki smo jih prejeli konec meseca avgusta s strani pristojnih strokovnih delavk iz obeh naših javnih vrtcev, bo v novem šolskem letu 2018/2019 tako vključenih in sprejetih v:

* **enoto vrtca pri OŠ Rače 171 otrok** (tako kot v prejšnjem šol. letu), ki bodo razporejeni v **9 oddelkov**, in sicer:

- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 1 - 2 leti): 14 otrok;
- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 1 - 2 leta): 14 otrok;
- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 2 - 3 leta): 14 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci I. in II. starostnega obdobja stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci I. in II. starostnega obdobja stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 3 - 4 leta): 19 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 4 - 5 let) leta: 24 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 4 - 5 let): 24 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 5 - 6 let): 24 otrok;

* **enoto vrtca pri OŠ Fram 138 otrok** (v prejšnjem šol. letu 140) v **7 oddelkih**, in sicer:

- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 1 - 2 leti): 14 otrok;
- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 2 - 3 leti): 14 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci I. in II. starostnega obdobja stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci I. in II. starostnega obdobja stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 4 - 5 let): 24 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 4 - 5 let): 24 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 5 - 6 let): 24 otrok.

Utrinek z otroškega igrišča pri enoti vrtca v Račah; avgust 2018

Utrinek iz enote vrtca v Framu izpred nekaj let, ko so se 'mini maturantje' (zaradi vstopa v šolo) poslavljali od mlajših prijateljev

V letošnjem šolskem letu je v Framu ponovno le 138 otrok – glede na starost vključenih otrok so morali oblikovati oddelke tako, da sta znova 2 oddelka I. starostnega obdobja homogena in le 2 kombinirana ter 3 homogeni oddelki II. starostnega obdobja ($2 \times 14 + 2 \times 19 + 3 \times 24$ otrok = 138 otrok), za razliko od prejšnjega šolskega leta, ko je bil v I. starostnem obdobju le 1 homogeni oddelek (1-2 let) in zato 3 oddelki kombinirani, ob tem pa še 1 oddelek v II. starostnem obdobju, ki je bil oblikovan kot heterogeni (starost otrok 3-6 let, kjer je lahko 21 otrok) ter 2 oddelka v II. starostnem obdobju (4-5 let in 5-6 let), ki sta bila homogena ($14 + 57 + 21 + 48 = 140$ otrok).

Kot je torej razvidno že iz predhodnih posamičnih podatkov za oba vrtca, je na ravni skupnih občinskih kapacitet v šolskem letu 2018/19 v vrtca v Račah in Framu skupno vključenih 309 otrok, ki so, glede na starost, razporejeni v skupno 16 oddelkov predšolske vzgoje (5 – I. starostno obdobje, 4 kombinirani – kombinacija I. in II. starostnega obdobja ter 7 – II. starostno obdobje; vsi oddelki I. in II. starostnega obdobja so homogeni, kar pomeni, da starostni razpon med vanje vključenimi otroki ne presega leta dni).

Centralni čakalni seznam (CČS)

Kot v vseh preteklih letih, se je torej tudi letos ponovilo, da se (po uvrstitvi njihovega otroka na seznam sprejetih otrok) na poziv k podpisu medsebojne pogodbe za vključitev otroka v vrtec niso odzvali vsi vlagatelji. V obeh vrtcih so tako morali naknadno pozivati za vključitev otrok in zapolnitev prostih mest vlagatelje, katerih otroci so se najprej uvrstili na čakalni seznam posamičnega vrtca. Junija 2018 je bil nato oblikovan novi CČS, ko je bilo nanj uvrščenih 26 otrok. Do konca avgusta je bil CČS posodobljen že štiri krat. Sedaj je na njem 21 otrok (za 4 otroke so vlagatelji oddali vlogo v Framu, ostalih 17 jih je vlogo oddalo v Račah), a je potrebno pojasniti, da je od tega:

- 6 otrok, ki imajo skupaj z obema staršema/skrbnikoma stalno prebivališče v občini Rače-Fram, vendar noben od teh otrok še ne izpolnjuje starostnega pogoja (11 mesecev) za vključitev v organizirano predšolsko varstvo;
- 6 otrok, od katerih ima skupaj z otrokom le eden od staršev stalno prebivališče v občini Rače-Fram (od teh otrok 2 otroka še ne izpolnjujeta starostnega pogoja 11 mesecev, pri preostalih štirih pa gre za para dvojčkov, katerih starši imajo po 1. 9. 2018 še podaljšan starševski dopust) in
- 9 otrok, ki so skupaj s starši občani drugih občin (od teh otrok 2 otroka še ne izpolnjujeta starostnega pogoja 11 mesecev, za 1 otroka pa imajo starši še podaljšan starševski dopust).

Če povzamemo navedene podatke, ugotovimo, da je med otroki, ki so uvrščeni na zadnji CČS, 10 otrok, ki s 1. 9. 2018 še ne izpolnjujejo minimalnega starostnega pogoja (11 mesecev) za vključitev otrok - med njimi sta tudi otroka, ki nista naša občana. Starostni pogoj za vključitev v vrtec z novim šolskim letom od 21 uvrščenih na CČS tako izpolnjuje 10 otrok (od teh so 4, ki imajo le

z enim od staršev v občini Rače-Fram stalno prebivališče in hkrati tudi podaljšan starševski dopust ter 1 otrok, ki ni naš občan, njegovi starši pa imajo prav tako podaljšan starševski dopust). Dejansko vse z zakonom določene pogoje za vključitev v vrtec s 1. 9. 2018 od 21 uvrščenih na CČS izpolnjuje le 6 otrok (vsi bi po starosti sodili v oddelek I. starostnega obdobja), ki pa niso naši občani.

Ob dejstvu, da je normativ za oblikovanje novega oddelka predšolske vzgoje v I. starostnem obdobju (homogeni oddelek otrok, starih 1-2 leti ali 2-3 leta) minimalno 9 (največ pa 14) otrok, lahko torej ugotovimo, da tudi z začetkom šolskega leta 2018/2019 (t.j. z mesecem septembrom 2018) za formiranje novega oddelka ni dovolj otrok, ki bi jih starši želeli (in glede na starost otrok smeli) vključiti v katero od enot vrtcev na našem območju. Če pa upoštevamo še, da je primarno potrebno zagotoviti mesta našim občanom, vidimo, da na CČS ni ostal prav noben otrok - občan občine Rače-Fram, ki bi s septembrom 2018 izpolnjeval vse zakonske pogoje za vključitev v vrtec (torej občan, star najmanj 11 mesecev, katerega starši so brez starševskega dopusta). To je nujno potrebno poudariti tudi zato, ker govorice, da v naših vrtcih s septembrom ni dovolj prostora za vključitev vseh 'naših' otrok, katerih starši morajo po starševskem dopustu ponovno v službo, ne držijo.

Se pa – kljub zapisanim dejstvom – zavedamo, da imajo starši možnost oz. pravico svoje otroke v vrtec vpisovati tudi med šolskim letom, zaradi česar se lahko tedaj situacija v zvezi s potrebami po prostih mestih precej spremeni.

Pripravila:
Nataša JAMBROVIČ MARIN

V slovo poletju

NAŠI POSLOVNI PARTNERJI IN DRUGI ZA VAS

RAZVOJNO INFORMACIJSKI CENTER SLOVENSKA BISTRICA

Lokalna akcijska skupina (LAS) Dobro za nas

Kaj je LAS (Lokalna Akcijska Skupina)?

Evropska unija namenja denarna sredstva tudi za izvajanje Programa razvoja podeželja. Črpanje dela teh sredstev je možno samo preko lokalnih akcijskih skupin (s kratico LAS). Za pridobivanje omenjenih namenskih evropskih sredstev za razvoj podeželja na območju občin Makole, Poljčane, Rače-Fram in Slovenska Bistrica je bila v septembru 2015 ustanovljena Lokalna akcijska skupina (LAS) Dobro za nas. **Lokalna akcijska skupina je torej posrednik med Evropsko unijo in lokalnim podeželjem, ki pripravlja in izvaja vse potrebne aktivnosti za črpanje namenskih sredstev za razvoj podeželja.**

Na območju LAS Dobro za nas (torej na že omenjenem območju občin Makole, Poljčane, Rače-Fram in Slovenska Bistrica) je možno pridobiti evropska sredstva iz dveh skladov – Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

Lokalna akcijska skupina (LAS) Dobro za nas deluje kot partnerstvo, ki ga sestavljajo predstavniki:

- civilne družbe (fizične osebe, kmetje, društva),
- ekonomskega sektorja (podjetniki in podjetja, nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji),
- javnega sektorja (javni zavodi, občine).

Lokalna akcijska skupina služi izvajanju razvoja podeželja po pristopu 'od spodaj navzgor'; se pravi, gre za spodbujanje priprave in izvedbe projektov, ki prinašajo rešitve za potrebe, izzive in probleme, ki so bili prepoznani v lokalnem okolju s strani lokalnega prebivalstva. Na podlagi omenjenih potreb in izzivov lokalnega okolja je bila pripravljena Strategija lokalnega razvoja, ki služi kot temeljni dokument za pripravo in prijavo projektov ter s tem za črpanje finančnih sredstev. Strategija je objavljena na spletnem naslovu <https://www.lasdobrozanas.si/strategija-lokalnega-razvoja>.

Na podlagi potrjene strategije je bilo LAS Dobro za nas skupno odobrenih 1,146.115,00 € nepovratnih sredstev za izvedbo projektov, ki bodo – v skladu s strategijo – doprinesli k razvoju lokalnega okolja na območju LAS Dobro za nas. Sredstva se končnim porabnikom, torej prijaviteljem, dodeljujejo preko javnih pozivov.

Postopek dodelitve nepovratnih sredstev je naslednji:

1. LAS Dobro za nas objavi javni poziv za črpanje nepovratnih finančnih sredstev.
2. Zainteresirani prijavitelji prijavijo svojo projektno idejo na javni poziv.
3. Prispelle vloge ocenjevalna komisija LAS Dobro za nas oceni ter pripravi seznam projektov, ki jih predlaga za izvedbo.
4. Izbrane projekte se posreduje v dokončno potrditev na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (projekti EKSRP) oz. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (projekti ESRR).

Osnovni predpogoj za dodelitev sredstev je, da ima prijavitelj stalno prebivališče ali sedež enote organizacije znotraj območja LAS Dobro za nas, prijavljen projekt pa mora slediti ciljem in ukrepom Strategije lokalnega razvoja LAS Dobro za nas.

Trenutno je odprt **2. javni poziv za sofinanciranje projektov iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja**, kjer je skupno razpisanih **428.561,71 €** sredstev. Delež sofinanciranja operacij znaša **85 % upravičenih stroškov**.

Stroški se priznajo v obliki stroškov dela, materiala, naložb, storitev in prispevka v naravi, kot je določeno v 28. členu Uredbe CLLD. Prispevek v naravi v obliki zagotavljanja dela, blaga in zemljišč ne sme presegati lastnega deleža v operaciji. Stroški nakupa zemljišč lahko predstavljajo največ 10 % skupnih upravičenih stroškov operacije. Razliko

do 100 % upravičenih stroškov ter neupravičene stroške krije upravičenec kot nosilec operacije iz lastnih sredstev.

Podrobna vsebina javnega poziva, razpisna dokumentacija ter vloga za prijavo operacije so objavljeni na spletni strani **LAS Dobro za nas**: <https://www.lasdobrozanas.si/javni-pozivi/>.

Vlogo na javni poziv je potrebno poslati **priporočeno po pošti** na naslov vodilnega partnerja: Razvojno informacijski center, Trg svobode 5, 2310 Slovenska Bistrica, **do 1. 10. 2018** ali **osebno dostaviti** (med ponedeljkom in petkom) v pisarno navedenega vodilnega partnerja, prav tako najkasneje **do 1. 10. 2018**.

Dodatne informacije v zvezi z javnim pozivom oz. delovanjem LAS dobijo prijavitelji pri vodilnem partnerju lokalne akcijske skupine: Razvojno informacijski center Slovenska Bistrica, Trg svobode 5, 2310 Slovenska Bistrica. Objave in ostale informacije redno spremljajte na spletni strani www.lasdobrozanas.si.

Kontakt: Mirjana Predikaka (02/620-22-70) in Tomaž Repnik (02/620-22-73), vsak delovni dan.

Mirjana PREDIKAKA

SVIZEC ŠPORT d.o.o.

Svižčevo poletno varstvo v občini Rače-Fram 2018

Konec avgusta 2018, ko nastajajo te vrstice, so spomini na 'prebojno' poletje našega prvega poletnega varstva v občini Rače-Fram še zelo živi. V odličnem sodelovanju s tamkajšnjo občino in OŠ Rače, ki nam je posodila šolske prostore, smo po naši oceni kar se da dobro izvedli prvi poletni tabor/varstvo, ki ga je bilo mogoče koristiti v času dobršnega dela poletnih počitnic, natančneje med 9. julijem in 17. avgustom.

Pred tem smo naredili urnike in načrte, izpilili program, sestavili ekipe in z radovednostjo čakali na odziv občanov. Ti so bili sprva resda še nekoliko zadržani, a na koncu so v več tedenskih terminih že pošla prosta mesta (teh je bilo na voljo 40). Glas o nas se je torej očitno hitro razširil in prinesel pozitivne učinke.

In kaj smo 'Svizci' počeli v vročih poletnih dneh? O, marsikaj!

Nova občinska igrala so bila izredno zanimiva tako za naše najmanjše kot tudi za tiste že nekoliko večje nadobudneže (poletno varstvo je namreč namenjeno otrokom od 6. do 15. leta starosti). Naša najljubša ugotovitev ob opazovanju njihove navdušenosti je bila vsekakor ta, da se otroci še vedno radi gibajo, le malo jih je treba spodbuditi ter usmeriti v šport in razne športne igre.

Čofotali in hladili smo se v bazenih Športnega parka Ruše in na Mariborskem otoku. Nikakor se nismo hoteli nehati spuščati po vodnem toboganu, ki je bil za nekatere otroke prava pravcata atrakcija (ekipo, ki je pri tem sodelovala, si lahko ogledate na strani 9 Novic – *op. ured.*)

Pogum smo merili tudi v nižinah in na precejšnih višinah Pustolovskega parka Betnava. V zaščitnih čeladah in s plezalnimi pasovi smo se podali na raziskovanje svojih sposobnosti. Nekaterim so se pošteno zašibila kolena, drugi pa so brez kančka strahu in dvoma premagali tudi najtežje elemente na vrtoglavih višinah.

V deževnih dneh smo se z vlakom odpravili do Maribora in si ogledali animirane filme v kinematografih Mariboxa. Medtem smo seveda pridno mazali slastne kokice!

Sprva nekoliko manj motivirano, nato pa z vedno večjo vnemo smo iskali pravo pot in odgovore v absolutni atrakciji letošnjega poletja – koruznem labirintu.

Ugotovili smo, da skupinsko delo prinaša dobre rezultate ter da s pomočjo skupine nekatere naloge zabavneje in lažje opravimo. »Več glav več ve,« pravi pregovor, katerega veljavnost smo potrdili v praksi.

Navdušeno in velikih oči smo opazovali predstavitev gasilcev PGD Rače in se z novim leskom v očeh pomerili v gasilskih igrah, kjer nas ni ustavilo niti hladnejše vreme. Za hip smo se sicer prestrašili glasne sirene na gasilskem

avtomobilu, ki pa je nato nikakor nismo želeli ugasniti! Presenetila sta nas teža in količina gasilske opreme; ugotovili smo, da moramo - preden še sami postanemo gasilci - pojesti še kar nekaj špinance in žgancev.

Najbolj nestrpno pa smo vsak teden čakali na petek! To je bil dan, ko smo moči med sabo merili Račani in Hočani. Medobčinski dvoboji obeh naših poletnih varstev so bili polni otroškega veselja in zdrave tekmovalnosti ter so podžgali otroke, da so prav vsi s polnim žarom spodbujali svojo ekipo in veselo mahali z navijaškimi rekviziti. Čeprav je bilo tekmovalcev iz Hoč več, predstavnikov iz Rač to ni ustavilo. Pokazali smo vse, kar smo znali in od sebe dali največ, kar smo zmogli. Trikrat smo se srečali v Račah in dvakrat v Hočah, obe ekipi pa sta svoje znanje merili v petih različnih disciplinah in sicer:

- v navijaško-plesni točki, ki so jo (večinoma dekleta) obogatila s pravimi akrobatskimi elementi,
- v nogometu, kjer smo spremljali nove male talentirane (tako fante kot punce) Cristiane Ronalde in Lionele Messije,
- med dvema ognjema, kjer je žoga od silne igre nemalokrat skoraj zares 'gorela',
- v kvizu znanja, kjer so brihtne glave kazale svoj bister um in 'ostre zobe',
- v disciplini vseh disciplin: vlečenju vrvi.

Letos so udeleženci iz Rač morali priznati zmago novim prijateljem in prijateljicam iz sosednje občine. So pa se že tiho dogovorili in odločno obljubili, da bo prihodnje leto boj za premoč ostrejši in enakovrednejši!

Družili smo se na različne načine

Da nismo bili lačni (in posledično sitni), so za nas pridno in okusno pripravljali kosila in popoldanske malice v OŠ Rače. Prav tako so nam nudili odlično tehnično podporo in se izkazali z dobrim sodelovanjem v vseh ozirih.

Iskrena hvala Občini Rače-Fram za povabilo k organizaciji in izvedbi poletnega varstva v letu 2018. Svižčevi pomočniki smo na vseh medobčinskih dvobojih ponosno vihteli zeleno-belo občinsko zastavo s simboloma gradu in grozda.

Skratka, Svizci smo se imeli zares dobro. Kaj dobro? Fantastično! Upamo, da tako menijo tudi otroci in njihovi starši.

Obljuba velja: se vidimo kmalu!

Vsekakor se je tudi v občini Rače-Fram potrdilo, da interes (pravzaprav v večini primerov kar nuja) po organiziranem počitniškem varstvu, ki je obogateno z različnimi in strokovno vodenimi aktivnostmi (trajale so od 7. – 16. ure vsak delovnik), primernimi osnovnošolski populaciji, obstaja. Vsebinska kakovost in raznolikost, ki gresta z roko v roki s cenovno dostopnostjo (polna cena za tedensko udeležbo na poletnem taboru je znašala 60 EUR, za udeležence iz občine Rače-Fram pa so njihovi starši plačali le tretjino tega zneska, tj. 20 EUR; razliko v višini 40 EUR je za vsakega domačega udeleženca poravnala

Občina Rače-Fram iz proračunskih sredstev), je za mnoge zaposlene starše 'dobitna kombinacija', s pomočjo katere veliko lažje premostijo počitnice, ko bi bili njihovi otroci sicer marsikdaj prepuščeni samim sebi in bi jih prekomerno zaslužnjevala sodobna tehnologija, ki je po eni strani velika pridobitev, po drugi pa strup današnjega časa.

*Dora SKOROBRIJIN, prof. šp. vzg.,
vodja programov Maribor z okolico*

DOM DANICE VOGRINEC MARIBOR

MGC DANica Rače-Fram je v letu dni lepo zaživel

Vsi, ki se trudimo za delovanje Medgeneracijskega centra DANica Rače-Fram, smo zelo presenečeni nad spoznanjem, kako hitro je minilo prvo leto od njegovega odprtja. Zavedamo se, da je temu tako predvsem zaradi vas, ki nas dnevno obiskujete, radi prihajate na organizirane delavnice in predavanja ter nas s prijazno besedo pohvalite, da delamo v redu in spodbujate, da s še večjo vnemo nadaljujemo.

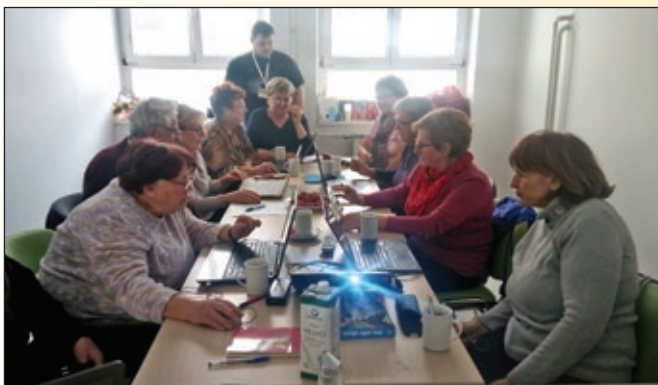
»Soseda, greva v MGC? Danes bomo reševali križanke, pili kavico, se smejali. Ne želim manjkati.«

»Seveda grem. Se že veselim.«

Zelo nas radosti, ko izvemo za takšne pogovore.

V veselje nam je podatek, da so se v sklopu našega in vašega MGC angleškega jezika učile kar tri skupine. Vsi, ki se še niste opogumili za kaj takega, vljudno vabljeni v mesecu septembru. Naj prišepnem, da bomo v naš urnik vključili tudi učenje italijanskega in nemškega jezika.

Prav tako smo spoznavali funkcije pametnega telefona, se učili osnov uporabe računalnika, urili v brskanju po internetu ipd.

Zato, dragi vnuki in vnukinje, nikar ne bodite preveč presenečeni, ko vam bo še do 'včeraj' računalniško nepismena babica poslala e-pošto ali všečkala vašo objavo na FB!

Nastal je tudi pevski zbor, ki je pridno vadil vsak teden. S tovrstnimi aktivnostmi bomo nadaljevali. Morali bi jih slišati, že zdaj so odlični!

Pozabili nismo niti na telesno vadbo. Telovadili smo ob torkih in sicer v prostorih DTV Partizan Fram.

S septembrom bomo nadaljevali ob isti uri na istem mestu.

Ponosni smo na vse predavatelje, ki smo jih imeli priložnost gostiti in jim prisluhniti v minulih dvanajstih mesecih.

Dotaknila se nas je delavnica 'Čarobni otroci', kjer smo se osredotočili na najbolj čustvena stanja otrok, se učili, kako prepoznati različne strahove pri najmlajših ter njihove vedenjske reakcije.

*Nekaj aktivnosti je bilo takšnih,
pri katerih so sodelovali starši z otroki*

Spoznali smo metodo EFT (poenostavljeno: tapkanje s prsti po določenih energetskih točkah) kot obliko samopomoči. Obiskovalci so bili naravnost navdušeni.

Pod vodstvom izkušene mojstrice joga nam je bila predstavljena joga obraza.

Poučili smo se tudi o imunskem sistemu ter poslušali zanimivo predavanje psihologa Draga Pergerja o depresiji.

Predavanja pod nazivom 'Mala šola demence' so sledila v mesecu juniju 2018, ko smo v čudoviti poročni dvorani gradu Rače v štirih terminskih in vsebinskih sklopih veliko izvedeli o tej vse pogostejši zdravstveni tegobi današnjega časa. Hvala vsem predavateljem!.

Ker pa smo medgeneracijski center, se iskreno razveselimo tudi obiska vsakega mladega nadobudneža. Priložnost za srečanje z njimi je ponudila predstavitev pesniške knjige 'Rojstvo mlade pesnice in pisateljice'. Pravo presenečenje, kaj lahko nastane izpod peresa komaj 22-letne avtorice!

V lepo urejenih prostorih Medgeneracijskega centra DANica Rače-Fram, ki ima sedež v zgradbi nekdanje ZP Rače na Novi ulici 3 v Račah, smo seveda tudi kuhali, pekli kekse, risali, slikali na platna ter krepili miselne sposobnosti.

Ni kaj, že pravi in večstranski mojstri smo!

V času poletnih počitnic smo pripravili štiri tedne aktivnih počitnic. V sodelovanju z OŠ Fram smo organizirali različne športne in ustvarjalne dejavnosti. Obiskali smo krajinski park z ribniki v Račah. V konjeniškem klubu so nam omogočili, da smo se zavihteli na visoke hrbte teh plemenitih živali; jahanje nam je bilo v velik užitek. Zabavno in všečno je bilo tudi plezanje v Betnavskem gozdu. Z gondolo smo se popeljali na Mariborsko Pohorje. Preizkusili smo se v bowlingu. Pogumno smo se lotili kreativnih podvigov v framski Modri delavnici.

Obiskali smo Drava center, igrali razne športne igre, stopili v čevlje tabornikov in to postali tudi sami, pletli zapestnice prijateljstva. Skratka, imeli smo se lepo in skupaj smo kreirali nove, nepozabne spomine na letošnje poletne počitnice. Obljubili smo si, da se naslednje počitnice spet srečamo.

Vsi – otroci, mladostniki, starejši, mladi po srcu, iskreno vabljeni v Medgeneracijski center DANica Rače-Fram (kontakt: 031 786 167 - Melita Šmid).

Želimo, da postane ta center vaš, da postanete del te lepe zgodbe.

Verjamemo, da je to druženje koristno in dobra naložba za vse nas.

Melita ŠMID

Če bi se ljudje pravočasno in vsakodnevno zavedali, da ima življenje rok trajanja, ki je omejen, minljiv, ne bi dovolili, da izgubljajo najvrednejše ljudi in najlepše trenutke, ki bi jih lahko preživeli z njimi.

Lepo je imeti prijatelje.

AKTUALNO

Javno obveščanje in varstvo osebnih podatkov

Kljub temu, da nimam izrecnega dovoljenja za tolmačenje predpisov, pa premorem toliko zdrave pameti, da si upam trditi, da so novodobni predpisi v nasprotju z njihovim poslanstvom, ki naj bi bilo urejanje razmerij med ljudmi na jasen in učinkovit način.

Na žalost je v naši nadpovprečno izobraženi družbi dobilo veljavo besedičenje brez smisla in veriženje besed v kilometrskih stavkih. Kompliciranje je postalo način življenja in obvezen pogoj za izražanje pomembnosti, pritožbe zoper to in ono pa so posledično vedno pogostejše. Pač živimo v čudnih časih, v katerih se vedno bolj uveljavlja logika ničelne aktivnosti, ki zagovarja princip 'bolje je nič narediti kot narediti kaj narobe'.

Ker iz leta v leto bolj povečujemo nerazumljive predpise in zanemarjamo razum, smo prišli v situacijo, ko smo se primorani vse prepogosto ukvarjati s papirji, za ljudi pa nam marsikdaj zmanjkuje časa.

V naši državi imamo trenutno preko 30.000 (!) zakonov in podzakonskih predpisov, k temu številu pa je potrebno prišteti še predpise lokalnih skupnosti ter izvedbene akte. Sistem je vedno bolj nepregleden in popolnoma nesistematičen, paranoja med ljudmi pa vedno bolj razširjena.

Pravno področje, ki je bilo v zadnjem času deležno velike pozornosti in številnih zavajajočih aktivnosti, je področje varstva osebnih podatkov. Kot običajno, so tudi tokrat (veza: Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov oziroma General Data Protection Regulation - GDPR, ki je bila uveljavljena s 25. 5. 2018) vzniknili številni strokovnjaki, ki so stopili v bran posameznika in njegove pravice do zasebnosti. Lepo in prav, a vnema je dosegla nerazumljive razsežnosti. Ob tem, ko naj bi bilo poslovanje javne uprave (kamor sodijo tudi občine) pregledno in transparentno, bi se po mnenju nekaterih morali malodane zapreti med zidove, kaj šele poročati o aktualnih dogodkih.

Nobenega dvoma ni, da je namen predpisa, ki je povzročil vihar v kozarcu vode, legitimen, saj je pravice

posameznika, kamor sodi tudi skrbno ravnanje z osebnimi podatki, nedvomno potrebno zaščititi. Poudariti pa je potrebno, da osebni podatki sami po sebi ne uživajo zaščite, temveč so te zaščite deležni šele, če so del zbirke osebnih podatkov ali so namenjeni vključitvi vanjo. Predpisi, ki urejajo to področje, tako določajo le obveznosti, načela in ukrepe, s katerimi se preprečujejo neustavni, nezakoniti in neupravičeni posegi v zasebnost. Posledično se osebni podatki lahko obdelujejo le, v kolikor je podlaga za njihovo obdelavo opredeljena v zakonu oz. je podana osebna privolitev posameznika.

Nezanemarljivo dejstvo je, da se naravi dela v javnem in zasebnem sektorju razlikujeta, zaradi česar so tudi pravne podlage za morebitno obdelavo osebnih podatkov različne. Razumljivo je, da na občinah prihajamo v stik z osebnimi podatki naših občanov, saj jih nujno potrebujemo za našo osnovno dejavnost, tj. odločanje v upravnih postopkih. Bistvenega pomena pa je, da z osebnimi podatki, ki nam jih zaupate, ne vzpostavljamo zbirk oz. evidenc, ki bi jih kasneje obdelovali ali koristili za druge namene.

Pomemben segment varstva osebnih podatkov (kamor med drugim sodi tudi objava fotografij z dodatnimi parametri, na podlagi katerih je mogoče določiti posameznika – npr. ime in priimek, rojstni datum in podobno) se nanaša na naše glasilo 'Novice Občine Rače-Fram', ki ga občina z namenom čim bolj celovite informiranosti občanov izdaja na podlagi Zakona o medijih. Osnovno vodilo pri pripravi gradiva in člankov za objavo je zasledovanje javnega interesa. Fotografije so praviloma posnete na javnih mestih in nikoli niso del zbirk osebnih podatkov, namen dokumentiranja pa nikakor ni vključevanje v katerokoli zbirko ali evidenco.

Tudi v prihodnje se bomo torej trudili glasilo pripravljati na uveljavljen način, saj so (na srečo) dlakocepci, ki opazijo le posamezna drevesa in ne gozda, še vedno v manjšini.

*mag. Zorica ZAJC – KVAS,
direktorica občinske uprave*

OBČINA RAČE-FRAM
Grajski trg 14, 2327 Rače

Tel./fax: 02/609-60-10, 02/609-60-18

e-naslov: info@race-fram.si

www.race-fram.si

LOKALNE MINI IN MAKSI ZANIMIVOSTI

Iskrene čestitke vrhunski plezalki Urški Repušič iz Rač!

Poznate koga, ki bi vsa leta izobraževanja (tudi v gimnazijskih klopek) naravnost blestel, za nameček pa v roku enega samega leta (ki pa sploh še ni zaključeno!) 'z neba' (berite: vrha plezalnih sten na različnih koncih sveta) postrgal kar nekaj najsvetlejših zvezd? Nekoga, ki se je v drugi polovici junija, le nekaj dni po doseženi polnoletnosti, z odra osrednje prireditve ob letošnjem 19. občinskem prazniku naše občine prisotnim, zbranim na notranjem grajskem dvorišču (z mešanico pristnega veselja in najstniške zadrege na eni ter šampionske samozavesti na drugi strani), simpatično smehljal s priznanjem župana v roki?

Če poznate **Urško Repušič** iz Rač, potem je odgovor na zgoraj zastavljena vprašanja pritrdilen.

• Spomnimo...

Za uvod v Urškino fascinirano športno zgodbo in že nekaj časa dih jemajoče plezalne dosežke spomnimo na obrazložitev, ob spremljavi katere ji je Branko Ledinek, župan Občine Rače-Fram junija 2018, z navdušenjem in ponosom podelil letošnje občinsko priznanje:

»Urško Repušič iz Rač je za prejemnico priznanja župana predlagalo Planinsko društvo Fram.

Imenovana je mlada športna plezalka, članica ŠPO APD Kozjak Maribor ter članica Slovenske članske in mladinske plezalne reprezentance. Čeprav je še mlada, se lahko na svoji športni poti pohvali že z nekaj vrhunskimi dosežki; ti so ob podatku, da je kljub pogostim in zahtevnim treningom tudi odlična dijakinja II. gimnazije v Mariboru, vredni še za spoznanje več.

Urška Repušič je lani dosegla odmevne rezultate na področju športnega plezanja. Z zmago v balvanih na finalu Državnega prvenstva v športnem plezanju je osvojila naslov državne prvakinje za leto 2017 v balvanskem plezanju med članicami in kadetinjami do 18 let ter 3. mesto v težavnostnem plezanju med kadetinjami do 18 let.

Za rezultate na tekmah evropskega mladinskega pokala v letu 2017 (1. mesto na tekmi v Argentini – v balvanih, skupno 2. mesto evropskega mladinskega pokala v balvanih ter 3. mesto in bronasta kolajna na tekmi v Švici – v težavnosti) je prejela priznanje Planinske zveze Slovenije za perspektivne športne plezalce.

V zelo močni konkurenci se je na mednarodnem tekmovanju v športnem plezanju v disciplini balvani Triglav The Rock Ljubljana maja lani uvrstila v finale, kjer je zasedla 6. mesto, pol leta kasneje pa na zaključni tekmi svetovnega pokala v težavnosti zasedla odlično 10. mesto.

Z uspešnimi nastopi na mednarodnih tekmovanjih Urška Repušič nadaljuje tudi v letu 2018. Na zadnji tekmi evropskega mladinskega pokala, ki je maja letos potekala na Portugalskem, je med mladinkami osvojila 1. mesto.

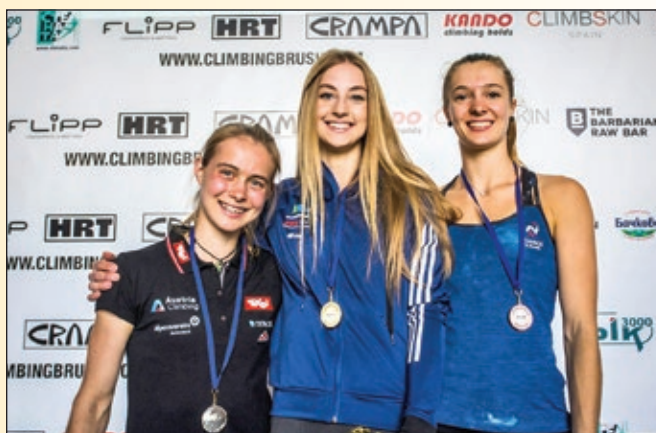
Nazadnje je Urška na tem odru stala pred tremi leti, junija 2015, ko je bila med prejemniki zlatih županovih petic. Veseli smo informacij o njenih vedno novih in vedno odmevnejših uspehih. Držali bomo pesti, da bo mlada športnica iz naše občine v perspektivi postala tudi udeleženka olimpijskih iger v športnem plezanju, priznanje župana pa naj učinkuje kot dodatna spodbuda na njeni zares vsestransko obetavni poti.«

Med letošnjimi občinskimi nagradenci smo zaploskali tudi mladi športnici Urški Repušič, prejemnici priznanja župana • foto: Nejc Falež

• Julij 2018: Urška navduši v Bolgariji

Ni trajalo dolgo, ko se je spisek Urškinih plezalnih dosežkov na mednarodni ravni podaljšal še za en športni biser: julija 2018 je namreč ta naša mlada občanka **na tekmi evropskega mladinskega pokala v Sofiji v balvanskem plezanju dosegla drugo zaporedno zmago** in si tako pripelzala tudi **skupni naslov evropskega mladinskega pokala v balvanskem plezanju za leto 2018!**

Najboljše na tekmi mladinskega evropskega pokala v Sofiji, najboljša med najboljšimi pa naša Urška Repušič (na sredini)
Foto: Yanne Golev

Juhu! Hura! Bravo!

• Avgust 2018: Urška se v Rusiji okiti z naslovom svetovne mladinske podprvakinje v balvanskem plezanju

Da je vztrajna, neustavljiva, neustrašna in da njena pot vodi le strmo navzgor (dobesedno), je Urška Repušič z največjim dosežkom njene dosedanje športne kariere na vrhuncu letošnjega poletja, natančneje 11. avgusta, dokazala sredi ruske prestolnice. V Moskvi, ki je bila od 6. do 16. 8. 2018 središče mladinskega športnega plezanja (gostila je skoraj 700 najboljših mladih tekmovalk in tekmovalcev iz 43 držav in petih celin, ki so se – v treh starostnih kategorijah – pomerili v težavnostnem, balvanskem in hitrostnem plezanju), je namreč Urška s svojim odličnim balvanskim plezanjem v kategoriji mladink (najstarejša skupina – do 20 let) osupnila ne le druge, ampak vsaj nekoliko najbrž tudi sebe. Kako tudi ne, ko pa je morala priznati premoč le Britanki Hannah Slaney, ki je postala svetovna prvakinja, sama pa se uvrstila neposredno za njo?! Tekmovanje v balvanih, ki je bilo na urniku prvenstva na vrsti kot prvo, je sicer slovenski mladinski reprezentanci v športnem plezanju (to je skupno zastopalo 13 tekmovalk/cev, od tega osem deklet in pet fantov, ki vadijo pod vodstvom selektorja Anžeta Štremfija in trenerja Domna Švaba) prineslo kar tri odličja; poleg Urškinega drugega se je za stopničko nižjega mesta med mladinkami veselila še tretjeuvrščena Vita Lukan, kadetinja (do 18 let) Lučka Rakovec pa je, kot naša Urška med mladinkami, prav tako postala svetovna vice prvakinja v balvanskem plezanju. Pri plezanju so bili uspešni tudi naši fantje, čeprav so bile tokrat v premoči in ospredju njihove športne kolegice.

Slovenska mladinska reprezentanca v športnem plezanju na mladinskem svetovnem prvenstvu 2018 v Moskvi
Foto: Anže Štremfelj

Naša Urška Repušič druga na mladinskem svetovnem prvenstvu v balvanskem plezanju med mladinkami; Moskva, avgust 2018
Foto: Yamaliev Timur

»Konkurenca je bila zelo močna, še posebej smo letos Slovenke v izjemni formi in tekmice same sebi, seveda poleg ostalih, ki prav tako trdo trenirajo. Za ta rezultat je bilo treba dati vse od sebe, ne le fizično, veliko vlogo je odigrala tudi psihična pripravljenost. Začela sem malo slabše, a sem se osredotočila in ostala zbrana vse do konca, ker po izkušnjah sodeč odloča vsaka malenkost, nič ni zagotovljeno do konca tekme. Edina sem splezala zadnji balvan in si zagotovila naslov podprvakinje. Bila sem res čustveno izčrpana in navdušena,« je vtise strnila 18-letna plezalka iz Rač, sicer, kot že navedeno, tudi skupna zmagovalka mladinskega evropskega pokala 2018 v balvanih.

(Vir: Novice Planinske zveze Slovenije, 13. 8. 2018; spletna povezava: <https://www.pzs.si/novice.php?pid=12761>).

S tem pa plezalnih tekmovalnih aktivnosti in ambicij za letos še ni konec, saj eden od vrhuncev tekmovalne sezone 2018 še le prihaja; oktobra bodo na južni polobli, v argentinskem Buenos Airesu, namreč potekale mladinske olimpijske igre.

Nič ne bom rekla... Vem le, da bom – in enako predlagam še vam – držala pesti za Urško, naše občine list!

S. A.

Dan Primoža Trubarja

Dan Primoža Trubarja je slovenski državni praznik, ki ga praznujemo 8. junija, vendar pa ni dela prost dan. Praznik je namenjen počastitvi osrednjega velikana slovenskega protestantizma v 16. stoletju in hkrati najpomembnejše osebnosti v razvijanju temeljev za oblikovanje slovenskega naroda, Primoža Trubarja, ki naj bi se bil rodil 8. junija 1508 (iz tedanjega časa ni vselej povsem točnih podatkov).

Dva dni pred praznikom smo v podružnični cerkvi sv. Križa na Planici nad Framom pripravili posebno slovesnost v čast protestantizmu in človeku, ki je Slovence prvič tako poimenoval in jih nagovoril s pisano in tiskano besedo v domačem jeziku. Pobožna literatura s pridigami in zametki prve slovnice so tako dosegli vsako slovensko vas in preprostemu narodu približali lasten jezik, za katerega so bili dotlej prepričani, da ni primeren za vseobčo pisno rabo. Navidezna okornost se je nato izkazala za blagozvočno in še kako prijetno očem in ušesom.

Majhna cerkvena na Planici je torej zaživela v duhu tedanjega časa, najprej ob evangeličanskem bogoslužju z duhovnico Vladimiro Mesarič Jazbinšek in škofom Gezo Filo, nato pa še s kulturnim programom, ki so ga pripravili člani KUD dr. Pavel Turner iz Frama.

Foto: Branko Ledinek

Gostujoča glasbena skupina Selah iz Murske Sobote, ki je popestrila protestantski obred, je cerkvene oboke polnila z jazzovskimi duhovnimi melodijami, MoPZ, MePZ in etno skupina Zala pa so prireditvi dodali ljudsko posvetno noto. Slavnostna govornica dr. Vlasta Stavbar je dodala ščepec zgodovinskih dejstev, ki sem jim avtorica tega prispevka vdihnila poetičnost.

Simona NAPAST

Poroke v gradu Rače

Poroke v gradu Rače so, z izjemo zime, ko jih ni prav veliko, tako rekoč stalnica pomladnih, poletnih in tudi jesenskih sobot (pa tudi sklenitev zakonskih zvez 'sredi tedna' je nekaj). Še več: v najbolj 'atraktivnih' mesecih in ob 'najlepših datumih' se včasih vrstijo od poldneva do poznih popoldanskih ur. Letos smo jih našli tam nekje blizu 80.

Veseli smo vseh parov, ki se odločijo, da veselo novico o poroki z nekaj osebnimi podatki in fotografijo delijo tudi z bralkami in bralci Novic. (Uredništvo)

• Mladoporočenca Nejc in Teja Vraničar

V znamenju nevestine srečne (in pravljicne) številke sedem sta letošnjo prvo julijsko soboto, torej 7. 7. 2018, svojo ljubezen ter namero po večni medsebojni naklonjenosti in zvestobi pred matiškarko, pooblaščenico o sebo za sklepanje zakonskih zvez, pričama ter svati z odločnim 'DA' potrdila domačinka **Teja Šabeder** (sedaj Vraničar) iz Rač in njen srčni izbravec **Nejc Vraničar** iz Maribora.

Mladoporočenca sta si poročna prstana prvič uradno nadela v sklopu civilne poroke, ki je potekala v Beli dvorani gradu Rače, ta postopek pa sta z zaobljubo pred oltarjem ponovila še med čudovitim cerkvenim obredom v cerkvi sv. Jožefa Delavca v Račah.

Njuna skupna zgodba, ki se je pričela pisati pred štirimi leti (v višjo 'prestavo' pa prestopila z Nejčevim lanskoletnim poletnim vprašanjem, s katerim je na dopustovanju v Rusiji sredi Rdečega trga ob večernem romantičnem soju luči zasnubil tedaj sprva zelo presenečeno, hip za tem pa presrečno Tejo), je s sklenitvijo zakonske zveze dobila novo dimenzijo in nov zagon.

Mladima zakoncema Vraničar, ki že nekaj časa prebivata skupaj v nam najbližjem mestu, čestitamo in želimo vse dobro na nadaljnji skupni poti, ki naj bi ju med drugim v bližnji prihodnosti trajno vpisala na seznam naših občanov, konkretno krajanov Zg. Gorice.

S. A.

Gasilske novice

Slovenski gasilci izbiramo svoja vodstva na vsakih pet let, tako kot predsednika države (vsaka podobnost predsednika države z gasilci zaradi te posebnosti je zgolj naključna).

Tako so tudi vsa štiri prostovoljna gasilska društva v naši občini dobila nova/stara vodstva. V novem petletnem mandatnem obdobju bosta PGD Rače vodila Marko Sovdat kot predsednik in Denis Vihar kot poveljnik, v PGD Fram je predsednik Vitko Kotnik, Matej Dreo pa poveljnik, v Podovi je ostal predsednik Boris Furek, poveljnik pa je David Dobnik. Tudi na Gorici je isti predsednik, to je Srečko Rojs, poveljnik pa Andrej Kancler.

V vseh društvih so torej vodstveni člani odgovorni in strokovni gasilci z mnogo izkušnjami in s podporo svojega članstva. Kot nalagajo Pravila gasilske službe, pa so poveljniki izvolili tudi novega gasilskega poveljnika občine Rače-Fram; to nalogo bom naslednjih pet opravljal avtor pričujočega prispevka.

Sebastijan Soršak je prevzel funkcijo gasilskega poveljnika občine Rače-Fram

V svoj štab sem izbral naslednje člane: Petra Hajdinjaka iz PGD Sp. in Zg. Gorica (namestnik), Gorana Korošca iz PGD Podova (podpoveljnik) ter Jakoba Krajnca iz PGD Fram (pomočnik za požarni rajon Fram). Novi štab gasilskega poveljnika občine je nemudoma začel z delom in na zahtevo poveljnika organiziral večjo gasilsko vajo na bencinskem servisu Shell v Framu.

Namen vaje je bil ugotoviti usklajenost in operativno usposobljenost vseh štirih gasilskih društev v naši občini ter odzivnost Poklicne brigade Maribor. Vsi gasilci in gasilke so svoje delo opravili z odliko.

Gasilska četa po izvedeni gasilski vaji na lokaciji Shella v Framu; 2018

Na tem mestu se zahvaljujemo družbi Shell Adria d.o.o., da nam je omogočila izvedbo gasilske vaje in nato vse udeležence tudi pogostila z malico.

Gasilsko poveljstvo občine Rače-Fram bo skrbelo za stalno operativno pripravljenost naših prostovoljnih gasilskih društev in za udeležanje njihovih potreb, da bodo ta društva lahko odzivna vsak trenutek dneva z dovolj člani ter varno in primerno premo.

Med potekom gasilske vaje

Z gasilskim pozdravom: Na pomoč!

Sebastijan SORŠAK,
gasilski poveljnik občine Rače-Fram

Črna štorcklja na grajskem dvorišču v Račah

Če še vedno drži, da v Sloveniji gnezdi 15 parov črnih štorckelj (*Ciconia nigra*), je zelo zanimivo, da smo eno izmed teh velikih ptic selivk iz družine štorckelj letos poleti lahko videli tudi ob potoku pri kapelici na Križni poti v Račah, ob potoku v Brezuli ter v grajskem parku v Račah.

Nepozabno je bilo zgodnje julijsko jutro, ko se je sprehajala po grajskem parku. Njeno črno perje se je kovinsko lesketalo v zelenem odtenku, kljun in noge so žareli v živordeči barvi, lepo vidno je bilo tudi belo perje na trebuhu.

V času jutranjega obiska in hranjenja je dajala vtis, da je prav nič ne moti hrup avtomobilov in mnogih, ki so hiteli po svojih poteh. Trenutka nisem smela zamuditi in posnela sem nekaj fotografij s telefonom.

Nevsakdanji prizor mi je polepšal dan in s tem namenom sem ga sklenila deliti tudi z uredništvom Novic ter bralci in bralkami našega glasila.

Cvetka BELCA

Pričelo se je novo šolsko leto 2018/19

Je za otroke kaj lepšega, kot 1. in 2. septembra zjutraj še brezskrbno dlje poležati in čez ves dan uživati doma ali s prijatelji, kljub temu, da se s koncem avgusta za osnovno- in srednješolce končajo počitnice? Tako je letos najbrž večini nadvse godilo, da sta prva septembrska dneva 'padla' na soboto in nedeljo ter na tak način za nekaj ur odložila odhod v šolo.

Aker nekoč mine vse, so vendarle s 3. 9. 2018 nepreklicno minili tudi tedni prostih dni in se je pričelo pisati šolsko leto 2018/19. Nekateri otroci so ga pričakovali z veseljem, drugi pa najbrž z nekoliko mešanimi občutki. Kakor koli že: tudi obe osnovni šoli v naši občini – OŠ Rače in OŠ Fram – sta znova na široko odprli vrata učilnic, ki jim v Račah v novem šolskem letu živahnost vdihuje 349, v Framu pa 341 (skupno 690) bolj ali manj zvedavih

učencev in učenk. Večina med njimi je šole že navajena, 93 malčkov (od tega 42 v Račah in 51 v Framu) pa jo je obiskala z rumeno rutico okoli vratu. Za te po večini 6-letne malčice in malčke, ki jim pravimo prvošolke in prvošolci, je to bil brez dvoma prav poseben, vznemirljiv dogodek, pomena in 'zgodovinskosti' katerega se bodo najbrž dodobra zavedli šele nekoliko kasneje.

In, kot je zapisal Tone Pavček:

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu...*

*Vsak tiho zori,
počasi in z leti,
a kamor že greš, vse poti
je treba na novo začeti.*

Da bi bil prvi šolski dan tako za najmlajše učence kot njihove starše kar se da prijeten in nepozaben, se vsakič znova potrudijo tudi v obeh naših osnovnih šolah. In tudi letos ni bilo nič drugače.

OŠ Rače v šolskem letu 2018/19 deluje z dvema oddelkoma prvošolcev.

1. a razred obiskuje 21 otrok, od tega 7 deklic in 14 dečkov. Njihova učiteljica je Kristina Milec, druga strokovna delavka pa Barbara Rozman.

1. b razred prav tako obiskuje 21 otrok, od tega 8 deklic in 13 dečkov. Njihova učiteljica je Petra Pipenbaher, druga strokovna delavka pa Silvana Kokol.

Obe foto: Saša Kovačec

OŠ Fram v šolskem letu 2018/19 prav tako deluje z dvema oddelkoma prvošolcev.

1. a obiskuje 26 otrok, od tega 11 fantov in 15 deklic. Njihova učiteljica je Brigita Vabič, druga strokovna delavka pa Mojca Lešnik.

1. b obiskuje 25 otrok, od tega 10 fantov in 15 deklic. Njihova učiteljica je Maša Stres, druga strokovna delavka pa Maja Radinovič.

Ker OŠ Rače in OŠ Fram brez poprejšnjega pisnega soglasja staršev, po navodilu Centra za pravno pomoč iz Slovenske Bistrice, poimenskih podatkov o prvošolcih za objavo v našem javnem glasilu nista posredovali (veza: varstvo osebnih podatkov), jih tokrat ne moremo objaviti.

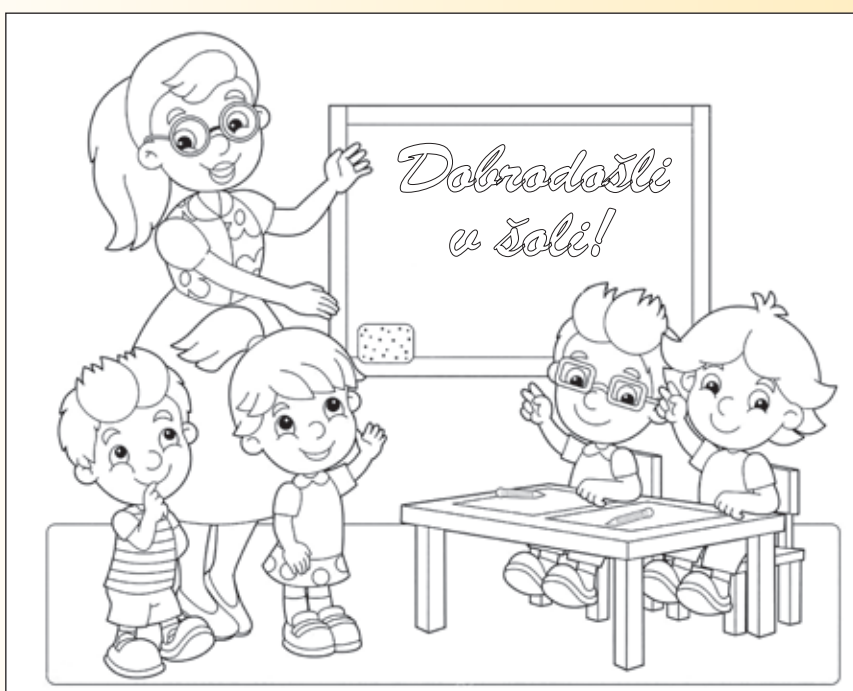

Zbrani na šolskem dvorišču pred OŠ Fram - spominski skupinski posnetek prvošolcev ter njihovih staršev, novega ravnatelja mag. Damjana Gašpariča, razredničark in župana Branka Ledineka; 3. 9. 2018

Naj tudi za novo šolsko leto velja, da bi to vsem - učiteljem, staršem in učencem (pa tudi v obratnem vrstnem redu) - prinašalo čim manj skrbi, zato pa natrosilo čim več prijetnih dogodkov, ki bi jih še dolgo navdajali z lepimi občutki!

Simona ANTOLIČ

Pobarvanke za otroke

V Beli dvorani gradu Rače razstava slik likovne skupine Avrora

Likovna skupina Avrora, ki deluje v prostorih MČ Koroška vrata v Mariboru, bo kmalu razstavila likovna dela v gradu Rače.

Skupina je bila ustanovljena pred štirinajstimi leti, ko je v likovni krožek Nade Zidarič, likovne pedagoginje in slikarke, prihajalo vedno več kandidatov, ki so si želeli likovnega ustvarjanja. Ker se v veliki skupini ni mogoče v zadovoljivi meri posvetiti posamezniku, je poleg skupine Pro anima nastala tudi Avrora, kasneje pa ji je sledila še skupina Optimisti.

Imena razstavljavk – likovnic: Stanka Ekart Galun, Viljenka Kohek, Karolina Krajnc, Zdenka Lah, Olga Pšeničnik, Majda Struc, Anica Vihar in avtorica tega prispevka, Vlasta Črčinovič Krofič.

Po upokojitvi mnogi iščejo načine in somišljenike za aktivno preživljanje prostega časa. Obujajo konjičke iz mladosti in hočejo nadoknaditi vse tisto, za kar ni bilo časa med službovanjem. V naših okoljih, v občinah, mestnih četrtih in krajevnih skupnostih je na srečo posluh za naše tovrstne in podobne potrebe, saj so na voljo brezplačni prostori za prostočasne aktivnosti in ustvarjanje.

Vsakih štirinajst dni, ob ponedeljkih, se nas tako osem predhodno imenovanih ljubiteljic likovnega izražanja zbere okoli mentorice Nade Zidarič. Udeleženke tečajev nismo samo Mariborčanke, ampak se pripeljejo tudi iz Slovenskih Konjic in Rač. Ob pozitivni spodbudi in dobrodošli nasveti mentorice usvajamo nove slikarske tehnike in ustvarjamo likovna dela. Motivov je na pretek. Ponujajo se na vsakem koraku v naravi, na fotografijah in v čustvih. Po izbiri motiva sledi pogovor o barvnem sozvočju, kompoziciji, tehniki, uporabi različnih medijev. V letošnjem letu sta bili vodilni temi portret in človeška figura. Poleg tega je bila slikarkam prepuščena svoboda pri izbiri motivov, saj smo ustvarjale slike za tematske razpise, za rojstne dneve, interjerje.

Likovnice prvenstveno družijo ljubezen do slikanja, a to ni edina vez, vredna omembe. »V skupini nisem le zaradi slikanja, ampak tudi zaradi medsebojnih odnosov, ki so se stkali med nami,« je povezanost članic Avrore najlepše ubesedila Viljenka Kohek.

Likovnice sodelujemo posamično ali skupinsko na domačih razstavah in prav tako tistih z mednarodno udeležbo. Ob zaključku šolskega leta smo slikarke zbrale ustvarjena dela, ki jih bomo 14. septembra 2018 prepustile v oceno obiskovalcem Bele dvorane gradu v Račah. Naj pri tem spomnim, da vsako naše likovno delo pomeni hkrati vpogled v slikarkino dušo in v njeno razpoloženje, saj brez tega ne bi bilo dobre slike.

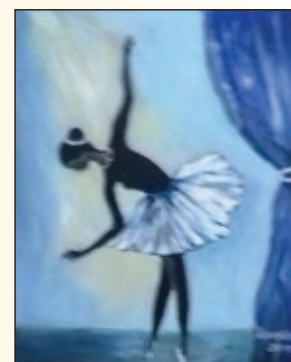
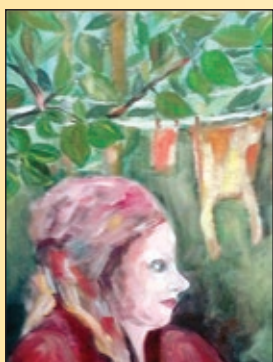
Avtorica: Stanka Ekart Galun

Avtorica: Olga Pšeničnik

Avtorica: Viljenka Kohek

Avtorice slik (od leve): Zdenka Lah, Anica Vihar, Majda Struc, Vlasta Črčinovič Krofič, Karolina Krajnc

Prijazno vabljeni in dobrodošli na razstavi!

dr. Vlasta ČRČINOVIČ KROFIČ

SPOZNAVAMO DELO DRUŠTEV

DRUŠTVO UPOKOJENCEV RAČE

Prireditve ob 19. občinskem prazniku in obisk jubilanta

• Starejši za starejše

Za nami je peto srečanje starejših članov in članic našega društva, ki so dopolnili 75 in več let. Srečali smo se 15. junija 2018 (v našem domu upokojencev).

Del obiskovalcev na prireditvi

Menimo, da je to ena od oblik pozornosti, ki si jo starejši zaslužijo in si je tudi želijo, kajti prenekateri so v jeseni življenja osamljeni, morda malo manj mobilni in jim je treba ponuditi možnost, da se srečajo s starimi znanci, malce pokramljajo in se razvedrijo med sebi podobnimi.

Navzoče sem v imenu društva in svojem imenu lepo pozdravila, se jim zahvalila za udeležbo in jim zaželela prijetnega druženja ob skromni pogostitvi in prijetni glasbi. Pripravili smo jim tudi kulturni program, bogat z recitacijami, petjem ljudskih pevk in domačimi muzikanti. Moja in naša iskrena zahvala je namenjena Občini Rače-Fram z županom Brankom Ledinekom, DeSUS Rače-Fram ter KO RK Rače.

Veseli Polanci

Delovna ekipa

• Koncert ob 5. obletnici glasbene skupine DUR

22. junija 2018 je naša glasbena skupina izvedla koncert s povabljenimi gosti. Povabilu so se odzvali pevci MoPZ KUD dr. Pavel Turner iz Frama, ki so letos praznovali prvo obletnico delovanja, 'Žlahta bend' iz Šentilja ter pred kratkim ustanovljena skupina ljudskih pevk našega društva. S skupnimi močmi smo postregli s širokim izborom pesmi - od tamburaških, domačih in ljudskih, torej se je našlo za vsak okus nekaj. S pesmijo in glasbo smo popestrili večer, saj glasba človeka razveseljuje, dodatno lepša njegove vesele trenutke in mu pomaga prebroditi najhujše žalosti.

Tistega večera nismo videli čemernih obrazov. Prav nasprotno: glasnost in dolžina aplavza sta nam dajala vedeti, da, da je bil izbor glasbe odličen. Koncert je uspel v zadovoljstvo vseh, kar nas zelo veseli.

Obiskovalci

MoPZ KUD Pavel Turner iz Frama

'Žlahta bend' iz Šentilja

Glasbena skupina DUR z ljudskimi pevkami

Zaključna pesem vseh nastopajočih

• Kegljaški turnir

Naša kegljaška sekcija je v letošnjem letu veliko trenirala ter se udeležila turnirjev v Hotinji vasi, Hočah, Rogozi, Dravskem dvoru in Bezeni. 22. junija 2018 pa je organizirala turnir v domačem društvu in se preizkusila s kegljači iz Bezene, Frama, Pragerskega, Slivnice in Dravskega dvora. Stroga ocenjevalna komisija je zbrala točke posameznih skupin in ob zaključku tekmovanja razglasila rezultate. Tekmovanje je bilo uspešno, podeljenih je bilo tudi nekaj pokalov, druženje pa je v celoti uresničilo pričakovanja.

Iskrena zahvala gre donatorjem turnirja: Občini Rače-Fram, Krajevni skupnosti Rače in vsem ostalim, ki so pomagali pri organizaciji.

Priprava domače ekipe na tekmovanje

Člani in članice tekmovanih skupin

• 90 let Štefana Gregorca

Visok osebni jubilej, 90 let življenja, je 4. julija 2018 praznoval član našega društva, Štefan Gregorc iz Sp. Gorice 55. V naše društvo je včlanjen že od leta 1991. Predstavnici UO DU Rače (Marta Šalaj in avtorica tega prispevka) sva slavljena obiskali na domu, mu izročili skromno darilo ter mu v imenu vseh ostalih članov in članic društva čestitali in voščili vse dobro.

Jubilant s poverjenico društva Marto Šalaj

Ob lepo pogrnjeni mizi in med prijetnim klepetom ni manjkalo obujanja spominov, ki jih je nizal tako natančno in doživeto, kot bi se vse skupaj dogajalo včeraj.

Jubilant se je rodil v številni družini in bil od otroštva vaje dela (18 ha velika kmetija), ki ga je nato spremljalo vse življenje. Doma je bilo šest otrok, od tega štiri dekleta in fanta. Pove, da je bilo v njihovi veliki družini življenje pestro in zanimivo, predvsem pa dobra popotnica za življenje, ki ni vedno samo radodarno in veselo, pač pa je treba znati preskočiti mnoge ovire in vztrajno nadaljevati pot.

Ko je Štefan zaključil kar tri leta trajajočo vojaščino, ga je oče določil, da prevzame kmetijo, ki se je nato razdelila med vse otroke. Pove, da si je prvi na vasi kupil traktor, ki mu je bil v veliko pomoč pri delu.

V mladosti je igral harmoniko in violino. Za praznike in godove so s prijatelji igrali po hišah.

Leta 1961 je spoznal svojo bodočo soprogo Stanko iz Šempetra pri Savinjski dolini; še istega leta sta se vzela za moža in ženo. V zakonu so se jima rodili štiri fantje in dekleta (sedaj sta dva od petih otrok že pokojna). Pred desetimi leti je ovdovel. Na posestvu je ostal sin Roman z ženo Magdo in njunimi tremi otroki, s katerimi se lepo razumejo in si medsebojno pomagajo.

Vitalen 90-letnik si čas krajša z branjem knjig in časopisov, obiskovanjem knjižnice in gledanjem televizije. Zanimajo ga predvsem politične teme. Ponosno poudari, da še vedno vozi avtomobil.

Ob slovesu sva mu zaželeli še veliko zdravih dni, dobre volje in prijetnih druženj z njegovimi najdražjimi.

• Še bo zanimivo in veselo

V času nastajanja tega prispevka se naše društvo pripravlja na izvedbo še nekaterih drugih aktivnosti. Srečali se bomo na našem tradicionalnem druženju (avgustovskem pikniku), kolesarji se bodo podali na Ptujsko Goro, nekateri bodo odšli na letovanje na morje, prav tako pa se veselimo izleta na Bizeljsko in v Kartuzijo Pleterje.

*»Življenje je potovanje – poskrbite, da bo radostno in polno nepozabnih trenutkov.«
(Timea Varga)*

Irma KMETIČ,
predsednica DU Rače

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO DR. PAVEL TURNER FRAM

Etno zvoki v grajskem ambientu

1. julija letos smo Zale, ki delujemo pod okriljem KUD dr. Pavel Turner Fram, nastopile na 2. srečanju pevskih zborov, ki ga organizirajo grajske pevke Društva prijateljev pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož.

Zale med nastopom na Ptuj

Na dvorišču ptujskega gradu je nastopilo šest pevskih zborov iz različnih krajev. Poleg organizatork in naše skupine so nas z energijo na lep sončen popoldan napolnili zvoki ženskih in moških sestavov: MoPZ DU Dravograd, Kvintet KD Podlehnik, MoPZ TALUM in Ženski pevski zbor Splošne bolnišnice Slovenj Gradec.

Simona NAPAST

*Sreča je, kadar so v sozvočju to, kar misliš,
to, kar govoriš, in to, kar počneš.*

*Imeti rad, kar počneš in ob tem čutiti
notranjo izpolnjenost - le kaj v življenju bi
lahko bilo bolj razveseljujoče?*

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO SP. IN ZG. GORICA

Deteljica - simbol za srečo in naziv naše sekcije ročnih del

• Pust 2018 v znamenju aktualnega političnega dogajanja na pravljичen način

Člani in članice sekcije ročnih del 'Deteljica', ki deluje v sklopu KUD Sp. in Zg. Gorica, smo z uresničevanjem za letos planiranih aktivnosti pričeli brez vsakršnega odlašanja, že na začetku januarja.

Za uvod smo se (na pobudo mladih in predsednika KUD-a, Jožeta Gojkoška), skupaj s pustno sekcijo, lotili izdelave pustne maske. Z njo smo skušali prikazati politično stanje naše Slovenije. Pri tem smo se navezali na prizor iz ene izmed najbolj priljubljenih pravljic, kjer glavna vloga pripada zali Sneguljčici, ki pa se ji v življenju ne godi najlepše.

Izdelali smo naslednje pustne like (seveda v za naše društvo že iz preteklih let značilnih ekstremnih velikostih): Sneguljčico, mladega princa na konju, palčke (no, ti morajo biti majhni) in številne gozdne živali. S temi liki smo v norčavem pustnem času sodelovali na kar treh povorkah in znova očarali gledalce.

• Pri nas rože cvetijo tudi brez zalivanja

V mesecu aprilu smo začeli izdelovati rože za okrasitev prvomajskega drevesa.

Odzvali smo se povabilu Turističnega društva Breza Pragersko-Gaj, kjer smo 24. in 25. marca 2018 v tamkajšnji osnovni šoli s svojimi izdelki sodelovali na veliki razstavi cvetja iz krep papirja. Članica naše 'Deteljice', Katica Miklošič, je poskrbela, da so njeni živopisni cvetovi prišli do izraza v aranžmajih in šopkih. S spretnimi, domiselnimi in ustvarjalnimi prsti narejene astre, nageljni, vrtnice, gerbere in druge vrste cvetlic so bile kar se da podobne tistim, ki rastejo v naravi.

Prava paša za oči!

• Razstava izdelkov, nastalih izpod naših rok

Razstava ročnih del 2018 je potekala v dvorani gasilskega doma Sp. Gorica, v sklopu prireditve v počastitev praznika občine Rače-Fram (15. in 16. 6. 2018).

Pri ustvarjanju smo uporabile različne tehnike: kvačkanje, slikanje, klekljanje, pletenje, vezenje. Poleg tradicionalnih izdelkov (razni prtički ipd.) smo na ogled postavile tudi unikatne voščilnice, zanimive ročno izdelane stenske ure, cvetje iz papirja ipd., kot prikazuje naslednji posnetek.

Z obiskom razstave smo bile zelo zadovoljne, saj si jo je ogledalo veliko ljubiteljc in ljubiteljev ročnih del od blizu in daleč. Predvsem smo bili veseli obiska župana Branka Ledineka, domačinov in številnih kolesarjev iz obeh društev upokojencev v naši občini (DU Rače, DU Fram).

• Veseli smo dejstva, da ustvarja tudi podmladek

Na naše povpraševanje o ročno izdelanih umetnijah so se še posebej izkazali otroci skupine 'Pikapolonica' in na ogled prinesli izdelke, ustvarjene z zvrhano mero domišljije (glejte foto levo spodaj - op. ured.). Z vztrajnostjo in potrpežljivostjo so se (s pomočjo mentorice ali sami) domislili različnih tehnik ustvarjanja, ki jim je v veselje, zato jim pri tem želimo veliko uspeha in notranjega zadovoljstva.

• Pohod od Gorice do Planice

V nedeljo, 15. junija 2018, smo zjutraj sprejeli in pogostili udeležence kolesarskega trima in tradicionalnega pohoda, ki poteka med najbolj oddaljenima krajema naše občine – začne se v nižinski Gorici, ki leži na obronkih Dravskega polja, konča pa na Planici, kjer redkim domačijam kraljujejo pohorski gozdovi.

Veseli smo bili, da si je nekaj udeležencev pred pohodom z veseljem ogledalo našo razstavo, nekaterim pa je za to ostalo dovolj moči po vrnitvi.

*Nada ČELOFIGA,
tajnica KUD Sp. in Zg. Gorica*

*Bolje bomo hodili, če bomo imeli
pogled usmerjen naprej in ne nazaj.*

DRUŠTVO UPOKOJENCEV FRAM

Naš cilj je čim več podrtih kegljev

Lep pozdrav vsem občanom in občankam Rač ter Frama s strani kegljačev DU Fram!

Za nami je še ena uspešna tekmovalna sezona v Podravski 1. ligi in na številnih turnirjih, katerih prireditelji so bile ekipe iz lige. Sicer se seveda neradi spomnimo in priznamo, da smo v spomladanskem delu nekoliko nazadovali (iz 5. smo zdrsnili na 7. mesto), vendar naš obstanek v 1. ligi ni bil ogrožen.

Ob občinskem prazniku smo se udeležili turnirja, ki ga je organiziralo Društvo upokojencev Rače in na tem turnirju osvojili 2. mesto - z enakim številom osvojenih točk kot zmagovalci (DU Pragersko), le da so bili oni boljši v čiščenju kegljev.

Na turnirju v Staršah smo (med 18 ekipami) zasedli 3. mesto. Sodelovali smo še na turnirju v Bezeni, kjer smo v tekmovalni družini 21 ekip pristali na 7. mestu.

Ob koncu julija in v začetku avgusta smo si vzeli čas za oddih od kegljanja. Smo pa bili zato delovno aktivni; prebarvali smo ladijski pod za nadstrešnico, planirali zemljo, pripravljali podlago in polagali tlakovce v enem izmed prostorov kegljišča, pritrjevali kotne letve v notranjosti kegljišča ter izvedli popravilo vrat.

Sedaj je nadstrešek, ki ga je pomagala financirati naša občina (iskreno se zahvaljujemo!), že končan, mi pa se bomo potrudili, da bomo objekt vzdrževali kot dobri gospodarji.

Vsem, ki so na kakršen koli način pomagali pri realizaciji tega projekta, se najlepše zahvaljujemo, predvsem pa županu Branku Ledineku, ki nam vedno prisluhne. Lepo bi bilo, če bi nam kmalu, morda že v času letošnjega praznika KS Fram, vendarle uspelo uskladiti časovne termine in objekt simbolično predati svojemu namenu. Povabilo vsekakor ostaja aktualno!

Milan BELA

*Naredi, kar največ moreš -
s tem, kar imaš in tam, kjer si.*

*Edino pravo zadovoljstvo izhaja iz tega,
da ves čas rastemo v svoji notranjosti,
da postajamo bolj iskreni, pravični,
velikodušni, preprosti, ženstveni, možati,
dobrohotni, dejavni, ustvarjalni.
Vse to lahko dosežemo, če po svojih
najboljših močeh opravimo svoje delo.*

DRUŠTVO KRAJANOV LOKA

Kaj se dogaja pri nas?

Naše društvo tudi letos izvedbeno sledi programu dela, ki je bil sprejet na rednem občnem zboru. Tako smo sredi januarja izvedli turnir v 'šnopsu', ki se ga je udeležilo preko 20 igralcev iz Loke in okoliških krajev. Marca smo organizirali srečanje žensk ob prazniku dneva žena. Kot predsednik sem spregovoril nekaj besed o zgodovini tega praznika ter o problematiki, s katero se ženske srečujejo v današnjem času. Nato je moški del ekipe poskrbel, do so se ženske ob obloženih mizah počutile kar najbolj prijetno. Sledilo je še izdelovanje presmeca in s tem je bila prva četrtina leta zaključena.

Kaj je sledilo kasneje?

• Postavljanje majskega drevesa

Že tradicionalno naše društvo poskrbi tudi za postavljanje majskega drevesa, ki pa ni vezano samo na postavitve, temveč na celotno proceduro, ki se odvija nekaj tednov pred postavitvijo in sicer:

- ženske gredo najprej do gospodarja in ga prosijo za majske drevo; če ga gospodar odobri, ga označijo s pisanim trakom in je pripravljeno za podiranje;
- moški del ekipe pride s potrebnim orodjem, nato pa podrejo drevo, ga olupijo in odpeljejo na varno, da ga kakšni nepridipravi ne bi našagali;
- sledi postavljanje na stari način (na roke in z 'žvapli').

Postavljanje majskega drevesa

Najbrž ni potrebno posebej povedati, da vsako dejanje spremljata pogostitev in veselo druženje.

• Pohod čez brvi

Pri pohodu čez brvi gre za negovanje tradicije druženja dveh zaselkov, ki poteka že 15 let zapovrstjo. Zjutraj se krajani Loke najprej zberemo na igrišču, se malo okrepčamo in pripravimo za pohod čez dve brvi, do zaselka Lokmirce. Po lahkem in prijetnem pohodu nas v Lokmircah pričakajo prijazni domačini, ki nas postrežejo z domačimi dobrotami, nato pa sledi skupinsko fotografiranje za spomin ter seveda okrepčilo za lažjo pot nazaj v Loko.

Pohod čez brvi od Loke do Lokmirc

Po vrnitvi v domačo vas nas čakata kosilo in veselo druženje ob raznih družabnih igrah, ob katerih se dan zavleče globoko v noč.

Pohoda se udeleži cca 70 pohodnikov iz obeh zaselkov, posebej pa nas veseli, da je med njimi veliko mladih.

• Izlet

Tudi vsakoletni izlet - letošnji je bil že dvanajsti po vrsti - je za krajanje Loke tradicija. Tokrat smo se odpravili na Dolenjsko. Osrednja točka izleta je bilo Novo mesto, kjer smo si z vodnikom ogledali staro mestno jedro, sledil pa je kratek sprehod ob reki Krki (z vkrcanjem na Rudolfov splav). Vožnja po reki je bila izredno zanimiva, saj smo se peljali pod štirimi mostovi - mimo gradu Kamen in Novi dvor, videli smo cerkev sv. Nikolaja, ki dominira na vrhu hriba, občudovali smo Breg, ki je najbolj priljubljeno mesto številnih slikarjev. Na splavu so animatorji na zanimiv način predstavili reko Krko in Novo mesto, nas postregli s cvičkom in enega od udeležencev svečano sprejeli med Rudolfove splavarje. Nato je sledil ogled čudovitega gradu Otočec in na koncu Matjaževe domačije. Tam so nas pričakali prijazni domačini v dolenjski narodni noši, nas povabili v klet na pokušnjo cvička in multivizijsko predstavitev 'Zgodba o cvičku'.

Na izletu po Dolenjski – pri Matjaževi domačiji

Po večerji smo polni lepih vtisov krenili nazaj proti Loki.

Zvonimir STANKO

*Svet je širok – več ga vidiš,
širše obzorje pridobiš tudi sam.*

ŠPORTNO REKREACIJSKO DRUŠTVO KOPIVNIK

Delovanje našega društva v preteklem obdobju

Čeprav zdaj, ko nastaja ta zapis (sredi avgusta 2018), vročina še ne pojenja, bodo učenci kmalu pomahali poletju in znova napolnili šolske klopi, v septembru pa se bo poslovilo tudi vroče poletje, ki ga bo zamenjala pisana jesen.

Od našega zadnjega oglašanja v Novicah je minilo šest mesecev in že se pripravljamo na zadnjo četrtino tega leta. Trenutno je v polnem zagonu predvsem igranje nogometa.

3. junija smo se podali na kolesarski izlet od Rogaške Slatine do Podčetrтка.

V okviru občinskega praznika smo 24. junija izvedli tradicionalni mali nogometni turnir.

Veseli smo, da je bila tudi ta športna prireditev dobro obiskana.

Prav tako v sklopu občinskega praznika (in sočasno še ob 25. obletnici Društva krajanov Rače) smo z našo ekipo nastopili na tekmovanju v kuhanju golaža.

V ŠRD Kopivnik smo 25. 7. 2018 organizirali pohod iz domačega kraja na Areh.

Bili smo tudi delovno aktivni. Na novo smo uredili stopnice, ki vodijo do igrišča, sobe društvenega prostora pa so dobile lep oplesek.

Bližajoča se jesen pred nas postavlja še nekaj izzivov: organizacija nogometnega turnirja generacij za naše člane sodi že med naše tradicionalne društvene obveznosti (v sklopu praznika KS Fram), organizacija in realizacija jesenskega piknika pa bo prinesla še en dan prijetnega druženja ob pomenkovanju, uživanju slastnih sadov narave ter njihovem splakovanju z vinsko kapljico. Pa še kaj se bo našlo do konca tega leta.

Zahvaljujemo se vsem donatorjem in si želimo še nadaljnje uspešno sodelovanje z vsemi, seveda predvsem z lokalno skupnostjo.

Lep športni pozdrav!

Sašo BELA

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO FRAM

Tradicionalno srečanje pobratenih društev v PGD Fram

Že vrsto let nas s pobratenimi tovariši družijo posebne vezi.

Leto se hitro odvrti in tako je bilo naše društvo letos na vrsti za organiziranje in izvedbo srečanja pobratenih društev. Najprej smo se s tem namenom zbrali na sestanku in se nemudoma lotili načrtovanja 39. tradicionalnih iger.

30. 6. 2018 smo se pred našim gasilskim domom zbrali člani in članice PGD Hotinja vas, PGD Podlehnik in PGD Hrvatini. Po uvodnih besedah predsednika, Vitomirja Kotnika ml., se je začelo prijetno in živahno druženje. Med izvajanjem iger (tudi malo napornejših), ki so kot nekakšna rdeča nit naših srečanj, ni manjkalo smeha in dobre volje; slednjih ni mogel zmotiti niti dež, ki nas je ujel in nekoliko presenetil. Igre smo zaključili z razglasitvijo rezultatov. Večerja ob kapljici rujnega je zelo prijala, obenem pa je bila kot nalašč za prijetno obujanje spominov iz preteklih srečanj.

Spominski posnetek s srečanja pobratenih društev • foto: Benjamin Fras

V poznih večernih urah smo se poslovili in si obljubili, da se naslednje leto spet srečamo - tedaj na okrogli obletnici in sicer pri tovariših iz PGD Hrvatini.

Za izvedbo priredite se zahvaljujemo Krajevni skupnosti Fram.

Urška KAC, tajnica PGD Fram

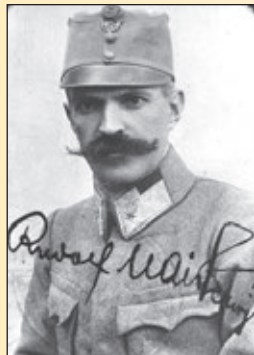
KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO RAČE

Dosežen državni in regijski nivo

• Nov lep uspeh KZ Škrjanček, VS A cappella in VS Fantje na vasi

Naše pevske zasedbe so na območnih revijah odraslih pevske zborov 2018 dosegle odlične uvrstitve za izbran program in izvedbo nastopov.

Komorni zbor Škrjanček je 17. 3. 2018 v dvorani Union v Mariboru pel skladbe na besedila Rudolfa Maistra. Spored je bil posvečen 100-letnici bojev za severno mejo, ki jo je genialno obranil naš general, pesnik (pa tudi slikar) Rudolf Maister Vojanov.

Izvajane pesmi so bile:

Emil Adamič – Nočna meglica, Ivan Grbec – Nazaj jih pa ni, Janez Močnik – Scherzando.

Dosežen je bil regijski nivo.

KZ Škrjanček na enem izmed svojih številnih nastopov

Vokalna skupina A cappella je 25. 3. 2018 na reviji v dvorani Union v Mariboru s pesmimi Iacobusa Gallusa - Pueri haebreorum, Urše Pompe - Verbum in Antona Lajovica - Gozdna samota (pri klavirju Ivan Ferčič) dosegla državni nivo.

Spremljevalka in ocenjevalka revije je bila mag. Karmina Šilec.

Člani **Vokalne skupine Fantje na vasi** so 25. 5. 2018 na koncertu malih vokalnih skupin na Zg. Polskavi (koncert je potekal v organizaciji JSKD Slovenska Bistrica) izvedli skladbe na besedila Maistrovih pesmi in sicer Ciril Vremšak – Ljubezen, Fran Gerbič – Rožmarin in Emil Adamič – Završki fantje. Dosegli so državni nivo.

Spremljevalec in ocenjevalec revije je bil mag. Ivan Vrbančič, zborovodja vseh treh skupin pa sem avtor tega prispevka.

Napovedujemo

5. abonmajski koncert koncertnega abonmaja Grad Rače 2018 bo v nedeljo, 14. oktobra 2018, ob 18.00 uri v Beli dvorani.

Izvajalca: Boštjan Gombač (klarinet, piščali, pojoča žaga, teremin in okarine) ter Luka Juhart (akordeon).

Predstavila se bosta z deli Milka Lazarja, Žige Staniča, Luke Juharta, Bojane Šaljič Podešva ter Uroša Rojka.

Prijazno vabljeni!

Tone ŽURAJ,
predsednik KUD Rače

Ljudska pevska skupina 'Taščica' ne miruje

Od našega zadnjega javljanja na straneh Novic je minilo že pol leta. Tudi v tem obdobju smo veliko nastopali doma in v tujini.

V gradu Rače smo tudi letos s pesmijo počastili Prešernov praznik. Kulturni dom v Lenartu je bil prizorišče našega sodelovanja ob tamkajšnji kulturni obeležitvi materinskega dne. Ob prazniku mestne četrti Studenci v Mariboru prav tako nismo manjkali. Odzvali smo se tudi povabilu pevske skupine 'Stiriperesne deteljice' iz OŠ Martina Slomška Maribor. Z veseljem smo bili del nastopajočih na velikem koncertu 'Majska noč' na Hrvaškem, kjer je sodelovalo preko 250 pevcev in muzikantov iz Slovenije in Hrvaške; bilo je nepozabno. Na Bizeljskem, na koncertu pevske skupine 'Bizeljski fantje', nam je bilo v čast zapeti našo lepo ljudsko pesem, v zameno za katero nam je polna dvorana glasno zaploskala. Prvič smo nastopali na občinskem prazniku občine Voča na Hrvaškem in v nadaljevanju istega dne še na prireditvi tamkajšnjega društva vinogradnikov. Super je bilo! V kulturni dvorani v Cirkovcah so ljudske pevke 'Žanjice' priredile lep koncert, dlani poslušalcev pa smo ogreli tudi z našim nastopom. Sredi junija smo članice in član naše skupine zapeli in zaigrali na prireditvi, ki je potekala v organizaciji TD Hotinja vas.

Avgusta smo se podali na daljšo pot, da smo lahko v Innsbrucku in Telfsu zapeli ob prazniku naše rojakinje.

Ljudska pevska skupina 'Taščica'
Foto: Lea Babič

Tudi za čas do izteka leta 2018 smo prejeli precej povabil in upamo, da nobenega gostovanja ne bo potrebno odkloniti.

Oktober v gradu Rače prirejamo mednarodni koncert 'Zapojmo in zaigramo veselo na vasi', na katerega ste že sedaj vabljeni vsi ljubitelji in ljubiteljice ljudske pesmi.

Majda VAKE,
vodja skupine

Gledališčniki nabrali moči za novo sezono

Kot izhaja že iz naslova, smo si člani gledališke skupine KUD Rače preko poletja večinoma zgoj polnili baterije, da bomo lahko jeseni pričeli z vajami za novo gledališko igro, ki vas bo zagotovo ponovno nasmejala, saj ostajamo zvesti komedijam.

• Čudovito sodelovanje z lokalnim pevskim zborom

Pohvalimo se lahko, da smo sezono 2017/18 zaključili v stilu, saj smo se v nedeljo, 17. junija 2018, udeležili prav posebnega filmskega koncerta. Sodelovali smo namreč z Mešanim pevskim zborom KKID sv. Jožefa Delavca Rače, pri projektu 'Fino je peti v kinu'.

Grajsko dvorišče Rače je pod okriljem vodje projekta, zborovodkinje Nevenke Gril Hameršak, za nekaj ur preplavila filmska glasba, gledališčniki pa smo se prelevili v junake iz *Kekčeve dežele*, srbskega filma *Ko to tamo peva* in romantičnega *Cvetja v jeseni*. Pevsko-gledališka naveza se je izkazala za odlično kombinacijo, saj so bili nastopi deležni bučnega aplavza.

Mi - vživeti v gledališke like in predstave

• Novosti

Naj omenimo, da smo še vedno v fazi izdelave biltena, ki bo izšel ob desetletnici delovanja naše gledališke skupine in bo na voljo na posebni prireditvi, o kateri bo več zapisanega v prihodnji številki občinskih Novic.

V naslednjem glasilu bomo prav tako lahko več poročali o tradicionalnem letnem srečanju kolegov gledališčnikov (znotraj neformalnega združenja amaterskih gledaliških skupin), ki se je konec avgusta odvijalo v Sv. Juriju ob Ščavnici.

• Gledališki abonma 2018/19

Uvodna abonmajska predstava nove sezone bo v kinodvorani Rače in sicer prvo soboto v mesecu novembru (3. 11. 2018). Vabimo vas k nakupu paketa vstopnic, s čimer boste izkazali podporo delovanju naše skupine, sočasno pa pripomogli h kulturni obogatitvi našega kraja in njegove okolice.

Za podrobnosti v zvezi z abonmajskimi vstopnicami spremljajte našo facebook stran: www.facebook.com/gledaliscerace/.

Se torej vidimo na odru. Mi se že veselimo! Pa vi?

Klavdija VOLF

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV RAČE-FRAM

Vinogradniška maša in postavitve klopotca

Klopotec je v naših krajih eden od glasnih znanilcev prihajajoče jeseni. Po tradiciji ga vinogradniki postavljajo ob začetku mehčanja gozdnih jagod. To je za vinogradnike predvsem družabno-kulturni dogodek ter vesel praznik. Za ohranjanje tega običaja na našem območju skrbimo v našem Društvu vinogradnikov Rače-Fram (v nadaljevanju: DV).

Društveni klopotec postavljamo od leta 2010 in sicer na lepi lokaciji, med vinogradi družine Greif. Blizu je kapelica sv. Neže nad Framom. Klopotec postavljamo v nedeljo, pred praznikom Marijinega vnebovzetja. Letos se je ta dogodek odvil 12. avgusta.

Že po tradiciji je pred postavljanjem klopotca vinogradniška sv. maša (pri kapeli sv. Neže), ki sta jo tudi letos darovala župnika Robert Emeršič iz Rač in Franc Dermol iz Frama. Sveta maša je bila letos še posebej 'vinogradniško' obarvana - z mnogo vsebinskih misli o vinogradih, trti in vinu.

Mašo je vodil župnik iz Rač, Robi Emeršič

Med obredom je bilo zelo prijetno poslušati ubrano petje VS Fantje na vasi iz KUD Rače. Njihovi glasovi in dogodku ustrezajoče pesmi so lepo odmevale med okoliškimi vinogradi.

Za popestritev postavitve klopotca so člani DV pripravili kratek kulturni program. Navzoče je najprej pozdravil predsednik DV, Milan Rakovnik, nato še župan naše občine, Branko Ledinek. Za tem je župnik Franc Dermol blagoslovil klopotec ter okoliške vinograde, s prošnjo za dobro letino grozdja in drugih pridelkov.

Predsednik DV Maksimiljan Rakovnik pozdravlja udeležence, Tone Kolar je vodil postavljanje, framski župnik Franc Dermol pa je blagoslovil klopotec, vinograde in vse navzoče

Župan Branko Ledinek je vselej dobrodošel tudi na družabnih prireditvah

Sledila je postavitve klopotca na za to pripravljen drog, kar je (s pomočjo dvigala) opravil gospodar vinograda, Robi Greif. Klopotec se je tudi zavrtel in ko smo slišali njegovo klopotanje, smo spontano in veselo zaploskali.

V nadaljevanju programa smo nato sodelovali še: pevci že omenjene VS Fantje na vasi, Andraž Greif (varuh klopotca in okoliških vinogradov), Sonja Kajba Greif, Milan Rakovnik ter avtor tega prispevka.

Vokalni sestav Fantje na vasi spremlja nameščanje klopotca gospodarja Robija Greifa

Postavljen klopotec ima nalogo, da odganja požrešne ptičje kljune in druge nepovabljenе goste, ki bi se želeli pasti v vinogradih.

Klopotec naznanja tudi čas bližanja jesenskih dni in začetek priprav na trgatve, ki bo letos še posebej zgodnja, saj grozdje hitro dozoreva. Klopotec nas s svojim značilnim zvokom – klopotanjem – tudi razveseljuje, pomirja in dodatno popestri podobo goric.

Po prireditvi smo se prisotni še malo okrepčali ter družili v veselem in prijetnem vzdušju. Skupaj smo nazdravili drug drugemu in klopotcu, ki ga bo gospodar snel z droga po trgatvi. Shranil ga bo za naslednje leto, ko se ob enaki priložnosti spet dobimo, mu znova zaploskamo in se skupaj poveseimo. Povabljeni tudi vi!

Oktobrski mrak

(Rudolf Maister Vojanov)

*V zadnjih žarkih prihrumijo
v trepetliko škorci siti
in kričijo in morijo,
da se veje kar šibijo,
a glavar zaliti
z vrha modro razgleduje
in drobi račune,
kam bi jutri v zrele griče
zopet lačne vodil kljune.
Z brega pa klopotec psuje
pernate tatiče.*

Skupinski posnetek v spomin na postavljanje klopotca/2018 • vse foto: Slavko Osebik

Tone KOLAR

DRUŠTVO KRAJANOV KOPIVNIK

Naše junijske aktivnosti v nekaj besedah in fotografijah

• Predstavitev knjige avtorja dr. Boža Grafenauerja iz Frama

V okviru praznovanja letošnjega 19. občinskega praznika smo v Društvu krajanov Kopivnik izvedli predstavitev knjige 'Zgodbe iz izgnanstva v Srbijo in boj na sremski fronti' avtorja Boža Grafenauerja, našega občana, ki je doktor pravnih znanosti, upokojeni izredni profesor Pravne fakultete v Mariboru, strokovnjak za lokalno samoupravo in nekdanji minister v Drnovškovi vladi (1997-2000).

Predstavitev knjige avtorja dr. Boža Grafenauerja v našem domu krajanov ter ovitek predstavljene knjige

Predstavitve je bila v našem domu krajanov in se je nadaljevala z zanimivim ter sproščenim pogovorom z avtorjem o polpretekli zgodovini. Nekateri prisotni se še spomnijo avtorjevega očeta, Ludvika Grafenauerja, kot ravnatelja in učitelja na framski šoli ter izjemnega govornika.

• Društven izlet v slovensko prestolnico

Naše društvo vsako leto izvede izlet za svoje člane; letos smo tej tradiciji sledili že triindvajsetič. Običajno si na izletu ogledamo kakšen kraj, muzej in cerkev. Letos pa smo se napotili v naše največje in glavno mesto - Ljubljano. Po prihodu v prestolnico smo se vkrcali na ladjico in si z nje v enourni vožnji po Ljubljani ogledali lepote Ljubljane ob reki. Kapitan nas je seznanil z nekaj osnovnimi zgodovinskimi zanimivostmi, povezanimi z mostovi, ki omogočajo prehod iz enega na drugi breg ob Ljubljani. Nato smo se z žičnico peljali na Grajski grič, kjer stoji mogočen Ljubljanski grad, ki smo si ga ob strokovnem vodenju z zanimanjem ogledali.

Počitek na Ljubljanskem gradu

Lepo vreme je omogočilo, da je bil s tamkajšnjega stolpa čudovit razgled na mesto in njegovo okolico. Res smo bili veseli, da nismo bili prikrajšani za to doživetje. Nato nas je na eni najbolj znanih točk glavnega mesta, na Tromostovju, pričakal lokalni vodnik in nas vodil skozi živahno mestno dogajanje, vse do parka Tivoli.

Člani in članice našega društva v vlogi izletnikov in izletnic; na Tromostovju

Med potjo smo si ogledali tržnico, mestno hišo, kongresni trg, parlament in druge pomembne ustanove.

Pred parlamentom

Bili smo si enotni, da je Ljubljana res lepa. Je ne le naše glavno mesto, ampak tudi upravno in trgovsko središče Slovenije.

Med vračanjem proti domu smo se ustavili še v Žalcu in ob fontani piva različne vrste slednjega z veseljem degustirali.

• Na praznovanju 25. obletnice Društva krajanov Ranče

Junija smo se udeležili tudi praznovanja 25. letnice delovanja Društva krajanov Ranče. Sosednja društva so tekmovala v domačim v kuhanju golaža, žaganju hloda, vrtenju okoli kola in vlečenju vrvi. V ekipi za žaganje hloda smo edini imeli tudi ženski, sestri Jožico Repnik in Dragico Tomažič, sicer rojeni v Rančah in sedaj poročeni v Kopivniku, ki sta vsem pokazali, kako se žaga s 'cuk' žago.

Žaganje hloda v Rančah

Radosti nas, da v našem društvu živimo s krajem, sodelujemo z drugimi društvi ter skozi različne skupne aktivnosti tudi drug z drugim.

Stanko HOJNIK

DRUŠTVO KRAJANOV MORJE

Občni zbor, telovadba, čajanka, koncert, nogomet in okrogli jubilej

Z namenom, da vam ponudimo pregled dogajanja v našem kraju, se vam ponovno oglašamo tudi iz Društva krajanov Morje, od koder vam pošiljamo sončen poznooletni pozdrav, ki se že spogleduje z barvito jesenjo.

Kot v vseh društvih, se tudi pri nas vsako novo koledarsko leto začne z občnim zborom in oddajo vseh poročil o društvenem delovanju. Gre za dogodek, kjer se sreča večje število članov, beseda pa teče predvsem o preteklem in prihodnjem delu društva.

Do konca maja smo članice pridno telovadile in že prav kmalu, septembra, bomo s tovrstnimi aktivnostmi nadaljevale. Komaj že čakamo!

Lepo in veselo je bilo ob postavitvi majskega drevesa, kjer smo si letos malce pomagali s strojem; to je bilo zaradi nekoliko višjega mlaja tudi varneje, čeprav seveda tudi tokrat ni šlo brez močnih moških rok.

*Družine z zanimanjem spremljajo postavljanje mlaja
Foto: Slavko Osebik*

V začetku junija smo se zbrali na čajanki, ki nam jo je pripravila Tatjana Vedlin.

Čajanka je združila prijetno s koristnim

Gre za čebelarko z veliko znanja o čebelah in uporabi čebeljih proizvodov. Skuhala nam je čaj iz doma nabranih zelišč koprive in mete ter rmana, zraven pa ponudila več vrst medu in nam pokazala, kako je potrebno pravilno piti čaj z medom (najprej polizeš žličko medu in nato srkaš čaj, saj na tak način ne uničiš koristnih sestavin medu). Tatjana Vedlin ima svoje čebelje družine v Halozah in na

hrvaškem otoku Krku. Iz voska in propolisa pripravlja tudi naravna mazila. Navdušila nas je s pripovedovanjem o delovanju in življenju čebel. Želimo si še več podobnih predavanj.

V okviru občinskega praznika smo v domu DTV Partizan v Framu priredili koncert akustičnega dueta Jazz-it, ki nas je s svojimi priredbami pesmi popeljal v nostalgичne čase slovenske popevke. Pevka navedenega dueta je naša bivša krajanka, Ines Mohorko Germ, ki je tudi vzgojiteljica v framskem vrtcu. Njen glas res poboža dušo.

Koncert Jazz-it • foto: Kaja Dreo

Nad odzivom obiskovalcev smo bili nadvse pozitivno presenečeni, saj kar ni in ni zmanjkalo emocij ter pohval na račun izvedbe koncerta. Zato članoma dueta Jazz-it še enkrat iskrena hvala, da sta se odzvala našemu povabilu (padla je že tudi ideja o naslednjem koncertu). Večer smo zaključili z druženjem ob pecivu in vinu.

Nogometna sekcija društva je tradicionalno priredila turnir ob občinskem prazniku. Sodelovalo je nekaj ekip, zmage pa se je veselila naša iz Morja.

11. avgusta 2018 je svoj 80. rojstni dan praznoval naš zaslužni predsednik, Štefan Pliberšek. Ob tej priložnosti in na ta način mu še javno želimo vse dobro, predvsem veliko zdravja. Veselilo nas bo, če nas še kdaj obiše in se z nami spomni začetkov delovanja društva ter primakne kak svoj vselej dobrodošel nasvet. Še enkrat: vse najboljše!

Kmalu bo za nami poletje, ko smo si tudi mi privoščili malo odmora. Sedaj pa nadaljujemo z željo, da bi se večkrat srečali na raznih dogodkih in se družili, zato prijazno vabljeni med nas!

Andreja MOM, Milojka DREO

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO SP. IN ZG. GORICA

Kratek pregled aktivnosti v letošnjem letu

Ker pred tem letošnje leto še nismo pripravili članka za Novice, vam v tokratnem sestavku na kratko podajamo osnovne informacije o aktivnostih 2018. Če vas zanima kaj več, pa vas vabimo, da obiščete našo FB stran #pgdgorica.

• Operativna dejavnost

Temelj vsakega gasilskega društva je operativna dejavnost. Tudi mi ji posvečamo veliko pozornost. Se kontinuirano strokovno izobražujemo, dokupili smo osebno zaščitno opremo za gasilce, pa tudi opremo za delo na višini. Izvajamo društvene vaje, prav tako pa smo se v velikem številu udeležili gasilske vaje Shell 2018.

Naša ekipa na vaji Shell 2018

Menimo, da je bila predmetna vaja zelo poučna za vse udeležence, saj so bile podane realne okoliščine morebitne intervencije. Za vse, ki smo sodelovali na vaji, pa je vsekakor predstavljalo poseben izziv 'obvladovanje' velike količine prometa, ki se v kratkem času obrne na bencinskem servisu.

Na vaji je sodelovalo preko 50 gasilcev z več kot 10 gasilskimi vozili, ogledalo pa si jo je mnogo zainteresiranih. Menimo, da bi bilo nadvse koristno tudi v jeseni izvesti podobno gasilsko vajo ter omogočiti ogled le-te večjemu številu gledalcev.

• Udeležba na tekmovanjih

Tudi letošnjo pomlad smo veliko časa namenili pripravam za udeležbo na tekmovanjih – predvsem tekmovanju GZ Maribor, ki smo se ga znova udeležili s 5 desetimi – desetino pionirjev, desetino mladincev, desetino članic A, desetino članov A in desetino članov B. Na tem mestu naj pohvalimo naše najmlajše, ki so pridno in zavzeto trenirali.

*Naši pionirčki pred tekmovanjem GZ Maribor
Obe foto: Urška Lešnik*

Še posebej pa je potrebno pohvaliti desetino članic in članov A, ki sta osvojili pokal.

Vsem članom ekip ter njihovim mentorjem se zahvaljujemo za čas, ki so ga namenili za tekmovanje.

Konec septembra se bo naša desetina članov B udeležila državnega tekmovanja, ki bo v Gornji Radgoni. Za udeležbo na tem tekmovanju tudi oni pridno vadijo, zato držimo pesti, da bi jim z nekaj športne sreče uspelo doseči čim boljši rezultat.

• Sodelovanje z DVD Tisno

Kot smo vas informirali že prejšnje leto, smo pričeli sodelovati z DVD Tisno – gasilskim društvom iz sosednje Hrvaške, ki deluje predvsem na otoku Murter ter na celinskem delu v okolici Tisnega. Ker so bistveno slabše opremljeni, smo jim lani podarili naš stari gasilski kombi ter nekaj opreme, ki ji je pri nas potekel čas dovoljene uporabe.

Tudi letos nadaljujemo medsebojno sodelovanje. Tako smo se udeležili njihovega občnega zбора (seveda so se tudi oni našega) ter proslave ob 11. obletnici kornatske tragedije, ki je konec avgusta 2007 prizadela Tisno (spomnimo: šlo je za leto, ko je v Evropi izbruhnilo mnogo požarov, med njimi tudi na delu hrvaškega primorja, na Kornatih. Tja je bilo ob dogodku s helikopterjem na pomoč prepeljanih 13 gasilcev, vendar je v nekem trenutku ogenj nenadoma zajel tudi njih in jim zadal tako hude opekline, da je nesrečno okoliščino preživel le eden).

V mislih smo solidarni z gasilci iz Tisnega, ki so pred dobrim desetletjem v kornatski tragediji izgubili kar dvanajst svojih kolegov

V spomin: Mirko Robar 1958 – 2008

Konec letošnjega avgusta je minilo že deset let od nenadne smrti našega dolgoletnega predsednika društva, Mirka Robarja. Čeprav čas hitro teče, se nam vsem zdi, kot da smo ga še pred nekaj tedni srečali v gasilskem domu, v avtu na cesti ali pa v družbi prijateljev.

S trdim in zagnanim delom je Mirč, kot smo ga klicali, praktično iz nič ustvaril lastno podjetje, ki uspešno posluje. Kljub veliko delovnim obveznostim si je vedno vzel čas za družino, nogometno udejstvovanje, gasilce in prijatelje. Običajno je postavljaj vse ostale pred sebe, zato imate vsi, ki ste ga poznali, nanj zagotovo kak lep spomin. Sam se ga, denimo, najbolj spomnim po njegovem glasnem smehu in pozitivni energiji, ki jo je prenašal na druge.

Mirč, uspešne temelje, ki si jih postavil, sedaj nadaljujejo nasledniki, ti pa zagotovo s ponosom 'tam nekje' vse to z zadovoljstvom in ponosom spremljaš.

Hvala, da smo lahko del časa preživeli s teboj!

Peter FINGUŠT

ŠPORTNO DRUŠTVO SP. IN ZG. GORICA

Na vasi smo se igrali, kuhali, nismo pa (še) pomahali poletju

• Vaške igre in sačijada

V športnem parku na Krču v Spodnji Gorici tudi letos čez vse leto ni manjkalo dogajanj.

Konec junija so se odvijale letos že druge vaške igre ter prva sačijada – tekmovanje v kuhanju oz. peki jedi izpod peke. Prireditev je bila zelo dobro obiskana, še posebej pa so bili obiskovalci navdušeni nad specialitetami iz sača.

Že sedaj vas vabimo, da se nam prihodnje leto konec junija pridružite na 3. vaških igrah ter 2. sačijadi.

• Prireditev 'Pomahajmo poletju 2018' – da ali ne?

Na veliko žalost naših najmlajših v letošnjem prvem poskusu nismo imeli sreče z vremenom in smo tako bili primorani tradicionalno prireditev 'Pomahajmo poletju 2018' prestaviti na drug termin – iz prvotno planiranega 1. 9. na soboto, 8. 9. 2018. Naj spomnimo, da je ta prireditev lani (zaradi dežja) kar dvakrat odpadla; močno upamo, da se enaka zgodba ne bo ponovila tudi letos (tega v času oddaje tega zapisa še ne vemo). Bilo bi zares škoda, kajti v sodelovanju z Občino Rače-Fram, ki nam pri izvedbi prireditve vselej izdatno finančno pomaga (iskrena hvala!), naj bi bilo letošnje dogajanje še posebej pesto.

Če bo v drugo vreme vendarle 'poslušno', so od opoldneva pa vse tja do večera predvidene razne aktivnosti, namenjene predvsem otrokom. Letos jim bo na voljo preko deset napihljivih igral, poleg tega pa še sladoleđ, pijača, hrana ter animacija – seveda vse brezplačno. Za lažji prihod na prireditev bo skrbel turistični vlakec, ki bo vozil na relaciji Sp. Gorica – Sadjarska ulica v Račah. Za dodatno dobro voljo bo poskrbela pevka Nuša Rojs, za obrazne poslikave otrok pa Lepotni salon Amaia iz Rač. Tudi atrakcij z baloni ne bo manjkalo.

Da pa se ob tem starši morda ne bi dolgočasili, bo poskrbljeno tudi za njihovo animacijo. Vzporedno bo namreč potekal turnir v odbojki na mivki, najboljše ekipe pa bodo nagrajene s pokali.

Izkušnje iz preteklosti kažejo, da je udeležba na prireditvi vsako leto številnejša, udeleženci pa zelo zadovoljni, zato sedaj resnično držimo pesti, da nam 8. 9. 2018 znova ne bo zagodlo vreme. Obenem pa že sedaj po malem razmišljamo o tem, kako v prihodnje prireditev dodatno obogatiti, da bi nas poletju skupaj pomahalo še več.

Sašo ROJS in Peter FINGUŠT

PISALI STE NAM

Otvoritev Modre delavnice v Framu

Po osmih letih uspešnega delovanja Modre hiške smo se v Zavodu Simetris odločili za korak naprej. S sofinanciranjem iz Evropskega sklada za regionalni razvoj je v začetku poletja, ko so za šolarje nastopile počitnice, v Framu (v stavbi zraven gasilskega doma) začela z delovanjem Modra delavnica. Našo dejavnost gradimo na že trdno postavljenih temeljih - s poudarkom na tehniki, tehnologiji in naravoslovju.

Do sedaj smo v okviru počitniških dejavnosti organizirali in izpeljali pet tridnevni in dvodnevni delavnice za otroke in odrasle. Skupina štiriindvajsetih osnovnošolskih otrok iz OŠ Fram je skozi Lego sete in preprosto vodene robote spoznala delovanje mehanskih in električnih strojev ter osnov robotike in programiranja robotov.

V sredini julija je prav tako potekala nekoliko zahtevnejša tridnevna delavnica, kjer so navdušenci za mehaniko in robotiko spoznali, izdelali in preizkusili hidravlične robotske roke.

Pri učenju konceptov hidravlike in pnevmatike so uporabljali Lego set pnevmatike, za izdelavo roke pa so uporabili trdi karton, brizge in silikonske cevke.

Upravljanje izdelane hidravlične robotske roke na delavnici

Prav tako je potekala tridnevna delavnica *Žagaj, vrtaj, brusi*, kjer so mali 'mojstrovalci' spoznavali načine obdelave lesa in dela na raznih strojih ter med tremi možnostmi izbrali zase zanimiv in uporaben izdelek, ki so ga nato izdelali.

Imeli smo tudi delavnico učenja sestavljanja Rubikove kocke, kjer so se udeleženci vseh starosti poglobili v skrivnost reševanja te zanimive miselne uganke. Vseh 15 udeležencev se je naučilo sestaviti Rubikovo kocko, iz njih pa so izdelali tudi zanimiv mozaik.

Z Rubikovimi kockami se da tudi graditi

Na eni izmed delavnic nas je obiskal tudi župan Branko Ledinek

Ob veliki udeležbi že izvedenih delavnic pozitivno zremo naprej in zavzeto pripravljamo nove delavnice, skozi katere bi lahko otroci, mladi in odrasli pridobili praktična znanja in odkrili svoje potenciale ter si izoblikovali lastno poklicno pot.

V novem šolskem letu ponujamo:

1. DELAVNICE ter PREDAVANJA
 - predavanje *Zasvojenost z elektronskimi napravami* (Miha Kramli) - 16. oktober 2018
 - predavanje/delavnica za učitelje in starše *Uspešna komunikacija z najstniki* (Lea in Albert Mrgole) - 24. november 2018
 - delavnica *Oblikovanje gline za odrasle* - 13., 15. in 19. november 2018

- delavnica *Oblikovanje gline za otroke* - 10., 13. in 17. december 2018
- tečaj *2D in 3D modeliranje*
- *kuharski tečaji*

2. CELOLETNE DEJAVNOSTI (tedensko izvajanje)

- Modelarski krožek
- Robotika in programiranje
- Znanost - naravoslovje
- Rubikova kocka in ostale uganke

3. PRAZNOVANJA ROJSTNIH DNI ZA OTROKE

4. UPORABO LASERSKEGA GRAVIRNEGA STROJA, 3D TISKALNIKA, PEČI ZA ŽGANJE KERAMIKE IN VRETENA ZA OBLIKOVANJE GLINE, ŠIVALNEGA STROJA

Laserski gravirni stroj v akciji

5. IZVEDBO TEHNIČNIH IN NARAVOSLOVNIH DEJAVNOSTI ZA ŠOLE

Otvoritev in ogled Modre delavnice bo v sredo, 12. septembra 2018 (ob 17.30 uri), ogled in obisk pa je možen vsak delovni dan v tednu (v delovnem času).

Prijazno povabljeni!

Kako do nas?

Najdete nas v Framu, v rumeni stavbi nasproti gasilskega doma (zraven kmetijske zadruge). Vrata Modre delavnice so odprta vsak delovni dan od 10.00 do 16.00 ure.

Info: <http://delavnica.simetris.si/>, info@simetris.si, 040 395 951 ali 040 172 060.

Danilo KOZODERC, Darko ZAKELŠEK

Jesen

(Zvezdana Majhen)

*Sonce je spakiralo
le najdaljše žarke,
za slovo obliznilo
gozd in naše parke.*

*Bolj in bolj oddaljeno
vse šibkeje greje,
list za listom rumeni,
vsak dan je hladneje.*

*Z zlatom barvana jesen
nas povsod obkroža
in z megleno sapico
po obrazu boža.*

»Povezujemo vas z naravo!«**• 20 let delovanja Botaničnega vrta Tal 2000**

Prvi in edini zasebni botanični vrt pri nas letos obeležuje 20. obletnico delovanja.

*Posnetek izpred 25 let - začetki čiščenja podrasti;
na tem mestu se danes nahaja središče vrta z mini amfiteatrom*

*Urejen botanični vrt, kakršen se sedaj
obiskovalcem kaže sredi poletja*

V registru vrta je blizu 500 rastlin. Posebna pozornost je namenjena vodnim in močvirskim rastlinam, v vrtu pa je na ogled tudi edina javno predstavljena zbirka strupenih rastlin v Sloveniji.

*Za večino najbolj privlačni cvetovi v vrtu so cvetovi
belih lokvanjev*

BOTANIČNI VRT TAL 2000
Že 20 let vas povezujemo z naravo!

*Pikasti mišjak je najbolj strupena rastlina v vrtu;
v stari Grčiji so jo uporabljali za usmrtitve obsojencev,
tudi Sokrata*

Prav tako so v njem še zdravilne rastline in take, ki so tam rastle že takrat, ko je območje imelo videz in vlogo nižinskega delno zamočvirjenega gozda.

V vrtu je še zbirka kamnin in mineralov, predstavljene so različne vrste ptičjih gnezdilnic, pot skozi močvirje in druge zanimivosti.

Pot na pomol v trstišču

V zadnjih letih sta v sklopu vrta nastali dve pravljicni deželi za otroke in sicer:

- Pravljična dežela viteza Parzivala - Parzivalova dežela zakladov, kjer otroci iščejo zaklade (minerali, fosili) in spoznavajo življenje vitezov;
- Pravljična dežela viteza Parzivala - Parzivalovo jezero, kjer se otroci učijo veččin ribolova, kot se je izvajal v tukajšnjih krajih nekoč.

Iskanje dragocenih mineralov v pravljlični deželi

Iskanje fosilov v Parzivalovi deželi zakladov

• Nekdanje in sedanje prireditve v vrtu

Letošnji okrogli jubilej vrta je bil obeležen z nekaj manjšimi prireditvami (junija 2018). Sicer pa se je v minulih dvajsetih letih v Talu 2000 zvrstilo veliko zanimivih dogodkov. Že pred otvoritvijo vrta (1998) in še veliko let pozneje je bila to prireditev Halloween, prav tako alkimistična priprava sončnega eliksirja, ki je bila v programu tudi letos. Od tradicionalnih prireditev naj omenim še sokolarjenje in predstavitev kač, pa razstavo gob (ta bo 23. 9. 2018; tudi tokrat jo bo skrbno pripravil strokovnjak s tega področja, Anton Poler), semen in plodov iz vrta in okolice.

Nekatere prireditve so se iz vrta sčasoma poslovile, druge pa na novo prihajale vanj. Zadnja pridobitev je mini sejem naravnih umetnosti ARTTAL, ki je prisoten skoraj vsako nedeljo. Tudi gongi so se letos ponovno vrnil v Tal.

To pa še ni vse. In vsega niti fotoaparati ni uspel zabeležiti. V arhivu pa se vseeno najdejo silno raznovrstni posnetki, ki pričajo o rastlinskem in vsebinsko bogatem dogajanju v vrtu.

Nastop pihalnega orkestra iz Velenja v okviru junijskih dogodkov

Botanični vrt TAL 2000 se je v preteklosti izkazal tudi kot čudoviti naravni ambient za sklepanje zakonskih zvez

Kot že nekajkrat doslej, bomo tudi letošnjo sezono zaključili s kostanjevim piknikom, na katerega vas vabim v nedeljo, 30. septembra.

• Botanični vrt v lokalnem okolju in širše

Osnovni cilj botaničnih vrtov je skrb za redke rastlinske vrste (rastlinska in semenska banka). V botaničnem vrtu Tal 2000 je okrog 65 vrst rastlin, ki sodijo na rdeči seznam, kar pomeni, da marsikatero od tukajšnjih rastlin ne najdemo več na slovenskih naravnih rastiščih ali pa so tik pred izumrtjem.

Prav tako je temeljni cilj izobraževanje (naravoslovni dnevi, laboratorijske vaje ipd.) in osveščanje ljudi; v botaničnem vrtu, na primer, obiskovalci dobijo prave informacije o strupenih rastlinah, o tem, kako se obvarujemo pred njimi in ali jih lahko morda vendarle za kaj koristno uporabimo.

Naravoslovni dan v vrtu

Lokalno botanični vrt pomeni dopolnitev turistične ponudbe, prav tako pa je pomembna njegova vloga pri sodelovanju z okoliškimi šolami.

• Kdo so obiskovalci vrta?

Obisk botaničnega vrta Tal 2000 s strani šolskih skupin se je v zadnjih letih ustalil na približno enaki ravni. Učenci, dijaki in študentje z njegovo pomočjo spoznavajo življenje v sladkih vodah. Spoznavajo tudi drevesa, ptice v nižinskem gozdu, strupene in zdravilne rastline ter kamnine in minerale. Po zaslugi obeh pravljličnih dežel za otroke se je povečal obisk učencev prve triade in otroških skupin, ki v vrtu na svojevrsten in izviren način preživljajo rojstnodnevne zabave.

Po drugi strani pa je precej upadlo (oz. v celoti usahnilo) število obiskovalcev, ki so prihajali iz krajinskega parka; te obiskovalce je botanični vrt izgubil zaradi prekinitve cestne povezave med Podovo in Zgornjo Gorico (cesta, ki pelje mimo vrta). S tem dejanjem je botanični vrt praktično odrezan od turistične ponudbe v naši občini.

• **Kdaj nas lahko obiščete?**

Sezona prireditev in obiskov v vrtu za posamezne obiskovalce traja od maja do konca septembra, najavljene skupine pa ga lahko obiščejo in so dobrodošle tudi izven tega obdobja.

• **Načrti**

Botanični vrt dopolnjuje svojo ponudbo na različnih področjih. Po načelu 'Povezujemo vas z naravo!' želim v vrt privabiti družine; spričo široke ponudbe se namreč za vsakega družinskega člana nedvomno najde vsaj kakšna zanimivost. Zadnja leta postajata vse bolj aktualni že navedeni pravljичni deželi, v katerih lahko otroci praznujejo tudi rojstne dneve. V prostoru bivše drvarnice nastaja nekoliko večji pokrit in zaprt prostor, ki bo v končni fazi primeren tudi za raznovrstne prireditve ob slabem vremenu in za zaključene družbe, v prvi vrsti pa za različne otroške zabave.

Roman HERGAN

Ribiški piknik

Kar so ribiči Ribiškega društva Fram lani obljubili, so letos izpolnili. Ponovno so nas, odbornike KO Rdečega križa Fram in članice Župnijske Karitas Fram, povabili na ribiški piknik. Vabila smo bili zelo veseli in se 26. julija popoldan zbrali pri ribnikih ob ribiški koči, kjer se nam je pridružil tudi predsednik KS Fram, Anton Trlep. Ribniki z okolico so vzorno urejeni in nudijo idiličen ambient za sproščeno vzdušje, zato ni čudno, da se mnogi radi udeležujejo družabnih dogodkov, ki jih tam pogosto organizirajo.

Predsednik Ribiškega društva Fram, Jože Erhatic, je prevzel organizacijo in poskrbel za pečene ribiške dobrote, drugi pa smo prispevali še ostalo, kar k pikniku sodi. Ob polni mizi in obilici dobre volje smo prijetno kramljali ter izmenjavali izkušnje in doživetja, s katerimi se v KO RK in Karitasu soočamo ob našem humanitarnem delu.

Opazamo, da nas potrebuje vedno več ljudi, ki se znajdejo v stiskah in potrudili se bomo, da jim bomo pomagali tudi v bodoče.

Kljub nekoliko slabemu vremenu smo se na pikniku imeli lepo in se poslovili v večernih urah. Združili smo prijetno s koristnim, da bi naše delo bilo še boljše.

Hvala organizatorjem za povabilo in odlično gostiteljstvo!

*Za KO RK Fram in Karitas Fram:
Sonja TIŠIČ*

Mandat Sveta KS Rače se izteka

Spoštovani krajanji in krajanke KS Rače, lep pozdrav!

Svetniki Krajevne skupnosti Rače, ki zastopamo kraje Spodnja Gorica, Zgornja Gorica, Brezula, Podova in Rače, bomo letos zaključili tekoči štiriletni mandat (prav tako kot občinski svetniki in župan). Kot posamezniki ali kot organ se sicer nismo prav veliko in pogosto oglašali v občinskih Novicah, kar pa ne pomeni, da na svojem področju ter v skladu s svojimi nalogami in pristojnostmi nismo (bili) aktivni. Nasprotno; menimo, da smo svoje poslanstvo opravljali (in ga še vedno opravljamo) korektno in zadovoljivo. Mnenja in predloge krajanov, zlasti pa dostokrat prikrita potrebe, smo po svojih močeh, s pomočjo občinske uprave ali župana, poskušali realizirati in tako potrditi že sicer znano odprtost naših pridnih sodelavcev na Občini Rače-Fram.

Dober je občutek, če lahko komu pomagaš. Trudili smo se, da bi nas tak občutek upravičeno navdajal čim večkrat. Menim, da nam nihče ne more utemeljeno očitati, da smo komurkoli obrnili hrbet, da se nismo zavzeli za rešitev ali vsaj omilitev predstavljenih problemov posameznikov in/ali društev v naših krajih. V štirih letih smo si prizadevali transparentno in pravično pomagati vsem, ki so želeli za svoj kraj kaj koristnega postoriti ali organizirati kak dogodek. Redno smo finančno pomagali ob prireditvah, ki so jih organizirali gasilci vseh treh PGD na našem območju, pomagali smo športnikom, kulturnikom, lovcem, upokojencem, ribičem, Rdečemu križu; skratka, vsak naš kraj ima nekoga, ki vleče 'voz' naprej in tistemu smo in bomo pomagali. Ne zmoremo visokih zneskov, vendar se še vedno najde toliko sredstev, da lahko nabavimo majska drevesa v naši KS, poskrbimo za pokale ter malice na prireditvah.

Na tem mestu se za plodno štiriletno sodelovanje (za katerega menimo, da ga je treba nadaljevati in tako omogočiti našim krajanom kvalitetno bivanje in druženje v naših krajih) zahvaljujemo vsem organizacijam in/oz. društvom v KS Rače. Prav tako se zahvaljujemo delavcem občinske uprave naše občine, zlasti pa županu Branku Ledineku, ki ga podpiramo tudi ob prihajajočih županskih volitvah.

*Sebastijan SORŠAK,
predsednik Sveta Krajevne skupnosti Rače*

Pohorske dobrote: Stevi in Sladka Lija za zdravje

Naziv 'Pohorske dobrote' nosi mlado družinsko podjetje, ki sva ga ustanovila avtorja tega prispevka.

Logotip podjetja in blagovni znamki

Glavna dejavnost podjetja je predelava sadja v naravne sirupe, nektarje in marmelade. Inovativna ideja za izdelovanje sirupov brez sladkorja, slajene s stevio (Stevi), je plod najinih izkušenj s 'sladkorčki'. Po izobrazbi sva namreč oba živilca in se v svojih karierah nenehno soočava z dietami. Tako sva ugotovila, da so sladkorni bolniki prikrajšani za marsikatero živilo, tudi za sadne sirupe, ki so v večini narejeni na osnovi sladkorja. Začela sva razvijati sirup, ki je brez sladkorja, a vseeno sladek. Takrat sva naletela na stevio – rastlino, ki se že tisočletja uporablja kot sladilo in je popolnoma naravnega izvora ter veliko primernejša od sladkorja.

Leta 2016 je tako (v kletnih prostorih družinske hiše v Rančah) stekla proizvodnja malinovega sirupa. Najino sodelovanje s Tovarno podjetij in skupino Start up Maribor je pripomoglo k rasti podjetja in razvoju novih izdelkov. Tako se je sirupu Stevi pridružil še sirup Sladka Lija, ki (za razliko od Stevia) sicer vsebuje sladkor, a le

v majhnih količinah. Naj poudariva, da so vsi izdelki brez dodatnih konzervansov, umetnih barvil in arom. Pripravljeni so iz sadja, ki ga pridelava sama oziroma ga kupiva v bližnji okolici.

Trenutno pod blagovno znamko Stevi ponujava sirupe s štirimi okusi (malina, robida, višnja, gozdni sadeži Pohorč), štiri okuse marmelad (malina, jagoda-rabarbara, gozdni sadeži, sliva) ter pet okusov nektarjev (breskev-jabolko, robida-ribez, jagoda-rabarbara, višnja in hruška).

Za blagovno znamko Sladka Lija pa se skrivajo štirje okusi sirupov (malina, robida, gozdni sadeži Pohorč, aronija-grozdje) in pet okusov marmelad (malina, robida, breskev, jagoda-rabarbara in gozdni sadeži).

Svoje izdelke predstavlja na festivalih in sejmi, kot je npr. Agra, kjer so nama lani podelili bronasto odličje za sirup Stevi Pohorč, letos pa bronasto za nektar Stevi jagoda-rabarbara ter srebrno za sirup Sladka Lija malina.

Ta priznanja potrjujejo kakovost in pravo smer razvoja dejavnosti ter so nama osebno v velik ponos.

AGRA 2018 in podeljeni priznanji

Hvala za vašo pozornost ob branju tega zapisa.

Veseliva se vaše odločitve za Stevie in/ ali Sladko Lijo ter seveda dobrodošlih povratnih informacij.

Na zdravje!

Za prihajajočo jesen pripravljava kar nekaj novih izdelkov, ki jih pa sedaj še ne bova razkrila. V prihodnosti namreč želiva izdelke še dodatno izboljšati in jih še bolj približati potrošnikom. Vse to pa naju še ne zadovoljuje v celoti. Nasprotno: navdihnjena sva s številnimi idejami za pripravo novih dobrot, ki vam jih bova - ko bova presodila, da je napočil čas za to - z veseljem ponudila.

Izdelke Pohorskih dobrot uporabljajo tudi šole in vrtni, med drugimi tudi vrtec in osnovna šola iz Frama. Vsem zainteresiranim pa so izdelki na voljo v številnih butičnih trgovinah po Sloveniji, občani občine Rače-Fram pa lahko vse izdelke kupite v prostorih Pogodbene pošte in papirnice Fram (Turnerjeva ulica 101, Fram).

Predstavitve izdelkov na prireditvi v Rančah

Monika RIBIČ in Tomaž KRAJNC

SCiM in študentska delovna brigada 2018

Sem 22-letna študentka Fakultete za zdravstvene vede Maribor. Prihajam z Ješence in prav v času, ko lovim zadnje minute za pravočasno oddajo tega članka, sem po treh letih teoretičnega in praktičnega izobraževanja v 'zdravstvenih vodah' odključala zadnjo izpitno obveznost. To mi je v toliko večje olajšanje tudi iz razloga, ker je bilo letošnje (nekoliko drugačno) poletje zame res pestro in naporno in mi bo še dolgo ostalo v nepozabnem spominu. Poleg odprave kakšnega študijskega 'greha' sem se namreč lotila tudi kar nekaj obštudijskih aktivnosti, ki so v prvem delu prinesle nekaj ur brezplačne jezikovne šole v praksi, raznolike vtise in številne koristne izkušnje ter spoznanja, v drugem delu pa prav tako vse navedeno, dodatno pa še nekaj žuljev. A ker je bilo vse pospremljeno z zares veliko zabave, smeha in novih znanstev ter prijateljstev z mladimi od blizu in daleč, bi vse brez premisleka še enkrat ponovila.

Vas zanima del moje zgodbe, ki v mozaik vsega, s čemer se ukvarjamo mladi občani občine Rače-Fram, doda še en kamenček?

Vabljeni k branju!

• 20. obletnica študentske konference v Mariboru

V začetku letošnjega junija je Študentska organizacija Univerze v Mariboru (ŠOUM) pričela z organizacijo 20. obletnice študentske konference v Mariboru (SCiM). Kot skoraj vsako leto doslej, se naj bi je udeležilo veliko tujih študentov, ki bi v štajersko prestolnico prispeli iz vsega sveta. Letošnja posebnost pa smo bili prostovoljci, ki smo prevzeli vlogo povezovalcev med organizatorji in udeleženci srečanja.

2. julija 2018 smo prostovoljci z nekaj pozitivnega vznemirjenja najprej pričakali naše goste na železniški postaji v Mariboru, v dijaškem domu pa so jih prijazno sprejeli naši organizatorji in jih popeljali v sobe, ki so za čas bivanja v mestu ob Dravi postale začasno domovanje za okoli 60 študentov iz bližnje Srbije in Kosova ter oddaljenejših držav - Kazahstana, Gane, Grčije, Belorusije, Čila, Indonezije, Brazilije in drugod.

Prihod tuje študentke

Ker študentje ne bi bili študentje, če nam eni prvih prioritet ne bi bili spoznavanje in druženje, smo si uvodoma privoščili nekaj sprostitve. Lepo vreme smo izkoristili za dvodnevni izlet, ki je zajemal ogled Ljubljane, Škocjanskih jam, Pirana in Bleda. Prijeten spomin ostaja tudi na internacionalni večer, kjer so študentje (s pristnimi domačimi dobrotami in znanimi pijačami) predstavili svoje države, manjkali pa nista niti poslikava s kano niti priljubljene karaoke.

Na konferenci SCiM smo veliko pozornosti namenili tudi sprostitvi ter krepitvi meddržavnih vezi in prijateljstev - brez zabave in kančka 'norosti' ni mladosti

Nebo je bilo jasno, sonce je toplo sijalo in kopanje na Mariborskem otoku je bilo kot pika na i. Obiskali smo tudi Vinarno Maribor, si na Fontani priredili svojevrstno zabavo, se pomerili v zabavnem večernem kvizu, se odpravili na Pohorje in nočni pohod z baklami na Piramido in še bi se kaj našlo. Posebej moram omeniti organizacijo slovenskega jezikovnega tečaja, v sklopu katerega smo tuje študente poučili o zanimivostih v našem jeziku, na koncu pa so se lahko tudi posneli pri izgovorjavi svojih povedi v slovenščini, iz česar je na koncu nastal nadvse posrečen kratek video.

Da pa se nismo samo zabavali, pričajo tako dokazi v materialni kot nematerialni obliki – naši izdelki in znanje, ki smo jih odnesli z delavnic (te so bile organizirane čez cel teden).

Naučili smo se uporabljati tehniko 3D tiskanja in domov odnesli vsak svoj natisnjen izdelek z FabLabom.

Preverili smo, kako uspešno bi bilo naše podjetje, če bi ga tedaj ustanovili.

Posvetili smo se zdravim navadam in dolžno pozornost namenili zdravemu življenjskemu slogu, ki v tem stresnem času vse pogosteje ostaja na stranskem tiru.

Za naše okolje smo poskrbeli z recikliranjem starih stvari, obiskali mariborsko kavarnico Smetko in sodelovali z Zvezo prijateljev mladine Maribor.

Razvili smo celo svojo osebno znamko.

Skratka: za vsakega študenta se je našlo nekaj, kar ga je pritegnilo in zanimalo.

Te delavnice pa niso bile naključno izbrane; vse so namreč potekale pod letošnjim sloganom 'Creative present – better future', s katerim smo se posvetili aktualni problematiki, ki pesti predvsem mlade. Ker je bila letošnja študentska konferenca tako lepo okrogla (dvajseta), seveda ni smela manjkati niti slovesna spremljajoča proslava. Na njej so se nam pridružili nekateri stari organizatorji, ki so z nami delili neprecenljive izkušnje in spomine iz njihovih konferenc, svečano podelili potrdila o udeležbi delavnicah in predvajali video, ki je nastal na slovenskem jezikovnem tečaju.

*Foto - levo:
Priložnost za skupinsko fotografiranje prostovoljcev (avtorica prispevka je prva z leve v zgornji vrsti) in nekaj drugih udeležencev konference SCiM*

Pisana družina mladih na letošnji 20. obletnici SCiM; pred poslopjem Univerze v Mariboru

V desetih dneh, kolikor je bil Maribor po zaslugi navedenega dogodka svet v malem, so se stkali zametki morda nekoč res trdnih in prekaljenih prijateljstev, pa tudi kakšna Amorjeva puščica je zadela v polno. Z metuljčki v trebuhu ali brez njih, s spomini na romantične trenutke ali zgolj prijetnimi občutki, da smo preživeli nekaj simpatičnih skupnih dni in se prijateljsko povezali (notranje in preko FB oz. drugih spletnih omrežij), smo se objeli, si pomahali in se poslovili.

• Študentska delovna brigada

Ker pa je julij dolg in se vleče, smo se študentje posvetili tudi prostovoljnosti. V času od 20. do 29. 7. 2018 smo se (to velja predvsem za študente mariborskih fakultet - ponovno pod vodstvom ŠOUM-a, vendar gre v tem primeru za drugo ekipo od tiste, ki je bila aktualna v predhodnem zapisu) odpravili na delo. Spakirali smo svoje kovčke, vzeli delovne rokavice in spalne vreče ter odšli v Črno na Koroškem, kjer so nas čakala že pripravljena delovišča. Kot se za študentsko delovno brigado (mimogrede, tudi ta je letos potekala dvajsetič) spodobi, smo se tam prelevili v prave brigadirje in brigadirke. K temu sodi tudi bivanje v kampu. Slednjega je sestavljalo več šotorov (v spalnih šotorih nismo bili sami, ampak smo si prostor delili z drugim brigadirjem), v sklopu teh pa je bil postavljen en glavni, kjer je bil naš 'štabni center'. Tam smo imeli obroke, se zbirali ob jutrih. Od tam smo odšli tudi na delo in ob njem smo se družili v poznih večernih urah.

Prostor za postavitev tabora nam je zelo dobrosrčno odstopil predsednik KS Žerjav, naklonjenost do naših delovnih namer pa je pokazala tudi mag. Romana Lesjak, županja Občine Črna na Koroškem.

Polni pričakovanj, delovne vneme in želja po novih izkušnjah smo že takoj naslednji dan poprijeli za delovno opremo, se seznanili z našimi vodji in odšli na delovišča. Le-ta so bila lokacijsko in tematsko zelo različna - od barvanja in urejanja ograje na teniškem igrišču, urejanja in čiščenje pešpoti, pleskanja in preurejanja mostov v Žerjavu do podiranja zastarelih objektov in priprave prostora na novo čistilno napravo v Črni. Ker pa smo se udeležili brigade predvsem z namenom pomoči sočloveku, smo bili z veseljem na voljo tudi domačinom pri pripravi na zimo: zlagali smo drva, jim pomagali pri domačih hišnih opravilih, ki jih sami niso več (ali niso s takšno lahkoto) zmogli ipd.

Kljub temu pa tudi tam nismo pozabili, da smo vendarle študentje, zato smo si (po z delom zapoljenih dneh) dali nekaj duška ob večerih, ko je bilo vse prej kot dolgočasno. Naši organizatorji so nam namreč pripravili različne tematske zabave, popeljali pa so nas tudi na druženje z domačini, kjer smo z njimi zaigrali prijateljsko nogometno tekmo. Podali smo se še na ogled Črne in njenih zanimivosti. Kot veleva tradicija, se novopečeni brigadirji seveda nismo mogli izogniti krstu, kajti šele potem se preleviš v pravega brigadirja.

Tudi študentska delovna brigada je trajala deset dni. Tekel je znoj, vzniknili so žulji, ni bilo vselej lahko. A bilo je lepo in vredno! Tudi ta izkušnja nam je prinesla nova prijateljstva, ki se bodo zagotovo trajneje obdržala. In vedno bomo lahko ponosno rekli: »Enkrat brigadir, vedno brigadir!«

Doroteja SONIČKI

Sprememba lokacije - obvestilo

Nosilka samostojne dejavnosti 'Kozmetika in mikropigmentacija Lea', ki sem vrsto let delovala v poslovnem prostoru na Ljubljanski c. 9 v Račah (Frizerski studio, avtopralnica in kava bar Joca), vas obveščam, da sem pred kratkim svojo dejavnost preselila na novo lokacijo: Za vrtcem 2, 2313 Fram (tel. št.: 041 709 650, med 9. in 18. uro, od ponedeljka do petka).

Nudimo vam: nego obraza (dermabrazija, mezoterapija, needlin) s kakovostno kozmetiko, mikropigmentacijo oz. permanentni make up s kakovostnimi proizvodi, hifu - globinski ultrazvok, medicinsko pedikuro, masaže (klasična, sprostilna, aromaterapija ipd.), ročno limfno drenažo telesa, nego nohtov (naravna manikura, geliranje, gelish), depilacijo, anticelulitne tretmane, kavitacijo, vakumsko terapijo, lipolizo, lasersko odstranjevanje permananta in tatoojev. V salonu lahko kupite tudi kozmetične preparate za nego na domu. Vabljeni!

Leonida KMETEC ČERANIĆ

NAŠA POTOVANJA

To niso sanje - to bilo je trdo delo in dolgo, čudovito potovanje!

Zdi se, da gredo nekateri za nekaj let po dogodivščine v širni svet tako zlahka kot kdo drug v bližnjo trgovino po sveže žemljice...

Kmalu 29-letnega Toma Strojnika poznam skoraj desetletje in pol. Ker imam tudi sama enako staro (oz. mlado) hčerko in ker sta bila v gimnaziji sosošolca, sva s Tomovo mamo, kadar sem jo morala obiskati (že vrsto let namreč dela kot zdravnica splošne medicine v ZP Fram), mimogrede izmenjali še kakšno zanimivo starševsko izkušnjo in dobro prakso.

Tom, bister fant, je bil, denimo - bolj kot iz knjig - ukaželjen iz prakse. To je v turbolentnih najstniških letih (in še kakšno čez) nekajkrat kar precej 'kravžljalo' živce njegovima skrbnima staršema, medtem ko je imel v vestni mlajši sestri Maši vselej neomajno podporo in zaupnico. No, na koncu se je vse dobro izšlo in zdaj lahko Tom že nekaj časa pomaha z diplomom Fakultete za šport. S sponosom pa vabi tudi na YouTube, kjer lahko v razširjeni in video verziji vidite vse to (in še več), o čemer tokrat pišeta z njegovo srčno izbranko Nino, s katero sta si poročna prstana nadela letos in to prav na dan, ko je nevesta dopolnila 25 let.

Po poroki je Tom sicer odšel k Nini preko Trojan, kjer imata mlada zakonca Strojnik sedaj skupno stalno prebivališče (Tom tudi s. p.), a delček Tomovega širokega srca bo gotovo še naprej pripadal Račam, občini Rače-Fram in malo tudi našim Novicam, ki jih, kot pravijo v njihovi družini, vselej z veseljem pričakujejo in prebirajo.

Nina sedaj dela kot osebna trenerka in vodi programe za izboljšanje gibljivosti (www.trainwithnina.com), Tom pa dela kot snemalec videov in fotograf.

Mlada svetovljana vas vabita, da jima sledite na socialnih omrežjih (Facebook, Instagram). Imeli boste zares kaj videti! (S. A. – uredništvo)

• Kuvajt

Kuvajt je za nas, Evropejce, misteriozna država in težko si predstavljamo, kakšno je življenje v njej. Velikokrat se muslimanov, ki tam prevladujejo, celo bojimo (predvsem zaradi vpliva medijev). Priznava - tudi naju je bilo sprva nekoliko strah preseliti se v popolnoma neznano državo, a ravno to je tisto, kar te potem prisili v osebno rast.

Pogled z višine na Kuvajt (Tom – drone)

V Kuvajtu sva se preizkušala kot osebna trenerja in vodji fitnesa. Delala sva šest dni v tednu, od jutra do večera.

Tudi kameli v Kuvajtu sta občudovali Ninino brezhibno stajo

Včasih je bilo zelo težko, saj sva bila tako daleč od doma, pa tudi velike kulturne razlike naredijo svoje. To ima za posledico, da se je potrebno soočiti, se sprijazniti ter sprejeti veliko stvari in navad, ki so drugačne od tistih, ki jih je bil človek navajen dotlej.

Sprva sva naletela na zadržanost tamkajšnjega prebivalstva, s katerim sva prihajala v stik, a po dobrem mesecu med njimi se je nevidni 'zid' med nami začel rušiti, sprejeli so naju in na nek način sva spontano postala del njih. Lažje sva zadihala.

Zanimivost: Leto dni v Kuvajtu (2015-2016) je postreglo z nemalo najrazličnejšimi dogodivščinami, ki so se nama trdno zasidrale v spominu; ena izmed takih je vsekakor vožnja z jetskijem.

Kuvajt, Nina in Tom ter jet ski

• Kolorado

Po enoletnem življenju in delu v Kuvajtu sva si zaželela spremembe ter malo oddiha, zato sva se poleti 2016 odpravila v Kolorado na fitness počitnice. Šest tednov sva trenirala v tamkajšnjem gimnastičnem centru in potovala po tej zvezni državi Amerike, ki nama je zelo prirastla k srcu - tudi zato, ker sva se tam zaročila.

Zanimivost: Tomu je nekajkrat skoraj zastalo srce, saj ni veliko manjkalo, da bi bila Nina našla zaročni prstan, ki ga je skrnil v nogavice. Tomu je presenečenje naposled vendarle uspelo in zadnji teden potovanja je Nina na vprašanje, če bi postala njegova žena, odgovorila pritrdilno.

• Švica

Po poletju v Ameriki sva se ponovno odpravila na začasno delo v tujino, tokrat bližje Sloveniji. Nastanila sva se namreč v Švici in tudi tam delala kot vodji fitnesa ter osebna trenerja. V novih okoliščinah sva se lahko pogosteje vračala k domačim, torej v Ljubljano/Šentvid (Nina) ter v Rače (Tom), pa tudi sicer je bilo življenje v evropskem okolju, konkretno v Zürichu, veliko lažje kot v Kuvajtu. Ponovno sva bila zelo predana delu, a sva vedela, da si bova, ko bo možnost za to, ponovno privoščila turistično relaksacijo. In res; poleti sva se dober mesec, tedaj brez 'švicanja', posvetila raziskovanju lepe, slikovite in urejene Švice.

Namesto pisne omembe katere od zanimivosti iz čudovite dežele z vami deliva foto utrinek s kuliso pravljnične švicarske pokrajine.

Sredi naravnih lepot Švice

Kmalu po vrnitvi iz Švice pa sva se lani (leta 2017) odpravila na daljše, 6-mesečno potovanje po Aziji.

Mladenič in mladenka sta preprosto spakirala kovčke (v enega od njih se je za foto spomin 'zložila' tudi gibčna Nina) in jo za pol leta mahnila po azijskem delu našega planeta

Za uvod sva obiskala najine prijatelje v Kuvajtu, kjer sva se zadržala teden dni.

Zanimivost: Najbolj nama je v spominu ostal obisk manjšega otoka sredi morja, ki ob vsaki plimi izgine in se ponovno prikaže ob oseki, s ptičje perspektive pa ima obliko kita.

• Indonezija (Bali)

Bali, torej... Ob spominu nanj se pred očmi prikaže popolnoma drugačna kultura. V mestu ti na vsakih nekaj metrov nekdo želi prodati kak artikel (očala, obleke ipd.) ali storitev (masaže, prevoz ipd.). To dejstvo zna biti kar nadležno. Ko pa se izviješ iz mestnega kaosa, se odpre povsem drug svet. Narava v njem te očara s preprogami riževih poln, številnimi palmami in skrivnostnimi templji.

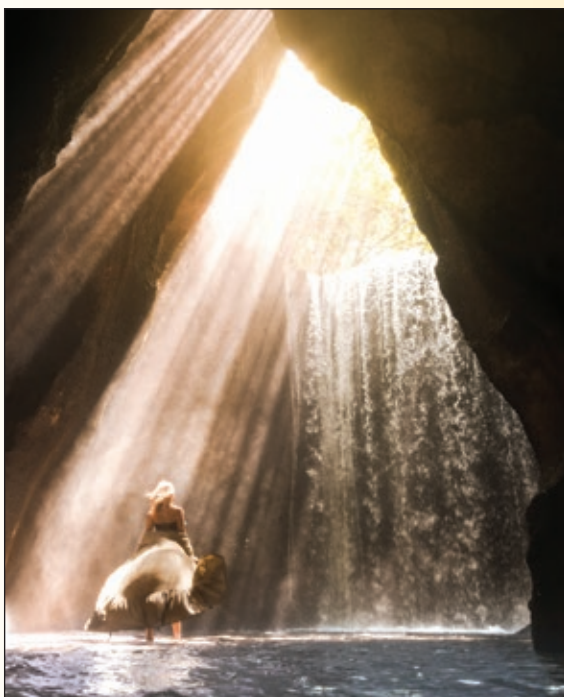
Bali in riževa polja

Bali in nasmejani Tom z radovedno opico na ramenih

Zanimivost: Verjeli ali ne, na Baliju sprva nisva znala prečkati ceste. Red (berite: kaos) na njihovih cestah je v najinih možganih prvi dan tamkajšnjega bivanja povzročil pravi šok! Na semaforju je pri prehodu za pešce za slednje gorela zelena luč, a so jo vsi vozniki avtomobilov in motorjev gladko ignorirali. Nihče se ni ustavil, vsi so nemoteno drveli dalje, ne da bi se ozirali na ljudi, ki bi želeli prečkati cesto na za to označenem mestu. Čakala sva nekaj minut, nato pa je na srečo prišel nek domačin in brž smuknil čez cesto. Takrat sva tudi midva doumela, kako se tam tem stvarjem streže. Brez odlašanja sva ga posnemala in uspela varno priti na drugo stran. Po nekaj dneh sva se navadila na (za naše pojme malodane totalni) prometni kaos in odtlej vselej brez problemov prišla čez cesto, čeprav se je potrebno avtom izmikati približno tako kot pri slalomu kolom na smučišču...).

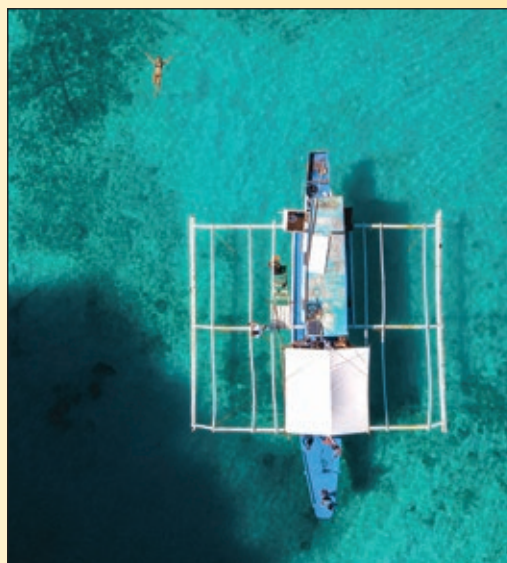
Tom se je kasneje še enkrat vrnil na Bali in se tam udeležil foto/video delavnice (Jacob Riglin in Jeremiah Davis).

Bali in foto delavnica

• Filipini (Palawan & Coron)

Filipini so nama bili med vsemi obiskanimi destinacijami najbolj všeč, saj imajo najlepše morje in naravo. Tam so zelo popularni 'touri' z njihovimi tradicionalnimi ladjicami. Udeležila sva se jih kar nekaj.

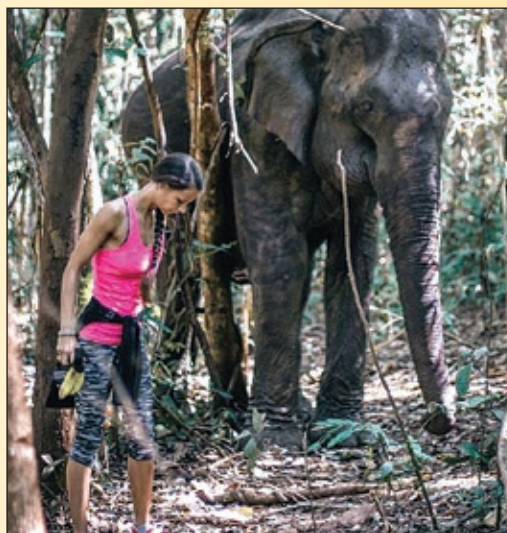

Filipini boat tour

V dogodivščino je vključeno tudi kosilo, ki ga zaužiješ na enem izmed otokov oz. plaž, ki jih na ta način obišeš.

• Kambodža

V Kambodži sva imela izjemno priložnost, da se nekaj časa druživa s sloni. Obiskala sva namreč zavetišče, kjer se te živali prosto gibljejo po gozdu.

Nina v nevsakdanji živalski družbi

Ker sloni vedo, da bodo vsak dan dobili banane od lastnikov zavetišča in tamkajšnjih obiskovalcev, se vedno vrnejo na isto mesto.

Želela pa sva si še kakšne izkušnje, ki jo lahko popotnikom ponudi kamboško podeželsko življenje. Imela sva srečo, saj je Toma neko lokalno turistično podjetje najelo, da bi jim posnel promocijski video. In tako se je začela avantura s štirikolesniki.

Tom na štirikolesniku v Kambodži

Z njimi smo se prevažali skozi številne vasi, v katerih se je igralo mnogo otrok. Med vožnjo po blatnih poteh sva jih z zanimanjem opazovala, kupila in podarila pa sva jim tudi nekaj tistega, kar jim med drugim prav tako primanjkuje - hrane.

• Vietnam

Vietnam z lokacije, kjer se odpočijeta telo in duša

V Vietnamu je najbolje najeti skuter in se z njim odpraviti na potep po vsej državi. Midva sva storila natanko to. V desetih dneh najema tega prevoznega sredstva sva se z juga pripeljala do sredine Vietnama in po drugi strani nazaj dol. Ker je bilo to v decembru, sva imela kanček smole z vremenom. Dotlej sva bila navajena na visoke temperature, potem pa si morala kupiti dodatna oblačila, saj je termometer na prostem kazal le okoli 15 stopinj Celzija.

Še pred iztekom lanskega leta sva se zato predstavila na južni otok, kjer se nama je pridružilo tudi nekaj prijateljev iz Slovenije, s katerimi smo skupaj dočakali prihod novega leta 2018. Za nas, prebivalce severne poloble, ki smo na silvestrovo vajeni mrke zime, hitre teme in včasih tudi snega, je bilo praznovanje novega leta v popolnoma

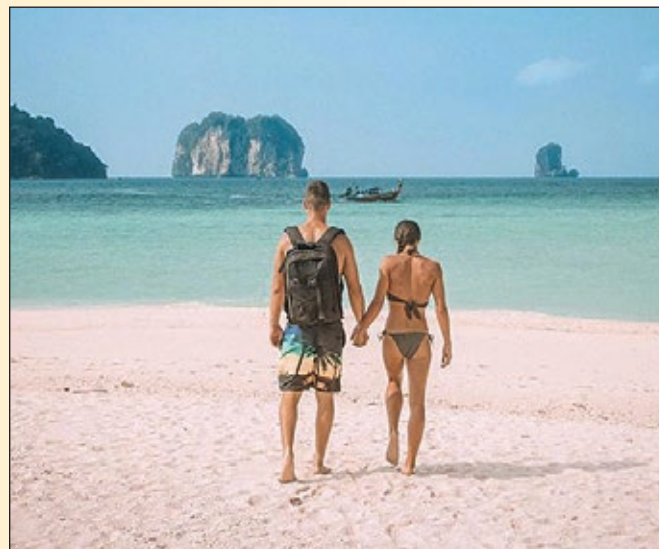
drugačnih vremenskih razmerah in zgolj v najnujnejši garderobi – na toplem soncu ter v kopalkah, z možnostjo prijetnega kopanja – nekaj enkratnega in nepozabnega.

• Tajska

Na Tajskem sva preživela kar dva meseca. Prvi mesec sva se ustalila na severu države, kamor sva odšla z namenom, da se spet za nekaj časa vrneva v rutino – da lahko vsakodnevno trenirava v fitnesu in delava za 'biznis' na internetu. Drugi mesec pa sva se odpravila na jug, na tamkajšnje znamenite plaže, ki so prav tako noro lepe.

Ko Tajska leži tako rekoč na dlani

V dosedanjem strnjenem nizanju vtisov se še nisva dotaknila prehrane. Pri omembi Tajske pa brez tega ne bo šlo. Tajska hrana nama je bila namreč najbolj všeč, saj je tamkajšnji čedalje množičnejši turizem vplival tudi na raznolikost kulinarike, ki je že dokaj blizu našim brbončicam. Je pa Tajska nekoliko dražja od vseh ostalih azijskih držav.

• Povsod je lepo, a doma je najlepše...

Po treh letih potovanj in dela po svetu sva znova doma, v deželici na sončni strani Alp, v malem, a nebeško lepem raji pod Triglavom, kot pred tujci propagiramo Slovenijo. In se kar strinjava s pregovorom, da je povsod lepo, doma pa najlepše.

A potovanja po svetu so vseeno nekaj izjemnega, neprimerljivega s čemerkoli ostalim. Nekaj, kar naju neznansko veseli, privlači in s čemer želiva nadaljevati tudi v prihodnje, saj na naju pod širnim obzorjem gotovo čaka še veliko neodkritega, fascinantnega ter ogleda, fotografiranja in video posnetkov vrednega. Zato – po duši najraje sodobna nomada, ki se nama po žilah pretaka nemirna adrenalinska kri – komaj čakava, da se podava novim dogodivščinam naproti.

Vse, kar sva doslej videla in doživela skupaj, naju je še močnejše medsebojno povežalo ter nama dalo mnogo novih (spo)znanj in dragocenih življenjskih izkušenj, z glav pa izbrisalo mnoge dotedanje meje. S potovanj sva se vrnila tudi z dodatno utrjenim prepričanjem, da sva z dnem, ko sva se pred nekaj leti prvič srečala in spoznala, drug v drugem našla sorodni duši, drugo polovico sebe, da želiva biti življenjska sopotnika do konca dni. Zato sva komaj čakala 9. junij 2018, ko sva postala mož in žena.

Foto - levo:

»Kdor ne skače, ni Sloven'c,« je najbrž zapela Nina, preden je v Dolini Soče z Napoleonovega mostu takole skočila v reko Nadižo

Tudi na poročni dan pri ženinu Tomu ni šlo brez stoje, pri nevesti Nini pa ne brez špage

Pred kratkim sva se udeležila popotovanja po Italiji, Tom je opravil še kak hiter 'skok čez lužo' (San Francisco), vsebina, ki jo pravkar prebirate, pa je plod najine pisne komunikacije na relaciji Ljubljana (Nina) in Švica (Tom), kjer navdihujejo pogledi, nad katerimi se človek res ne more pritoževati in se jih zlepa ne naveliča.

Sodiva v tisto skupino ljudi, ki jim vsako realizirano potovanje izzove željo po načrtovanju in izvedbi novega. Zato se bova še naprej trudila vse tri najine velike skupne ljubezni – do dela, potovanj in seveda drug do drugega – združevati na isti imenovalec.

Poletje, ko ljudje največ potujemo, se za letos zaključuje. Vesela bova, če bova s svojim nekoliko daljšim potopisom vzbudila vašo radovednost in če boste ob branju uživali. Naj vas najine dogodivščine na prijeten način pospremi v jesen.

Ko smo se ljudje v nižinah malodane topili od visokih poletnih temperatur, se je Tom iz šotora takole razgledoval proti 4.478 m visokemu gorskemu leptocu Matterhornu, ki leži med Švico in Italijo; avgust 2018

Nina STROJNIK in Tom STROJNIK

OTROŠKI KOTIČEK

Povabilo k ustvarjanju

Dragi mladi umetniki!

Vabimo vas, da se na začetku novega šolskega leta še za nekaj trenutkov potopite v svet domišljije in pesmico o živalih, ki zaplešejo v jesen (desno), obogatite z vašo likovno umetnino.

Izdelke, ki naj bodo na belem listu papirja formata A4 (brez črt in brez pregibanja), pričakujemo v našem uredništvu najkasneje do **konca septembra 2018**.

Dragi otroci oz. spoštovani starši, hrbtno stran risbice-slike opremite z nalepko, kjer naj bodo navedeni ime, priimek, starost in naslov otroka, ki je pesmico likovno upodobil.

Med prispelimi izdelki bomo izžrebali enega, ki bo objavljen v naslednji številki Novic, njen avtor oz. njena avtorica pa nagrajen-a s prikupno pravljico v knjižni izvedbi.

Torej: brž k pozornemu branju ali poslušanju in veselo na delo – v družbi svinčnika, klasičnih, vodenih oz. tempera barvic, voščenk, fluomastrov ali morda celo linoleja, če je komu bolj blizu grafika. Jesen je pred vrati in v poštev pridejo vse barve.

Želimo veliko ustvarjalnega navdiha in se veselimo vašega odziva!

Uredništvo

ŽIVALI ZAPLEŠEJO V JESEN

(S. A.)

*Tam nekje v skritem brlogu, za ogromno skalo,
sedem zvitorepk je v ritmičnih flamenka zaplesalo.*

*Tam nekje visoko, na najlepšem od dreves,
veverica pripravlja se na boogie woogie ples.*

*Tam nekje v daljavi, za kdo ve čigavo hiško,
poskočni mišek sambo pleše z ljubko miško.*

*Tam nekje na mokrem, kjer luna sije v mlako,
žabec bi plesne korake rad vadil z žabico vsako.*

*Tam nekje ob obali, čisto blizu svetlega obzorja,
kresničke foxtrot poplesujejo ob šumenju morja.*

*Tam nekje na nebu, kjer nenehno lovijo se oblaki,
zlatokljuni kos ob tangu ljubezen izkazuje sraki.*

*Tam nekje globoko, v čisto črni podzemni jami,
slepi krt ob valčku s smrčkom dvori svoji dami.*

*Tam na travniku, kjer se srnjaki pasejo v tišini,
košute balet želele plesati bi v njegovi bližini.*

*Tam nekje, le stopinjo proč od skromne kočice,
ježku plesa v ritmu čačaja se zelo zahoče.*

*Tam nekje, v temi, se sove za kremplje držijo,
v kolu plešo se v levo in nato v desno vrtijo.*

*Tam nekje, kjer sicer vladata tišina in bonton,
polh z družico živahno poplesuje charlestone.*

*Tam nekje, v varnem zavetju, zajec prav zares
s čedno zajkljo v avbi pleše naš folklorni ples.*

*Tam nekje, na drobtini, drobna živalca ugotavlja,
da plesalca potrebuje tudi ona, faraonska mravljica.*

*Tam nekje, v koticu dnevnice sobe, muha in komar
zoprno brenčita in sta najbolj nadležni plesni par.*

*Tam nekje, v gnezdu na drogu, se v vseh smereh
štorklja in štrk v breakdancu živahno valjata po tleh.*

Ko vse se trese in vrte, se medved v gozdu razjezi:

»Le kaj, presneta reč, zdaj to okoli mene se dogaja!?

Umirate se, za božjo voljo, dovolj bilo je tega direndaja!

Ne vidite, da zlato sonce vse hitreje za goro zahaja?

Moja shramba polna je, zato zdaj pri miru me pustite,

še bolje pa, da tudi vi čez čas čim bolj trdno zaspate.

Ko spomladi se zbudimo in se ogledalu nasmejimo,

pa obljubim, da bomo družno izpraznili majol'ko;

*pa ne le to: pod pisanim mavričnim lokom
skupaj bomo dan in noč plesali polko.«*

Od izida prve številke naših Novic mineva natanko 20 let

Pisalo se je poletje 1998, ko smo pogumno zavihali rokave in se po najboljših močeh lotili priprave uvodne številke lokalnega glasila 'Novice Občine Rače-Fram'. Še istega leta, septembra 1998, smo nestrpnost pričakovali in tudi dočakali izid našega prvega 'časopisnega otroka'.

Zdaj Novice (mnogi občani, živeči na področju KS Rače, jim pravijo 'Račan') izhajajo že okroglih 20 let.

Skupaj z občinskim vodstvom, s sodelavkami in sodelavci iz občinske uprave, predstavniki zavodov, društev in z drugimi občani, ki ste se odločili za sodelovanje z nami, smo se trudili, da bi tudi 79. številka Novic, ki je pred vami, pritegnila vaše zanimanje in bi ji posvetili čim več pozornosti. Upamo, da nam je to s skupnimi močmi ponovno uspelo.

Hvala in lep pozdrav do prihodnjic, ko se bomo na straneh Novic srečali že osemdesetič!

Uredništvo

Urška Repušič iz Rač –
svetovna mladinska podprvakinja v
balvanskem plezanju;
Moskva, avgust 2018

ČESTITAMO!

*Želimo vam u vseh ozirih lepo,
prijetno toplo, barvito, rodovitno,
prijazno in kar se da naklonjeno jesen!*

NOVICE OBČINE RAČE-FRAM; javno glasilo

Letnik XXI, številka 79 - 3/2018; v Račah, septembra 2018 (prva številka Novic je izšla septembra 1998)

Odgovorna urednica: Simona ANTOLIČ
Uredniški odbor: Jože BOBOVNIK, Simona NAPAST, Nataša JAMBROVIČ MARIN
Jezikovni pregled: Simona ANTOLIČ

Fotografije: Nepodpisane fotografije so posneli avtorji člankov.

Izdajatelj: Občina Rače-Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače
Naslov uredništva: Uredništvo Novic Občine Rače-Fram,
Grajski trg 14, 2327 Rače
tel.: 02 609-60-28, fax: 02 609-60-18
e-mail: urednistvo.novic@gmail.com
spletna stran: www.race-fram.si

Računalniški prelom: Grafična forma HUTTER, Tržaška 34, 2000 Maribor

Tisk: Tiskarna ROJKO d.o.o., Ptujška c. 80, 2327 Rače

Glasilo je tiskano v 2800 izvodih in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Rače-Fram brezplačno. Prispevke, ki jih pošiljate za objavo, opremite z naslovom, navedite avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu skupine ljudi - zavoda, društva, politične stranke in podobno, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg takega prispevka posredujete tudi računalniški zapis. Fotografije pošljite v posebni priponki po elektronski pošti (v JPG formatu).

Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja člankov in spremembe naslovov. Ponatis celote ali posameznih delov glasila je mogoč le s predhodnim pisnim dovoljenjem. Javno glasilo Novice Občine Rače-Fram je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 52.